MAO ZHUXI SƏZLIRIDIN ÜZÜNDƏ

PÜTÜN DUNYA PUROLETARLIRI, BIRLIXINGLAR!

MAO ZHUXI SӨZLIRIDIN ÜZÜNDƏ

ZHONGGUO HƏLK̡ JIEFANGJÜNI BAX ZHENGZHIBUSI TƏRIPIDIN TÜZÜLDI

★

MILLƏTLƏR NƏXRIYATI
1966 - YIL . BEYJING

MUNDƏRIJƏ

1. GONGCHƏNDANG ....(1)
2. SINIP WƏ SINIPIY KÜRƏX ....(7)
3. SOTSIYALIZIM WƏ KOMMUNIZIM............(20)
4. HƏLK̡ IQIDIKI ZIDDIYƏTNI TOƢRA
   ḨƏL K̡ILIX ....(41)
5. URUX WƏ TEQLIK̡..(54)
6. JAḨAN'GIRLIK WƏ BARLIK̡ ƏKSIYƏTQI-
   LƏRNING ḨƏMMISI K̡ƏƢƏZ YOLWAS......(67)
7. KÜRƏX K̡ILIXK̡A JÜR'ƏT K̡ILIX. ƢƏLIBƏ
   K̡ILIXK̡A JÜR'ƏT K̡ILIX ....(76)
8. HƏLK̡ URUXI ....(82)
9. HƏLK̡ ARMIYISI..(92)
10. DANGWEY RƏḨBƏRLIGI ....(96)
11. AMMIWI LUXIƏN ....(109)
12. SIYASI HIZMƏT ....(123)
13. JÜN'GUƏNLƏR BILƏN ƏSKƏRLƏR MU-
    NASIWITI ....(136)
14. ARMIYƏ BILƏN HƏLK̡ MUNASIWITI......(141)
15. ÜQ QONG DEMOKRATIYƏ ....(145)
16. TƏRBIYƏ WƏ TƏLIM ....(152)

17. HƏLⱩ ÜQÜN HIZMƏT ⱩILIX ....(156)
18. WƏTƏNPƏRWƏRLIK WƏ INTERNATSIONALIZIM..(160)
19. INⱩILAWIY ⱩƏHRIMANLIⱩ ....(166)
20. WƏTƏNNI TIRIXQANLIⱩ-IⱩTISATQILLIⱩ BILƏN GÜLLƏNDÜRÜX ....(171)
21. ƟZ KÜQIMIZGƏ TAYINIP IX KƟRÜX, JAPA-MUXƏⱩⱩƏTKƏ QIDAP KÜRƏX ⱩILIX ....(178)
22. PIKIR ⱩILIX USULI WƏ HIZMƏT USULI ....(186)
23. TƏKXÜRÜX-TƏTⱩIⱩ ⱩILIX........................(211)
24. IDEOLOGIYƏ JƏHƏTTIN TƏRBIYILINIX ....(218)
25. ITTIPAⱩLIⱩ..(231)
26. INTIZAM ....(234)
27. TƏNⱩIT WƏ ƟZ-ƟZINI TƏNⱩIT ....(237)
28. GONGCHƏNDANG ƏZALIRI..........................(246)
29. KADIRLAR..(254)
30. YAXLAR ....(265)
31. AYALLAR ....(270)
32. MƏDINIYƏT WƏ SƏN'ƏT ....(275)
33. ÜGINIX ....(280)

1. GONGCHƏNDANG

Bizning ixlirimizƣa rəⱨbərlik ⱪilƣuqi hexin küq—Zhongguo Gongchəndangi.

Bizning ideyimizgə yetəkqilik ⱪilƣuqi nəziriyiwi asas—Marksizim-Leninizim.

Zhonghua Həlⱪ Jumⱨuriyiti 1-Newətlik Məmlikətlik Həlⱪ Ⱪurultiyining 1-Yiƣinini eqix nutⱪi, 1954-yil 9-ayning 15-küni.

Inⱪilap ⱪilix üqün, bir inⱪilawiy partiyining boluxi lazim. Bir inⱪilawiy partiyə bolmisa, Marksizim-Leninizimning inⱪilawiy nəziriyisi wə inⱪilawiy hisliti boyiqə ⱪuruluƣan bir inⱪilawiy partiyə bolmisa, ixqilar sinipiƣa wə kəng həlⱪ ammisigə rəⱨbərlik ⱪilip, jahangirlikni wə uning ƣalqilirini yengix mümkin əməs.

‹Pütün Dunyadiki Inⱪilawiy Küqlər Ittipaⱪlixip, Jahan'girlikning Tajawuziƣa Ⱪarxi Turayli›, 1948-yil 11-ay.

Zhongguo Gongchəndangining tirixqanliqi bolmisa, Zhongguo həlkining mustəhkəm tüwrügi boloqan Zhongguo kommunistliri bolmisa, Zhongguoning mustəkil wə azat boluxi mümkin əməs, Zhongguoning sanaətlixixi wə yeza igiligining zamaniwilixiximu mümkin əməs.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Zhongguo Gongchəndangi — pütün Zhongguo həlkining rəhbərlik hexini. Bundak bir hexin bolmisa, sotsiyalizim ixliri oqəlibə kazinalmaydu.

Zhongguo Yengi Demokratik Yaxlar Ittipaki Məmlikətlik Üqinqi Kurultiyioqa katnaxkan barlik wəkillərni kobul kiloqan qaoqda səzlən'gən nutuk, 1957- yil 5- ayning 25- küni.

Intizamlik boloqan, Marksizim-Leninizim nəziriyisi bilən korallanoqan, əz-əzini tənkit usulini kollinidioqan, həlk ammisi bilən munasiwət baoqlioqan partiyə, ənə xundak partiyə rəhbərlik kiloqan armiyə, ənə xundak partiyə rəhbərlik kiloqan inkilawiy siniplar wə inkilawiy guruhlar birliksepi — bu üqi bizning düxmənni yengixtiki asasiy koralimiz.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949- yil 6- ayning 30- küni.

Biz ammigə ixiniximiz lazim, partiyigə iximiz lazim, bu — ikki tüp-asasiy pirinsip. Bu ikki pirinsiptin gumanlinidioqan bolsak, heqkandak ixni baxka elip qikalmaymiz.

‹Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Toqrisida›, 1955- yil 7- ayning 31- küni.

Marksizim-Leninizim nəziriyisi bilən korallanoqan Zhongguo Gongchəndangi Zhongguo həlki arisida yengi hizmət istilini barlikka kəltürdi, bu, asasən, nəziriyə bilən əmiliyətni birləxtürüx istili, həlk ammisi bilən ziq munasiwət baoqlax istili wə əz-əzini tənkit kilix istili.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Uluk inkilawiy hərkətkə yetəkqilik kiliwatkan partiyə, əgər inkilawiy nəziriyigə igə bolmisa, tarih bilimigə igə bolmisa, əmiliy hərkətlər toqrisida qongkur qüxənqigə igə bolmisa, oqəlibə kazinixi mümkin əməs.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Biz ətkəndə istil tüzitix hərkiti bir "omumyüzlük Marksizimlik tərbiyə hərkiti" digən iduk. Istil tüzitix pütün partiyə boyiqə tənkit wə əz-əzini tənkit arkilik Marksizimni üginix bolup hesaplinidu. Istil tüzitix dawamida Marksizimni jəzmən tehimu kəprək üginiwalalaymiz.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Nəqqə yüz milyon Zhongguolukni yahxi turmuxka igə kilix, iktisat wə mədiniyəttə kalak məmlikitimizni bay, kudrətlik wə yüksək mədiniyətkə igə məmlikət kilip kurup qikix — nahayiti muxəkkətlik wəzipə. Bizning istil tüzitiximiz, hazir istil tüzitiximiz, kəlgüsidimu istil tüzitiximiz, wujudimizdiki hata nərsilərni üzlüksiz tüzitip beriximiz dəl əzimizni muxu wəzipining heddisidin tehimu obdan qikalaydioqan kilix üqün, islahat ixlirioqa iradə baoqlioqan partiyə sirtidiki barlik yüksək iradilik həkkani kixilər bilən tehimu obdan birliktə ixləydioqan bolux üqün.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Siyasət — inkilawiy partiyining barlik əmiliy hərkitining qikix nuktisi, xundakla u, hərkətning jəryanida wə nətijisidə ipadilinidu. Birər inkilawiy partiyining hərkandak hərkiti siyasətni yürgüzüxtin ibarət. U toqra siyasətni yürgüzməydikən, hata siyasətni yürgüzidu; məlum siyasətni anglik yürgüzməydikən, karoqularqə yürgüzidu. Təjribə diginimiz—siyasətni yürgüzüxning jəryani wə nətijisi. Pəkət həlkning əmiliyiti, yəni təjribisidila siyasətning toqra yaki natoqriliqini ispatlioqili, toqrilik wə hatalik dərijisini bəlgiligili bolidu. Lekin, kixilərning əmiliyitining, hususən inkilawiy partiyə wə inkilawiy ammining əmiliyitining bundak yaki undak siyasət bilən baoqlanmaydioqini yok. Xuning üqün, əhwaloqa muwapik bəlgiligən siyasitimizni partiyə əzalirioqa wə ammigə hər bir hərkəttin ilgiri qüxəndürüx lazim. Undak kilmioqanda, partiyə əzaliri wə ammə siyasitimizning rəhbərligidin ayrilip kalidu-də, karoqularqə hərkət kilip, hata siyasət yürgüzüp koyidu.

‹Soda-sanaət Siyasiti Toqrisida›, 1948- yil 2- ayning 27- küni.

Partiyimiz Zhongguo inkilawining zongluxiəni wə bax siyasitini bəlgilidi, yənə türlük konkiret hizmət luxiənliri wə türlük konkiret siyasətlərni bəlgilidi. Lekin, nuroqun yoldaxlar kəp wakitlarda partiyimizning konkiret، ayrim hizmət luxiənliri wə siyasətlirini esidə tutup, partiyimizning zongluxiəni wə bax siyasitini esidin qikirip koyidu. Əgər biz partiyimizning zongluxiəni wə bax siyasitini həkikətən esimizdin qikirip koyidikənmiz, mukəmməl bolmiqan، səgək bolmiqan، karoqu inkilapqi bolup kalimiz, konkiret hizmət luxiənliri wə konkiret siyasətlərni ijra kilidiqan waktimizda, yənülüximizdin adixip kalimiz, ongoqa، soloqa təwrinip kalimiz, hizmitimizgə nuksan yətküzüp koyimiz.

‹Sənxi-Suyyüən Kadirliri Yioqinida Səzləngən Nutuk›, 1948- yil 4- ayning 1- küni.

Siyasət wə celüe—partiyining hayati, hər dərijilik rəhbiriy yoldaxlar buningoqa toluk əhmiyət berixi zərür, bipərwalik kilixka zadi bolmaydu.

‹Əhwal Tooqrisida Omumiy Ukturux›, 1948- yil 3- ayning 20- küni.

2. SINIP WƏ SINIPIY KÜRƏX

Sinipiy kürəx bolup turidu, bəzi siniplar oqəlibə kazinidu, bəzi siniplar yokilidu. Mana bu—tarih, mana bu—nəqqə ming yillik mədiniyət tarihi. Tarihni muxu nuktiinəzər bilən qüxəndürüx tarihiy weywuzhuyi dəp atilidu, muxu nuktiinəzərning karxi təripidə turux tarihiy weyxinzhuyi bolidu.

‹Ham Hiyallarni Taxlap, Kürəxkə Təyyarlinayli›, 1949- yil 8- ayning 14- küni.

Sinipiy jəmiyəttə hər bir adəm muəyyən sinipiy orunda yaxaydu, sinipiy tamoqa besilmiqan heqkandak ideyə yok.

‹Əmiliyət Tooqrisida›, 1937- yil 7- ay.

Jəmiyəttiki əzgirixlər, asasən, jəmiyətning iqki ziddiyətlirining rawajlinixidin, yəni ixləpqikirix küqliri bilən ixləpqikirix munasiwətliri otturisidiki ziddiyətlərning، siniplar otturisi-

diki ziddiyətlərning, yengi bilən kona otturisidiki ziddiyətlərning rawajlinixidin bolidu, bu ziddiyətlərning rawajlinixi jəmiyətning aloqa besixioqa türtkə bolidu, kona jəmiyətning ornini yengi jəmiyətning elixioqa türtkə bolidu.

‹Ziddiyət Tooqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Pomixxiklar sinipining dihanlar üstidin yürgüzgən dəhxətlik iktisadiy ekispilatatsiyisi wə siyasi zulmi dihanlarni pomixxiklar sinipining hɵkümranlioqioqa karxi nuroqun ketimlap kozoqilang kɵtirixkə məjbur kildi. ...... Zhongguoning feodallik jəmiyitidə dihanlarning ənə xundak sinipiy kürəxliri, ənə xundak kozoqilangliri wə ənə xundak uruxlirila tarihiy tərəkkiyatning həkiki hərkətləndürgüq küqi boloqan idi.

‹Zhongguo Inkilawi Wə Zhongguo Gongchəndangi›, 1939- yil 12- ay.

Milli kürəx, tegi-təktidin eytkanda, sinipiy kürəx məsilisi. Amerikida Negirlarni eziwatkanlar pəkət ak jinislar iqidiki əksiyətqi hɵkümranlar guruhi. Ular hərgiz ak jinislarning mutlək kɵpqiligini təxkil kilidioqan ixqilar, dihanlar, inkilawiy ziyalilar wə baxka anglik

zatlaroqa wəkillik kilalmaydu.

‹Amerika Negirlirining Amerika Jahan'girliginining Irkiy Kəmsitixigə Karxi Həkkani Kürixini Kollax Tooqrisidiki Bayanat›, 1963- yil 8- ayning 8- küni.

Həlkni biz təxkilləymiz. Zhongguo əksiyətqilirini biz həlkni təxkilləx bilən yokitimiz. Əksiyətqi nərsilər yokatmisang yokalmaydu. Bumu yər süpürgən'gə ohxax, süpürgə təgmigiqə, əhlət adəttə ɵzi qikip kətməydu.

‹Yapon Baskunqilirioqa Karxi Urux Oqəlibə Kazanoqandin Keyinki Wəziyət Wə Bizning Fangzhenimiz›, 1945- yil 8- ayning 13- küni.

Düxmən ɵzligidin yokalmaydu. Məyli Zhongguo əksiyətqiliri bolsun yaki Amerika jahangirligining Zhongguodiki tajawuzqi küqliri bolsun, tarih səhnisidin ɵzligidin qüxməydu.

‹Inkilapni Ahiroqiqə Elip Barayli›, 1948- yil 12- ayning 30- küni.

Inkilap kilix mehman qakirix-ziyapət berix əməs, makala yezix əməs, rəsim sizix-kəxtə tikix əməs, u undak nəpis, undak bimalal, nazakətlik, undak mulayim, rəhimdil, ədəplik wə kəmtər bolmaydu. Inkilap — kozoqilang, bir sinip

yənə bir sinipni aqdurup taxlaydiqan zorawanlik̡ hərkət.

‹Hunən Dihanlar Ḩərkitini Təkxürüxtin Doklat›, 1927-yil 3-ay.

Jiang Jieshining həlkk̡ə nisbətən fangzheni—kilqə ḩok̡uk̡nimu tartiwelix, k̡ilqə mənpəətnimu eliwelix. Bizningqu? Bizning Jiang Jieshiqa nisbətən fangzhenimiz — dəlmu-dəl muk̡abil turux, bir sung yərnimu talixix. Biz Jiang Jieshining usuli boyiqə ix k̡erimiz. Jiang Jieshi həlkk̡ə uruxni ḩaman məjburiy tangidu, u sol k̡oliqa k̡iliq aloqan, ong k̡oliqimu k̡iliq aloqan. Bizmu uning usuli boyiqə k̡olimizoqa k̡iliq alduk̡. ...... Ḩazir Jiang Jieshi k̡iliqini biləwatidu, xunga, bizmu k̡iliqimizni biləymiz.

‹Yapon Bask̡unqiliriqa K̡arxi Urux Oəlibə K̡azanoqandin Keyinki Wəziyət Wə Bizning Fangzhenimiz›, 1945-yil 8-ayning 13-küni.

Kimlər bizning düxminimiz? Kimlər bizning dostimiz? Bu məsilə — ink̡ilapta əng moḩim məsilə. Zhongguoda ətmüxtiki barlik̡ ink̡ilawiy kürəxlər naḩayiti az ünüm bərdi, uning tüp səwiwi — ularning ḩək̡ik̡i dostlar bilən ittipak̡lixip, ḩək̡ik̡i düxmənlərgə zərbə berixkə k̡adir bolmiqanliqi. Ink̡ilawiy partiyə—ammining yolbaxlamqisi, ink̡ilapta ink̡ilawiy partiyə hata yolqa baxlisa, ink̡ilap məqlup bolmay k̡almaydu. Ink̡ilawimizni hata yolqa baxlap k̡oymaslik̡ wə qok̡um wujutk̡a qik̡irix ixənqigə igə bolux üqün, ḩək̡ik̡i dostlirimiz bilən ittipak̡lixip, ḩək̡ik̡i düxmənlirimizgə zərbə berixkə əḩmiyət bərməy bolmaydu. Ḩək̡ik̡i dostlirimiz bilən ḩək̡ik̡i düxmənlirimizni pərk̡ etix üqün, Zhongguo jəmiyitidiki siniplarning ik̡tisadiy orunliri wə ularning ink̡ilapk̡a k̡arita tutk̡an pozitsiyiliri üstidə omumiy təḩlil yürgüzməy bolmaydu.

‹Zhongguo Jəmiyitidiki Siniplar Toqrisida Təḩlil›, 1926-yil 3-ay.

Jaḩan'girlar bilən til biriktürgən barlik̡ jünfalar、guənliaolar、məybənlər sinipi、qong pomixxiklar sinipi wə ularqa bek̡inda boloqan bir k̡isim əksiyətqi ziyalilar — bizning düxminimiz. Sanaət puroletariyati — ink̡ilawimizning rəḩbiriy küqi. Barlik̡ yerim puroletariyat wə uxxak̡ burzuaziyə — bizning əng yek̡in dostimiz. Ikkilinip turoqan ottura burzuaziyigə kəlsək,

uning ongkaniti bizning düxminimiz boluxi mümkin, solkaniti bizning dostimiz boluxi mümkin — lekin biz hər daim buningdin pəhəs boluximiz, buning bizning sepimizni parakəndə kilixiqa yol koymasliqimiz kerək.

‹Zhongguo Jəmiyitidiki Siniplar Toqrisida Təhlil›, 1926-yil 3-ay.

Kim inkilawiy həlk təripidə turidikən, u — inkilapqi, kim jahan'girlik, feodalizim wə guənliao kapitalizim təripidə turidikən, u — əksilinkilapqi. Kim pəkət aqzidila inkilawiy həlk təripidə turup, hərkitidə baxkiqə bolidikən, u — aqzidila inkilap kiloquqi, əgər aqzidila əməs, bəlki hərkitidimu inkilawiy həlk təripidə turidikən, u — mukəmməl inkilapqi.

Zhongguo Həlk Siyasi Məslihət Kengixi 1-Nəwətlik Məmlikətlik Weyyüənhuyining 2-Yiqinini yepix nutki, 1950-yil 6-ayning 23-küni.

Meningqə, bizgə nisbətən eytkanda, birər adəm, birər partiyə, birər armiyə yaki birər məktəp, əgər düxmənning karxiliqiqa uqrimisa, bu yahxi bolmiqini, bu jəzmən düxmən bilən bir ekimda buloqanqanlikni kərsitidu. Əgər düxmənning karxiliqiqa uqriqan bolsak, bu yahxi

boloqini, bu bizning düxmən bilən qegrini enik ayriqanliqimizni ispatlaydu. Əgər düxmən bizgə küqəp karxi turoqan bolsa, bizni həmmə nimisi malimatang, birmu tooqra yeri yok digən bolsa, bu tehimu yahxi boloqini, bu bizning düxmən bilən qegrini enik ayriqanliqimizni ispatlapla kalmastin, bəlki bizning hizmitimizning nahayiti utukluk boloqanliqinimu ispatlaydu.

‹Düxmənning Karxiliqiqa Uqrax Yaman Ix Əməs, Yahxi Ix›, 1939-yil 5-ayning 26-küni.

Düxmən karxi turoqanliki nərsini biz himayə kiliximiz lazim; düxmən himayə kiloqanliki nərsigə biz karxi turuximiz lazim.

‹Zhongyangshening Wə ‹Saodangbao›, ‹Xinminbao› Gezitlirining Muhbirliri Bilən Səhbət›, 1939-yil 9-ayning 16-küni.

Biz puroletariyat wə həlk ammisi məydanida turimiz. Gongchəndang əzaliriqa nisbətən eytkanda, bu, xundakla, partiyə məydanida, partiyiwilik məydan wə partiyə siyasiti məydanida turux, diməktur.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yiqinida Sezlən'gən Nutuk›, 1942-yil 5-ay.

Korallik düxmən yokitiloqandin keyinmu,

koralsiz düxmən yənila saklinip kalidu, ular biz bilən mukərrər sürəttə jan tikip kürəx kilidu, biz bundak düxmən'gə səl karisak, zadi bolmaydu. Əgər bügünki kündə məsilini muxundak koymisak wə muxundak tonumisak, nahayiti qong hataliximiz.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7-Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2-Omumyiqinida Kilinqan Doklat›, 1949-yil 3-ayning 5-küni.

Jahan'girlar wə məmlikət iqidiki əksiyətqilər hərgiz ɵzlirining məqlubiyitigə tən bərməydu, ular yənə əng ahirki jan talixixka urunidu. Pütün məmlikət tiniqlandurulqandin keyinmu, ular yənə hilmu-hil usullar bilən buzqunqilik kilidu wə parakəndiqilik salidu, ular hər kün, hər saət Zhongguoda tirilixkə urunidu. Bu mukərrər, xək-xübhisiz, biz ɵzimizning huxyarliqimizni boxaxturup koymasliqimiz xərt.

Zhongguo Həlk Siyasi Məslihət Kengixining Birinqi Nəwətlik Omumyiqinini eqix nutki, 1949-yil 9-ayning 21-küni.

Məmlikitimizdə sotsiyalistik ɵzgərtix, mülükqilik jəhəttin eytkanda, asasiy jəhəttin orunlinip bolqan, inkilap dəwridikidək kəng kələmlik, judun-qapkunluk ammiwi sinipiy kürəx asasiy jəhəttin ayaklaxkan bolsimu, lekin aqdurulqan pomixxiklar sinipi wə məybənlər sinipining kaldukliri tehi məwjut, burzuaziyə tehi məwjut, uxxak burzuaziyə əmdila ɵzgərtiliwatidu. Sinipiy kürəx ayaklaxkini yok. Puroletariyat bilən burzuaziyə otturisidiki sinipiy kürəx, hər hil siyasi küqlər otturisidiki sinipiy kürəx, puroletariyat bilən burzuaziyə otturisida ideologiyə jəhəttə bolidiqan sinipiy kürəx yənila uzak muddətlik, əgri-tokay bolidu, bəzi qaqlarda hətta nahayiti kəskin bolidu. Puroletariyat dunyani ɵzining dunyakarixi boyiqə ɵzgərtixkə tirixidu, burzuaziyimu dunyani ɵzining dunyakarixi boyiqə ɵzgərtixkə tirixidu. Bu jəhəttə sotsiyalizim bilən kapitalizim otturisidiki kim yengix-kim yengilix məsilisi tehi həkiki həl bolmidi.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Məmlikitimizdə sotsiyalizim bilən kapitalizim otturisidiki ideologiyə jəhəttin kim yengix-kim yengilix kürixini həl kilix üqün, yənə heli

uzak wakit kerək. Qünki burzuaziyining wə kona jəmiyəttin kəlgən ziyalilarning təsiri məmlikitimizdə tehi uzakkiqə məwjut bolup turidu, sinipiy ideologiyə süpitidə məmlikitimizdə tehi uzakkiqə məwjut bolup turidu. Əgər bu wəziyətni yetərlik qüxənmigəndə yaki tamamən qüxənmigəndə, nahayiti zor hataliklar yüzberidu, zərür ideyiwi küräxlərgə etiwarsiz karax kelip qikidu.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Məmlikitimizdə burzuaziyə wə uxxak burzuaziyə ideyiliri, Marksizimqa karxi ideyilər tehi uzakkiqə məwjut bolup turidu. Sotsiyalizim tüzümi məmlikitimizdə asasiy jəhəttin ornitildi. Biz ixləpqikirix wastilirigə bolqan mülükqilikni ezgərtix jəhəttə tüp qəlibini koloqa kəltürduk, əmma siyasi səp wə ideyiwi səp jəhətliridə tehi toluk qəlibə kazanmiduk. Puroletariyat bilən burzuaziyə otturisida ideologiyə jəhəttiki kim yengix-kim yengilix məsilisi tehi həkiki həl bolmidi. Bizning burzuaziyə wə uxxak burzuaziyə ideyilirigə karxi tehi uzak muddətlik küräxlərni elip beriximizqa toqra kelidu. Bu əhwalni qüxənməy, ideyiwi küräxtin wazkeqix hata bolidu. Hata ideyilərni, zəhərlik otlarni, jin-xəytanlarni pipən kilix kerək, ularning ərkin yamrap ketixigə hərgiz yol koyuxka bolmaydu. Lekin bundak pipən kopal, guənliaozhuyilik yaki xing'ershangxüelik, jiaotiaozhuyilik bolmay, bəlki toluk daolilik, təhlillik, kixini kayil kilarlik boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Jiaotiaozhuyi bilən xiuzhengzhuyining hər ikkilisi Marksizimqa hilap. Marksizim qokum aloqa karap rawajlinidu, əmiliyətning rawajlinixiqa əgixip rawajlinidu, tohtap kalmaydu. Tohtap kalsa, xu peti turiwərsə, uning hayati tügəydu. Lekin, Marksizimning tüp pirinsipliriqa hilaplik kilixkimu bolmaydu, hilaplik kilinidikən, hatalik yüzberidu. Marksizimqa xing'ershangxüeqə nuktiinəzər bilən karap, uni ketip kalqan nərsə dəp hesaplax — jiaotiaozhuyi. Marksizimning tüp pirinsiplirini inkar kilix, Marksizim omumiy həkikitini inkar kilix — xiu-

zhengzhuyi. Xiuzhengzhuyi — bir hil burzua ideyisi. Xiuzhengzhuyiqilar sotsiyalizim bilən kapitalizimning pərkini yokka qikiridu, puroletariyat diktaturisi bilən burzuaziyə diktaturisining pərkini yokka qikiridu. Ularning təxəbbus kilidiqini, əmiliyəttə, sotsiyalizim luxiəni əməs, bəlki kapitalizim luxiəni. Hazirki əhwalda, xiuzhengzhuyi — jiaotiaozhuyidinmu ziyanlik nərsə. Bizning hazir ideyiwi səptiki mohim bir wəzipimiz xiuzhengzhuyi üstidə pipənni kanat yayduruxtin ibarət.

‹Zhongguo Gongchəndanginning Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Xiuzhengzhuyi yaki ongqil jihuyzhuyi — bir hil burzua pikir ekimi, u jiaotiaozhuyiqa kariqanda tehimu bək hətərlik. Xiuzhengzhuyiqilar, ongqil jihuyzhuyiqilarmu aqzida Marksizim dəydu, ularmu "jiaotiaozhuyi"qa hujum kilidu. Əmma ularning hujum kilidiqini — dəl Marksizimning əng tüp-asasiy nərsiliri. Ular weywunoqa wə bianzhengfaqa karxi turidu yaki ularni burmilaydu, həlk demokratiyisi diktaturisiqa wə gongchəndangning rəhbərligigə karxi

turidu yaki ularni ajizlaxturuxka urunidu, sotsiyalistik əzgərtixkə wə sotsiyalistik kuruluxka karxi turidu yaki ularni ajizlaxturuxka urunidu. Məmlikitimizdə sotsiyalistik inkilap tüp qəlibigə erixkəndin keyinmu, jəmiyəttə yənə bir kisim kixilər kapitalizim tüzümini əsligə kəltürüxni hiyal kilidu, ular həmmə tərəptin, jümlidin ideyiwi tərəptin ixqilar sinipiqa karxi kürəx yürgüzidu. Halbuki, bu kürəxtə xiuzhengzhuyiqilar ularning əng yahxi yardəmqisi.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

3. SOTSIYALIZIM WƏ KOMMUNIZIM

Kommunizim — puroletariyatning bir pütün ideyə tixisi, xuning bilən billə yənə bir hil yengi ijtimai tüzüm. Bundaķ ideyə tixisi wə ijtimai tüzüm baxķa hərķandaķ ideyə tixisi wə baxķa hərķandaķ ijtimai tüzümdin pərķlinidu, u—insaniyət tarihidin buyanķi əng mukəmməl, əng iloąar, əng inķilawiy, əng muwapiķ ideyə tixisi wə ijtimai tüzüm. Feodalizim ideyə tixisi wə ijtimai tüzümi—tarih bowuguənigə kirip boloąan nərsə. Kapitalizim ideyə tixisi wə ijtimai tüzümining bir ķismi bowuguən'gə kirip boldi (Sovet Ittipaķida); ķaloąan ķismimu "küni tügəp, jeni tumxuoąioąa kelip, əjili yetip, ətigini ahximioąa kəzi yətməydioąan" bolup ķaldi, pat arida bowuguən'gə kiridu. Pəķət kommunizim ideyə tixisi wə ijtimai tüzümila taoąni talķan ķilidioąan küq wə yər-jahanni zilziligə kəltüridioąan ķudrət bilən pütün dunyada jəwlan ķilip, əzining güzəl yaxliķ baharini gülləndürməktə.

«Yengi Demokratizim Həkkidə», 1940-yil 1-ay.

Sotsiyalizim tüzümi ahir kapitalizim tüzümining ornini basidu, bu — kixilərning əz iradisigə baoąliķ bolmioąan keguən ķanuniyət. Əksiyətqilər tarih qaķining ilgirilixigə tosķunluķ ķilixķa hərķanqə urunsimu, inķilap, məyli baldur, məyli keyin bolsun, bəribir məydanoąa kelidu wə qoķum oąəlibə ķazinidu.

«Sovet Ittipaki Ali Soveti Uluķ Əktəbir Sotsiyalistik Inkilawining 40 Yillioąini Təbrikləx Munasiwiti Bilən Ətküzgən Məjlistə Səzlən'gən Nutuķ», 1957-yil 11-ayning 6-küni.

Biz kommunistlar əzəldin əzimizning siyasi təxəbbuslirimizni yoxurmaymiz. Bizning kəlgüsi ganglingimiz yaki əng yuķuri ganglingimiz Zhongguoni sotsiyalistik jəmiyət wə kommunistik jəmiyətkə elip berixtin ibarət, bu eniķ wə xək-xübhisiz. Bizning partiyimizning nami wə bizning Marksizimliķ dunyaķariximiz ənə xu kəlgüsi, qəksiz parlaķ, qəksiz güzəl ali oąayini

roxən kərsitip turuptu.

‹Birləxmə Ḥekümət Ḥəkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Zhongguo Gongchəndangi rəhbərligidiki pütün Zhongguo inkilawiy hərkiti — demokratik inkilap wə sotsiyalistik inkilaptin ibarət ikki baskuqni əz iqigə aloqan bir pütün inkilawiy hərkət; bular harakteri bir-birigə ohxax bolmiqan ikki inkilap jəryani, pəkət aldinki inkilap jəryanini orunliqandila, keyinki inkilap jəryanini orunliqili bolidu. Demokratik inkilap — sotsiyalistik inkilapning zərür təyyarliqi, sotsiyalistik inkilap — demokratik inkilapning mukərrər yüzlinixi. Barlik kommunizimqilarning əng ahirki məksidi bolsa tirixip sotsiyalistik jəmiyət wə kommunistik jəmiyətni üzülkesil wujutka qikirixtin ibarət.

‹Zhongguo Inkilawi Wə Zhongguo Gongchəndangi›, 1939- yil 12- ay.

Sotsiyalistik inkilapning məksidi—ixləpqikirix küqlirini azat kilix. Yeza igiligi wə kol sanaətning yəkkə mülükqiliktin sotsiyalistik kollektip mülükqilikkə aylinixi، hususi soda-sanaətning kapitalistik mülükqiliktin sotsiyalistik

mülükqilikkə aylinixi, mukərrərki, ixləpqikirix küqlirini zor dərijidə azatlikka erixtüridu. Xuning bilən sanaət wə yeza igilik ixləpqikirixini kəng kələmdə rawajlandurux üqün ijtimai xərtxarait yaritilidu.

Ali dələt kengəxmisidə səzlən'gən nutuk, 1956- yil 1- ayning 25- küni.

Biz hazir ijtimai tüzüm jəhəttə hususi mülükqiliktin omum mülükqilikkə ətüx yolidila inkilap kiliwatmastin, bəlki tehnika jəhəttə kol sanaət ixləpqikirixidin kəng kələmlik، zamaniwi، maxinilaxkan ixləpqikirixka ətüx yolidimu inkilap kiliwatimiz, halbuki, bu ikki inkilap birlixip kətkən. Yeza igiligi jəhəttə, məmlikitimizning xaraitida (Kapitalistik məmlikətlərdə yeza igiligi kapitalistik yeza igiligigə aylandurulidu) aldi bilən koperatsiyiləxtürüxni yoloqa koyux lazim, xuningdin keyinla qong maxinilarni ixlətkili bolidu. Buningdin məlumki, sanaət bilən yeza igiligini، sotsiyalistik sanaətləxtürüx bilən yeza igiligini sotsiyalistik əzgərtixni hərgiz bir-biridin ayrip wə yəkkə kilip karimasliqimiz, hərgiz bir tərəpnila təkitləp, yənə bir tərəpni ajizlaxturup koymas-

lioqimiz lazim.

‹Yeza Igiligini Kooperatsiyiləxtürüx Məsilisi Tooqrisida›, 1955- yil 7- ayning 31- küni.

Yengi ijtimai tüzüm tehi əmdila ornitildi, uning mustəhkəmlinixi üqün tehi wakit kerək. Yengi tüzüm ornitiloqan haman pütünləy mustəhkəm bolidu, dəp karaxka bolmaydu, undak boluxi mümkin əməs. Uni pəydin-pəy mustəhkəmləxkə tooqra kelidu. Uni üzül-kesil mustəhkəmləx üqün, məmlikətni sotsiyalistik sanaətləxtürüxni ixka axurux, iktisadiy səptiki sotsiyalistik inkilapni kət'i dawamlaxturux lazim, yənə siyasi wə ideyiwi səplərdə daimlik wə japalik sotsiyalistik inkilawiy kürəx wə sotsiyalistik tərbiyə elip berix lazim. Bulardin taxkiri, hər hil həlkara xərt-xaraitlarning maslixiximu boluxi kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Məmlikitimizdə sotsiyalizim tüzümini mustəhkəmləx kürixi, sotsiyalizim bilən kapitalizimning kim kimni yengix kürixi tehi nahayiti uzak bir tarihiy dəwrni bexidin kəqüridu.

Lekin, həmmimiz kərüximiz kerəkki, sotsiyalizimdin ibarət bu yengi tüzüm qokum mustəhkəmlinidu. Biz qokum məmlikitimizni zamaniwi sanaətkə, zamaniwi yeza igiligigə wə zamaniwi pən-mədiniyətkə igə bir sotsiyalistik məmlikət kilip kurup qikimiz.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Bizning dəlitimizgə karita düxmənlik kəypiyatida boluwatkan ziyalilar intayin azqilik. Bundak kixilər bizning bu puroletariyat diktaturisi asasidiki dəlitimizni yakturmaydu, ular kona jəmiyəttin mehrini üzəlməydu. Pursət tepipla kalsa, ular ala-topilang kətiridu, gongchəndangni aoqdurup taxlap, kona Zhongguoni əsligə kəltürməkqi bolidu. Ular puroletariyat luxiəni bilən burzuaziyə luxiənining, sotsiyalizim luxiəni bilən kapitalizim luxiənining keyinkiliridə jahillik bilən mangidioqan kixilər. Bu keyinki luxiənlər, əmiliyəttə, ixka axmaydu, xunga ular, əmiliyəttə, jahan'girlikkə, feodalizimoqa wə guənliao kapitalizimoqa təslim bolmakqi bolooqan kixilər. Bundak kixilər siyasi

saha, soda-sanaət sahəsi, mədini-maarip sahəsi, pən-tehnika sahəsi wə diniy sahələrning həmmisidə bar, bular uqiqa qikkan əksiyətqi kixilər.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957-yil 3-ayning 12-küni.

Jiddi məsilə—dihanlarni tərbiyiləx. Dihanlar igiligi—tarkak igilik, Sovet Ittipakining təjribisigə kariqanda, nahayiti uzak wakit sərp kilqan wə kəngül koyup ixligəndila, yeza igiligini ijtimailaxturqili bolidu. Yeza igiligining ijtimailixixi bolmaydikən, toluk wə mustəhkəm sotsiyalizim bolmaydu.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949-yil 6-ayning 30-küni.

Xuningqa ixiniximiz lazimki, 1) kəng dihanlar partiyə rəhbərligidə pəydin-pəy sotsiyalizim yoliqa mengixni halaydu; 2) partiyə dihanlarning sotsiyalizim yoliqa mengixiqa rəhbərlik kilalaydu. Bu ikki nukta—xəy'ining tüp mahiyiti həm asasiy ekimi.

‹Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Toqrisida›, 1955-yil 7-ayning 31-küni.

Koperatiplarning rəhbiriy organliri hazirki kəmbəqəl dihanlar bilən yengi təwən ottura dihanlarning rəhbiriy organlardiki üstünlügini tiklixi, kona təwən ottura dihanlar bilən yengi wə kona yukuri ottura dihanlarni yardəmqi küq kilixi lazim, xundak kilqandila, partiyining siyasiti boyiqə kəmbəqəl dihanlar bilən ottura dihanlarni ittipaklaxturqili, koperatiplarni mustəhkəmligili, ixləpqikirixni rawajlandurqili wə pütün yezilardiki sotsiyalistik əzgərtixni toqra orunliqili bolidu. Bu xərt bolmisa, ottura dihanlar bilən kəmbəqəl dihanlarni ittipaklaxturqili bolmaydu, koperatiplarni mustəhkəmligili bolmaydu, ixləpqikirixni rawajlandurqili bolmaydu, pütün yezilardiki sotsiyalistik əzgərtixni ixka axurqili bolmaydu.

‹Changsha Nahiyisining Gaoshən Yezisidiki Wutang Yeza Igilik Ixləpqikirix Koperatiwi Kandak Kilip Ottura Dihanlar Üstünlükni Igiligən Koperatipliktin Kəmbəqəl Dihanlar Üstünlükni Igiligən Koperatiplikka Aylandi› digən makaliqa təhrir səzi, 1955-yil.

Ottura dihanlar bilən ittipaklixix xərt, ottura dihanlar bilən ittipaklaxmaslik hata. Lekin ixqilar sinipi wə gongchəndang ottura dihanlar

bilən ittipaklixixta. pütkül yezilardiki sotsiyalistik əzgərtixni əməlgə axuruxta yezilarda kimlərgə tayinidu? Əlwəttə, pəkət kəmbəƣəl dihanlarƣila tayinidu. Ɵtmüxtə pomixxiklarƣa karxi kürəx elip beriləƣan. yər islaⱨati yürgüzülgən qaƣlarda xundak kiləƣan idi, bay dihanlarƣa wə baxka kapitalistik amillarƣa karxi kürəx elip beriliwatkan. yeza igiligidə sotsiyalistik əzgərtix yürgüzülüwatkan ⱨazirki qaƣdimu xundak kilidu. Ottura dihanlar ikki inkilap dəwrining dəsləpki baskuqida ikkilinip kəldi. Ular omumiy wəziyətni enik kərgən wə inkilap ƣəlibə kilay dəp kaləƣan qaƣdila, andin inkilap tərəpkə ətidu. Inkilapni kündin-kün'gə kengəytip, əng ahirki ƣəlibini koləƣa kəltürgiqə, kəmbəƣəl dihanlar ottura dihanlarƣa karita hizmət ixlixi. ottura dihanlarni əz təripigə uyuxturuxi lazim.

‹Fuən Naⱨiyisidə "Ottura Dihanlar Kooperatiwi" Wə "Kəmbəƣəl Dihanlar Kooperatiwi" ning Pəyda Boluxidin Sawaklar› digən makaliƣa təhrir səzi, 1955-yil.

Ⱨallik dihanlarda kapitalistik ⱨaⱨix eƣir bolidu. Biz kooperatsiyiləxtürüx hərkiti dawamida, ⱨətta buningdin keyinki naⱨayiti uzak bir məzgil iqidə dihanlarƣa karitiləƣan siyasi hizmətni səlla boxaxturup koysak, kapitalistik ⱨaⱨix yamrap ketidu.

‹Kapitalistik Haⱨixka Karxi Kət'i Kürəx Elip Berix Kerək› digən makaliƣa təhrir səzi, 1955-yil.

Yeza igiligini kooperatsiyiləxtürüx hərkiti bolsa baxlinixidin tartipla bir hil jiddi ideyiwi wə siyasi kürəx. Ⱨərkandak bir kooperatip xundak bir hil kürəxni baxtin kəqürməy turup barlikka keləlməydu. Yengi bir ijtimai tüzüm kona tüzümning orniƣa kurulidu, xunga u bu orunni taziliwetixi lazim. Kona tüzümni əks əttüridiƣan kona ideyining kaldukliri ⱨaman kixilərning mengisidə uzakkiqə turuwalidu, asanlikqə qikip ketixni halimaydu. Kooperatiplar kuruləƣinidin keyinmu, nurƣun kürəxlərni bexidin kəqürüxi kerək, xu qaƣdila əzini mustəⱨkəmliyələydu. Mustəⱨkəmligəndin keyinmu, boxixip kalidiƣanla bolsa, ərülüp ketiximu mümkin.

‹Kattik Sawak› digən makaliƣa təhrir səzi, 1955-yil.

Yekinki birnəqqə yildin buyan yezilarda kapitalistik istihiyilik küq kündin-kün'gə əwj eliwatidu, yengi bay dihanlar həmmə yərdə digüdək pəyda boluwatidu, nuroqun hallik ottura dihanlar bay dihan boluxka intiliwatidu. Nuroqun kəmbəoqəl dihanlar bolsa ixləpqikirix wastiliri yetixmigəqkə, yənila namratqilikta turuwatidu, bəziliri kərzdar bolup keliwatidu, bəziliri yər-ziminlirini setiwatidu yaki yər-ziminlirini ijarigə beriwatidu. Əgər bundak əhwalning əwj elip ketiwerixigə yol koyulidioqan bolsa, yezilarda ikki kutupka bölünüx hadisisi jəzmən kündin-kün'gə eoqirlixip ketidu. Yər-ziminliridin ayriloqan dihanlar wə dawamlik namratqilikta turuwatkan dihanlar bizdin aoqrinidu, ölüp ketiwatsak, körüp turup kutkuzmidi, kiyinqiliklirimizni həl kilixip bərmidi, dəydu. Kapitalizim təripigə karap rawajliniwatkan hallik ottura dihanlarmu bizdin narazi bolidu, qünki biz kapitalizim yolioqa mengixni halimaydikənmiz, ularning tələplirini mənggü kanduralmaymiz. Bundak əhwalda ixqilar bilən dihanlarning ittipakining dawamlik mustəhkəm turiwerixi mümkinmu? Roxənki, mümkin əməs.

Bu məsilini pəkət yengi asastila həl kiloqili bolidu. Yəni sotsiyalistik sanaətləxtürüxni wə kol sanaət bilən kapitalistik soda-sanaətni sotsiyalistik ɵzgərtixni pəydin-pəy əməlgə axurux bilən bir wakitta, pütün yeza igiligini sotsiyalistik ɵzgərtixni pəydin-pəy əməlgə axurup, yəni koperatsiyiləxtürüp, yezilarda bay dihan igiligi tüzümini wə yəkkə igilik tüzümini yokitip, barlik yeza həlkini ortak bayaxatlikka erixtürüx lazim. Bizqə, pəkət muxundak kiloqandila, ixqilar bilən dihanlarning ittipaki mustəhkəmlinələydu.

‹Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Toqrisida›, 1955-yil 7-ayning 31-küni.

……Birtutax pilanlap, təng etiwar berix 600 milyon ahaligə karitiloqan birtutax pilanlap, təng etiwar berixni kɵrsitidu. Biz pilan tüzgəndə, ix kiloqanda, məsilə üstidə oylanoqanda, məmlikitimizdə 600 milyon ahalə barlioqini kɵzdə tutuximiz. bu nuktini hərgiz untup kalmaslioqimiz lazim.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Partiyining rəhbərligidin kalsa, 600 milyon ahalə həl kiloquq bir amil. Adəm kəp bolsa, mulahizə kəp bolidu, kizoqinlik üstün bolidu, oqəyrət qong bolidu. Həlk ammisi heqkaqan hazirkidək kətirənggü rohluk, yüksək iradilik, jux urup turoqan xijaətlik boloqan əməs.

‹Bir Koperatipni Tonuxturux›, 1958-yil 4-ayning 15-küni.

Baxka hususiyətliridin taxkiri, Zhongguodiki 600 milyon ahalining roxən bir hususiyiti, birinqidin, kəmbəoqəl, ikkinqidin, ak boloqanlioqi. Bular karimakka yaman ix, əməldə yahxi ix. Kəmbəoqəl əz əhwalini əzgərtixning koyida bolidu, ixləydu, inkilap kilidu. Bir parqə ak kəoqəzni alsak, uning üstidə heq nərsə bolmaydu, uningoqa əng yengi wə əng qiraylik hətlərni yazoqili bolidu, əng yengi wə əng qiraylik rəsimlərni sizoqili bolidu.

‹Bir Koperatipni Tonuxturux›, 1958-yil 4-ayning 15-küni.

Zhongguo inkilawi pütün məmlikət boyiqə oqəlibə kazanoqan həm yər məsilisi həl boloqandin keyinmu, Zhongguoda ikki hil negizlik ziddiyət məwjut bolup turidu. Birinqi hili—iqki ziddiyət, yəni ixqilar sinipi bilən burzuaziyə otturisidiki ziddiyət. Ikkinqi hili—taxki ziddiyət, yəni Zhongguo bilən jahan'gir dələtlər otturisidiki ziddiyət. Xundak boloqanlioqi üqün, ixqilar sinipi rəhbərlik kilidioqan həlk jumhuriyitining dələt hakimiyitini həlk demokratik inkilawi oqəlibə kazanoqandin keyinmu ajizlaxturuxka bolmaydu, bəlki küqəytix zərür.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7-Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2-Omumyioqinida Kilinoqan Doklat›, 1949-yil 3-ayning 5-küni.

“Silər dələt hakimiyitini yokatmakqi əməsmidinglar?” Yokitimiz, lekin hazir tehi yokatmaymiz, hazir tehi yokitalmaymiz. Nimə üqün? Jahan'girlik tehi məwjut, məmlikitimizdə əksiyətqilər tehi məwjut, məmlikitimizdə siniplar tehi məwjut. Bizning hazirki wəzipimiz həlkning dələt maxinisini, asasən, həlk armiyisi, həlk sakqisi wə həlk fatingini küqəytip, dələt mudapiəsini mustəhkəmləx wə həlk mənpəətini koqdaxtin ibarət.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949-yil 6-ayning 30-küni.

Bizning dəlitimiz—ixqilar sinipi rəhbərlik kilidiqan. ixqi-dihanlar ittipakini asas kilidiqan həlk demokratiyisi diktaturiliqidiki dələt. Bu diktatura nimə kilidu? Diktaturining birinqi roli məmlikət iqidiki əksiyətqi siniplarni. əksiyətqilərni. sotsiyalistik inkilapka karxi turqan ekispilatatsiyə kiluqilarni ezixtin, sotsiyalistik kuruluxka buzqunqilik kiluqilarni ezixtin, iqki jəhəttə düxmən bilən ez otturisidiki ziddiyətni həl kilixtin ibarət. Məsilən, bəzi əksil'inkilapqilarni koloqa elix wə jazaqa tartix, pomixxik unsurlarqa wə guənliao burzua unsurlarqa bir məzgil saylam hokuki bərməslik, pikir bayan kilix ərkinligi hokuki bərməslik diktatura yürgüzüx dairisigə kiridu. Jəmiyət tərtiwini wə kəng həlk ammisining mənpəətini koqdax üqün, oqrilik kiloqan. aldamqilik kiloqan. adəm əltürgən. ot koyoqan jinayətqilər, lükqəklər guruhi wə jəmiyət tərtiwini eqir halda buzqan hər hil buzuk unsurlarqimu diktatura yürgüzüx kerək. Diktaturining ikkinqi bir hil rolimu bar, u bolsimu məmlikət sirtidiki düxmənlərning aqdurmiqilik hərkitidin wə ehtimali boloqan tajawuzidin

mudapiə kərüx. Bundak əhwal yüzbərgən qaqda, diktatura taxki jəhəttə düxmən bilən ez otturisidiki ziddiyətni həl kilix wəzipisini ətəydu. Diktaturining məksidi pütkül həlkning teq əmgək kilixini koqdap, məmlikitimizni zamaniwi sanaətkə. zamaniwi yeza igiligigə wə zamaniwi pən-mədiniyətkə igə sotsiyalistik məmlikət kilip kurup qikixtin ibarət.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Həlk demokratiyisi diktaturisi ixqilar sinipining rəhbərligigə muhtaj. Qünki pəkət ixqilar sinipila əng yirakni kəridu, adil kelidu, inkilawiy üzül-kesillikkə əng bay bolidu. Pütün inkilap tarihi ispatlidiki, ixqilar sinipining rəhbərligi bolmiqanda, inkilap məqlup bolidu, ixqilar sinipining rəhbərligi boloqanda, inkilap qəlibə kazinidu.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949-yil 6-ayning 30-küni.

Həlk demokratiyisi diktaturisining asasi—ixqilar sinipi. dihanlar sinipi wə xəhər uxxak burzuaziyisining ittipaki, asasən, ixqilar bilən

dihanlarning ittipaki, qünki bu ikki sinip Zhongguo ahalisining 80-90 pirsəntini təxkil kilidu. Jahan'girlar wə guomindang əksiyətqilirini aqduroqan küq, asasən, muxu ikki sinipning küqi. Yengi demokratizimdin sotsiyalizimoqa ɵtüxtə, asasən, muxu ikki sinipning ittipakioqa tayinimiz.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949-yil 6-ayning 30-küni.

Sinipiy kürəx، ixləpqikirix kürixi wə ilmiy təjribə—kudrətlik sotsiyalistik dɵlət kurux yolidiki 3 uluk inkilawiy hərkət, kommunistlarni guənliaozhuyidin hali kilip, xiuzhengzhuyi wə jiaotiaozhuyidin saklap, mənggü yengilməs orunda turoquzuxning həkiki kapaliti, puroletariyatni kəng əmgəkqi ammə bilən birlixip, demokratiyə-diktaturini yürgüzüx imkaniyitigə igə kilixning ixənqlik kapaliti. Bular bolmioqanda, pomixxiklar، bay dihanlar، əksil'inkilapqilar، buzuk unsurlar، jin-xəytanlar təngla məydanoqa qikidu, bizning kadirlirimiz bolsa kari bolmay yüriweridu, nuroqun kixilər hətta ɵz bilən düxmənni pərk ətməy, düxmən bilən til biriktüridu, düxmənning qiritixi wə zərbisigə uqraydu, parqilinidu; düxmənlər bizning kixilirimizni ɵz təripigə tartip ketidu, ɵz kixilirini bizning arimizoqa kirgüzidu, nuroqun ixqilar، dihanlar wə ziyalilaroqimu yumxak، kattik wastilirini ixlitidu. Muxundak boliweridioqan bolsa, uzakka kalmay, az boloqanda birnəqqə yil، on nəqqə yil, kɵp boloqanda birnəqqə on yil iqidə pütün məmlikət harakterlik əksil'inkilawiy tirilix mukərrər məydanoqa kelidu, Marksizim-Leninizimlik partiyə qokum xiuzhengzhuyilik partiyigə، faxistik partiyigə aylinip kalidu, pütün Zhongguoning rənggi ɵzgirip ketidu.

‹Hruxxevning Ja Kommunizimi Wə Uning Dunya Tarihidiki Sawakliri Toqrisida›da kəltürülgən nəkil, ‹Renmin Ribao› Gezitining 1964-yil 7-ayning 14-künidiki sani.

Həlk demokratiyisi diktaturisida ikki usul bar. Düxmən'gə karita diktatura usuli kollinilidu, yəni zərür boloqan məzgil iqidə ular siyasi paaliyətlərgə katnaxturulmaydu, həlk hɵkümitining kanunlirioqa boysunuxka، əmgək bilən xuoqullinixka məjbur kilinidu wə əmgək dawamida ɵzgərtip yengi adəm kilinidu. Həlkkə

karita buning əksiqə, zorlax usuli eməs, bəlki demokratiyə usuli kollinilidu, yəni həlk siyasi paaliyətlərgə katnaxturulidu, undak kilix yaki bundak kilixka məjbur kilinmaydu, bəlki ularqa karita demokratiyə usuli bilən tərbiyə berix wə kayil kilix hizmiti elip berilidu.

Zhongguo Həlk Siyasi Məslihət Kengixi 1-Nəwətlik Məmlikətlik Weyyüənhuyining 2- Yiqiqini yepix nutki, 1950- yil 6- ayning 23- küni.

Zhongguoning sotsiyalizim ixlirini tehimu mustəhkəm asasta tez sür'ət bilən rawajlandurux üqün, Zhongguo həlki gongchəndangning rəhbərligidə kaynam-taxkinlik istil tüzitix hərkiti yürgüzüwatidu. Yəni xəhər, yezilarda sotsiyalizim bilən kapitalizimdin ibarət ikki yol, dələtning tüp-asasiy tüzümi wə mohim siyasətliri, partiyə wə hөkümət hadimlirining hizmət istili, həlkning turmux parawanliqiqa ohxax məsililər üstidə omumhəlk harakterlik zor munazirə pakit koyux, daoli səzləx usuli bilən, rəhbərligi boloqan wə ərkin halda kanat yaydurulup, həlkning iqki kismida əməldə məwjut wə hazir həl kilix zərür bolup turoqan türlük

ziddiyətlər toqra həl kiliniwatidu. Bu—həlk əz-əzini tərbiyiləydiqan wə əzgərtidiqan sotsiyalistik hərkət.

‹Sovet Ittipaki Ali Soveti Uluk Əktəbir Sotsiyalistik Inkilawining 40 Yilliqini Təbrikləx Munasiwiti Bilən Ətküzgən Məjlistə Səzlən'gən Nutuk›, 1957-yil 11-ayning 6-küni.

Uluk kurulux ixlirini elip berixta, bizning aldimizda intayin eqir wəzipilər turmakta. Gərqə bizdə 10 milyondin artuk partiyə əzasi bolsimu, lekin ular pütün məmlikitimizning ahalisi iqidə helimu intayin azqiliknila təxkil kilidu. Bizning hərkaysi dələt organlirimizda wə türlük ijtimai ixlirimizda kəpligən hizmətlərni partiyə sirtidiki hadimlarqa tayinip ixləxkə toqra kelidu. Əgər biz həlk ammisigə tayinixka mahir bolmisak, partiyə sirtidiki hadimlar bilən həmkarlixixka mahir bolmisak, hizmətlirimizni yahxi ixliyəlməy kalimiz. Biz pütün partiyining ittipakliqini dawamlik küqəytix bilən bir wakitta, hərkaysi millətlərning, demokratik siniplarning, demokratik partiyə-guruhlarning wə həlk təxkilatlirining ittipakliqinimu dawamlik küqəytiximiz, həlk

demokratiyisi birliksepimizni dawamlik mustəhkəmliximiz wə kengəytiximiz lazim, hərkandak hizmət halkilirida partiyining həlk bilən boloan ittipaklioioa ziyan yətküzidioan hərkandak naqar hadisilərni əstayidillik bilən tüzitiximiz lazim.

《Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Səkkizinqi Kurultiyini Eqix Nutki》, 1956-yil 9-ayning 15-küni.

4. HƏLK IQIDIKI ZIDDIYƏTNI TOOIRA HƏL KILIX

Bizning aldimizda ikki hil ijtimai ziddiyət turuptu, u bolsimu düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyət wə həlk iqidiki ziddiyət. Bular harakteri tamamən ohxax bolmioan ikki hil ziddiyət.

《Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooira Həl Kilix Məsilisi Həkkidə》, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyət wə həlk iqidiki ziddiyəttin ibarət bu ikki hil ohxax bolmioan ziddiyətni tooira tonuwelix üqün, həmmidin awal, həlkning nimə ikənligini, düxmənning nimə ikənligini enikliwelix lazim. …… Hazirki baskuqta, sotsiyalizim kurux dəwridə, sotsiyalistik kurulux ixlirini yaklaydioan, himayə kilidioan wə uningoa katnixidioan barlik siniplar, təbikilər wə ijtimai guruhlar həlk dairisigə kiridu; sotsiyalistik inkilapka karxi turidioan wə sotsiyalistik kuruluxka düxmən-

lik bilən karaydiƣan, buzƣunqilik kilidiƣan barlik ijtimai küqlər wə ijtimai guruhlar—həlkning düxmənliri.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Dəlitimizning hazirki xaraitida həlk iqidiki ziddiyət diginimiz ixqilar sinipi iqidiki ziddiyətni, dihanlar sinipi iqidiki ziddiyətni, ziyalilar iqidiki ziddiyətni, ixqilar sinipi bilən dihanlar sinipi otturisidiki ziddiyətni, ixqilar, dihanlar bilən ziyalilar otturisidiki ziddiyətni, ixqilar sinipi wə baxka əmgəkqi həlk bilən milli burzuaziyə otturisidiki ziddiyətni, milli burzuaziyə iqidiki ziddiyətni wə baxka ziddiyətlərni ɵz iqigə alidu. Bizning həlk hɵkümitimiz—həlk mənpəətigə həkiki wəkillik kilidiƣan hɵkümət, həlk üqün hizmət kilidiƣan hɵkümət, lekin uning bilən həlk ammisi otturisidimu məlum ziddiyət bar. Bu ziddiyət dələt mənpəəti wə kollektip mənpəəti bilən xəhs mənpəəti otturisidiki ziddiyətni, demokratiyə bilən mərkəzləxtürüx otturisidiki ziddiyətni, rəhbərlik kiloƣuqilar bilən rəhbərlik kilinƣuqilar otturisidiki ziddiyətni, dələt organliridiki bəzi hadimlarning guənliaozhuyilik istili bilən ammə otturisidiki ziddiyətni ɵz iqigə alidu. Bu ziddiyətmu həlk iqidiki bir ziddiyət. Omumən eytkanda, həlk iqidiki ziddiyət—həlk mənpəətining tüptin birdəkligi asasidiki ziddiyət.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Düxmən bilən ɵz otturisidiki ziddiyət—düykanglik ziddiyət. Həlk iqidiki ziddiyət, əmgəkqi həlk arisida boloƣanda, düykangsiz bolidu; ekispilatatsiyə kilinƣuqi siniplar bilən ekispilatatsiyə kiloƣuqi siniplar arisida boloƣanda, uning düykanglik təripidin taxkiri, düykangsiz təripimu bolidu.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Həlkimizning siyasi hayatida sɵz wə hərkitimizning hək-nahəkliƣiƣa kandak hɵküm kiliximiz kerək? Bizqə, dəlitimizning xiənfasidiki pirinsiplarƣa, həlkimizning əng zor kɵpqiligining iradisigə wə məmlikitimizdiki partiyə-

guruhlarning jakalap keliwatkan ortak siyasi təxəbbuslirioqa asasən, bu əlqəmni, omumən, mundak bəlgiləx mümkin: 1) məmlikitimizdiki hər millət həlkini parqilaydioqan əməs, bəlki ittipaklaxturuxka paydilik bolsun; 2) sotsiyalistik əzgərtixkə wə sotsiyalistik kuruluxka paydisiz əməs, bəlki sotsiyalistik əzgərtixkə wə sotsiyalistik kuruluxka paydilik bolsun; 3) həlk demokratiyisi diktaturisini buzidioqan yaki ajizlaxturidioqan əməs, bəlki bu diktaturini mustəhkəmləxkə paydilik bolsun; 4) demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümini buzidioqan yaki ajizlaxturidioqan əməs, bəlki bu tüzümni mustəhkəmləxkə paydilik bolsun; 5) gongchəndangning rəhbərligidin ayrilidioqan yaki uni ajizlaxturidioqan əməs, bəlki bu rəhbərlikni mustəhkəmləxkə paydilik bolsun; 6) sotsiyalistik həlkara ittipaklikka wə pütün dunyadiki teqlikpərwər həlklərning həlkara ittipaklioqioqa ziyanlik əməs, bəlki bu ittipakliklaroqa paydilik bolsun. Bu 6 əlqəm iqidə əng mohimi sotsiyalizim yoli wə partiyining rəhbərligi.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Əksil'inkilapqilarni yokitix məsilisi — düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyətning kürixi məsilisi. Həlk iqidə bəzi kixilərning əksil'inkilapqilarni yokitix məsilisi tooqrisidiki karixinu baxkiqirak. Pikri bizning pikrimizgə ohximaydioqan ikki hil kixi bar. Ongqil ideyidiki kixilər düxmən bilən əzni ayrimaydu, düxmənni əz hesaplaydu. Kəng amma düxmən hesaplioqan kixini ular dost hesaplaydu. "Sol"qil ideyidiki kixilər bolsa düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyətni kengəytiwetidu, nətijidə həlk iqidiki bəzi ziddiyətlərnimu düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyət dəp karaydu, əslidə əksil'inkilapqi hesaplanmaydioqan bəzi kixilərnimu əksil-inkilapqi dəp karaydu. Bundak karaxlarning hər ikkilisi hata, ular əksil'inkilapqilarni yokitix məsilisini tooqra həl kilalmaydu, əksil'inkilapqilarni yokitix hizmitimiznimu tooqra məlqərliyəlməydu.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Süpət jəhəttə ohxax bolmioqan ziddiyətlər pəkət süpət jəhəttə ohxax bolmioqan usullar

bilənla həl kilinidu. Məsilən, puroletariyat bilən burzuaziyə otturisidiki ziddiyət sotsiyalistik inkilap usuli bilən həl kilinidu; həlk ammisi bilən feodallik tüzüm otturisidiki ziddiyət demokratik inkilap usuli bilən həl kilinidu; mustəmlikilər bilən jahan'girlik otturisidiki ziddiyət milli inkilawiy urux usuli bilən həl kilinidu; sotsiyalistik jəmiyəttə ixqilar sinipi bilən dihanlar sinipi otturisidiki ziddiyət yeza igiligini kollektiplaxturux wə maxinilaxturux usuli bilən həl kilinidu; gongchəndang iqidiki ziddiyət tənkit wə ez-ezini tənkit usuli bilən həl kilinidu; jəmiyət bilən təbiət otturisidiki ziddiyət ixləpqikirix küqlirini rawajlandurux usuli bilən həl kilinidu. ...... Bir-birigə ohxax bolmiqan ziddiyətlərni ohxax bolmiqan usullar bilən həl kilix — Marksizim-Leninizimqilar kattik əməl kilix zərür boloqan pirinsip.

《Ziddiyət Toqrisida》, 1937-yil 8-ay.

Düxmən bilən ez otturisidiki ziddiyət wə həlk iqidiki ziddiyəttin ibarət bu ikki hil ziddiyətning harakteri ohxax bolmaydu, ularni həl kilixning usulimu ohxax bolmaydu. Addi

kilip eytkanda, aldinkisi düxmən bilən ezni enik ayriwelix məsilisi, keyinkisi hək bilən nahəkni enik ayriwelix məsilisi. Əlwəttə, düxmən bilən ez otturisidiki məsilimu bir hil hək-nahəklik məsilisi. Biz bilən iqki, taxki əksiyətqilərdin — jahan'girlik, feodalizim wə guənliao kapitalizimdin zadi kimning hək, kimning nahək ikənligini alsak, bumu hək-nahəklik məsilisi, lekin bu — həlk iqidiki məsililərdin harakter jəhəttin pərklinidiqan baxka bir hil hək-nahəklik məsilisi.

《Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə》, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Ideyə harakterini aloqanliki məsililərni, həlk iqidiki talax-tartixka yatidiqanliki məsililərni pəkət demokratiyə usuli bilənla həl kiloqili bolidu, pəkət muzakirə kilix, tənkitləx wə səz bilən kayil kilix-tərbiyə berix usuli bilənla həl kiloqili bolidu, zorlax, besim ixlitix usuli bilən həl kiloqili bolmaydu.

《Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə》, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Həlk ixləpqikirix wə üginixni ünümlük elip

berix həm tərtiplik turmux kəqürüx üqün, ɵz hɵkümitidin, ixləpqikirix rəhbərliridin, mədini-maarip organlirining rəhbərliridin muwapik zorlax harakterini aloqan hər hil məmuri buyruklarni qikirixni tələp kilidu. Bundak məmuri buyruklar bolmay turup, jəmiyət tərtiwini saklioqili bolmaydu, buni addi sawatka igə kixilərmu qüxinidu. Bundak məmuri buyruklarni qikirix həm həlk iqidiki ziddiyətni sɵz bilən kayil kilix-tərbiyə berix usuli bilən həl kilix—bir məsilining bir-birini toluklaydioqan wə bir-birigə baoqlanoqan ikki təripi. Jəmiyət tərtiwini saklax məksididə qikiriloqan məmuri buyruklarmu sɵz bilən kayil kilix-tərbiyə berix bilən birləxtürülüxi lazim, pəkət məmuri buyrukkila yələn'gəndə, u nuroqun hallarda ixka axmay kalidu.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Burzuaziyə wə uxxak burzuaziyə ɵz ang-pikrini qokum əks əttüridu. Ular siyasi məsilə wə ideyiwi məsilidə qokum hər hil qarilərni kollinip, tərsalik bilən ɵzini kɵrsitidu. Ulardin

ɵz ang-pikrini əks əttürməslikni, ɵzini kɵrsətməslikni tələp kilix mümkin əməs. Biz ularning ɵzini kɵrsitixini besim qariliri bilən tosmaslioqimiz, bəlki ularning ɵzini kɵrsitixigə yol koyuximiz lazim, xuning bilən billə, ular ɵzini kɵrsətkən qaoqda, ular bilən munazirilixiximiz wə ularni muwapik tənkit kiliximiz lazim. Xübhisizki, hilmu-hil hata ideyilərni tənkit kiliximiz kerək. Tənkit kilmaslik, hata ideyilərning həmmə yərgə yamrap ketiwatkanlioqioqa karap turux, ularning bazarni ixoqal kiliwelixioqa yol koyux əlwəttə yarimaydu. Hatalik bolidikən, pipən kilix lazim, zəhərlik ot bolidikən, kürəx kilix lazim. Lekin bundak tənkit jiaotiaozhuyilik bolmaslioqi kerək, xingershangxüelik usul bilən əməs, tirixip bianzhenglik usul bilən elip berilixi kerək. Uningda ilmiy təhlil wə toluk kayil kilix küqi boluxi lazim.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Həlkning kəmqiliklirini tənkit kilix lazim, ...lekin həkiki türdə həlk məydanida turup,

həlkni koojdaydiqan. həlkni tərbiyiləydiqan toluk kizoqinlik bilən sezləx lazim. Əgər ez yoldaxlirimizoqa düxmən katarida muamilə kilsak, u halda, ezimizni düxmən məydanioqa etküzüp koyoqan bolimiz.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yioqinida Sezlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Ziddiyət wə kürəx omumiy, mutlək bolidu, əmma ziddiyətlərni həl kilixning usulliri, yəni kürəxning xəkilliri bolsa ziddiyətlərning harakteri ohxax bolmioqanlioqi səwəplik bir-biridin pərklik bolidu. Bəzi ziddiyətlər axkara düykanglikka igə, bəzi ziddiyətlər bolsa undak əməs. Xəy'ilərning konkiret tərəkkiyatioqa asasən, əslidə düykangsiz boloqan bəzi ziddiyətlər rawajlinip düykanglik ziddiyətkə aylinidu; xuningdək əslidə düykanglik boloqan bəzi ziddiyətlər rawajlinip düykangsiz ziddiyətkə aylinidu.

‹Ziddiyət Tooqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Adəttiki əhwalda həlk iqidiki ziddiyət düykanglik bolmaydu. Lekin muwapik həl kilinmisa yaki səzgürlük yokitip koyulsa, bihutlukbipərwalik kilinsa, düykang tuoquluximu mümkin. Bu əhwal — sotsiyalistik məmlikətlərdə, adəttə, pəkət kismən həm wakitlik hadisə. Buning səwiwi — sotsiyalistik məmlikətlərdə adəmni adəm ekispilatatsiyə kilix tüzümining yokitiloqanlioqi, həlk mənpəətining tüp-asasidin bir boloqanlioqi.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Məmlikitimizdə ixqilar sinipi bilən milli burzuaziyə otturisidiki ziddiyət həlk iqidiki ziddiyətkə yatidu. Ixqilar sinipi bilən milli burzuaziyə otturisidiki sinipiy kürəx, omumən, həlk iqidiki sinipiy kürəxkə yatidu, bu məmlikitimizdiki milli burzuaziyining ikki yüzlimilikligidin boloqan. Burzua-demokratik inkilap dəwridə bu sinipning inkilawiylik təripi bar idi, murəssəqilik təripimu bar idi. Sotsiyalistik inkilap dəwridə bu sinipning ixqilar sinipini ekispilatatsiyə kilip payda alidioqan təripi bar, xiənfani himayə kilidioqan. sotsiyalistik ezgərtixni kobul kilixni halaydioqan təripimu

bar. Milli burzuaziyə jahan'girlikkə, pomixxiklar sinipiqa wə guənliao burzuaziyigə ohximaydu. Milli burzuaziyə bilən ixqilar sinipi otturisida ekispilatatsiyə kilix bilən ekispilatatsiyə kilinix ziddiyiti məwjut, bu — əslidə düykanglik ziddiyət. Lekin məmlikitimizning konkiret xaraitida bu ikki sinip otturisidiki düykanglik ziddiyət, əgər muwapik həl kilinsa, düykangsiz ziddiyətkə aylinixi wə teq usul bilən həl kilinixi mümkin. Əgər biz buni muwapik həl kilmisak, milli burzuaziyigə karita ittipaklixix, tənkitləx wə tərbiyiləx siyasitini kollanmisak yaki milli burzuaziyə bizning bu siyasitimizni kobul kilmisa, u halda, ixqilar sinipi bilən milli burzuaziyə otturisidiki ziddiyət düxmən bilən əz otturisidiki ziddiyətkə aylinip kalidu.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Sotsiyalistik məmlikətlərning iqidiki əksiyətqilər jahan'girlar bilən til biriktürüp, həlk iqidiki ziddiyəttin paydilinip, ariqa bəlgünqilik selip wə ala-topilang kətirip, əz süikəstlirini

əməlgə axuruxka urunidu. Wen'griyə Wəkəsining bu sawiqi həmməylənning dikkət kilixiqa ərziydu.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957- yil 2- ayning 27- küni.

5. URUX WƏ TEQLIK

Urux—hususi mülük wə sinip pəyda bolƣandin tartipla baxlanƣan, sinip bilən sinip, millət bilən millət, dələt bilən dələt, siyasi guruh bilən siyasi guruh otturisida muəyyən tərəkkiyat baskuqidiki ziddiyətlərni həl kilix üqün kollinilidiƣan bir hil əng yukuri kürəx xəkli.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936-yil 12-ay.

"Urux—siyasining dawami", muxu nuktidin eytkanda, urux siyasidur, uruxning əzi siyasi harakterlik hərkət, siyasi harakter almiƣan urux kədimdin tartip bolup bakmiƣan. ......

Lekin uruxning əzigə has alahidiligi bar, bu nuktidin eytkanda, urux adəttiki siyasining əzi əməs "Urux—siyasining alahidə wastilər bilən dawam kilixi". Siyasi tərəkki kilip muəyyən baskuqka yətkəndə, awalkidək alƣa basalmaydu, xuning bilən siyasining yolidiki tosalƣularni süpürüp taxlax üqün urux partlaydu. ...... Tosalƣu süpürüp taxlinix bilənla, siyasining məksidi orunlinidu, urux ayaklixidu. Tosalƣu pak-pakiz süpürüp taxlanmisa, siyasi məksətkə yetix üqün uruxni yənə dawamlik elip berixka toƣra kelidu. ...... Xuning üqün, eytix mümkinki, siyasi—kan təkülməydiƣan urux, urux—kan təkülidiƣan siyasi.

‹Uzakka Sozulidiƣan Urux Toƣrisida›, 1938-yil 5-ay.

Tarihta bolup ətkən uruxlar ikki hilƣa bəlünidu: bir hili—adalətlik urux, bir hili—adalətsiz urux. Barlik ilƣar uruxlarning həmmisi adalətlik urux, ilƣarlikka toskunluk kilidiƣan barlik uruxlarning həmmisi adalətsiz urux. Biz kommunistlar ilƣarlikka toskunluk kilidiƣan barlik adalətsiz uruxlarƣa karxi turimiz, ilƣar-adalətlik uruxlarƣa bolsa karxi turmaymiz. Biz kommunistlar bu keyinki hildiki uruxlarƣa karxi turux bu yakta tursun, bəlki aktip katniximiz. Aldinki hildiki urux-

larda, mesilən, Birinqi Dunya Uruxida hər ikki tərəp jahan'girlik mənpəətliri üqün urux kiloqan, xuning üqün u uruxka pütün dunyadiki kommunistlar kət'i karxi turoqan idi. Karxi turuxning usuli, urux partlaxtin burun, barlik küq bilən uning partlixini tosux; partliqandin keyin, imkaniyətla bolsa, uruxka urux bilən karxi turux, adalətsiz uruxka adalətlik urux bilən karxi turuxtin ibarət.

‹Uzakka Sozulidioqan Urux Tooqrisida›, 1938- yil 5- ay.

Sinipiy jəmiyəttə inkilap wə inkilawiy uruxlarning boluxi mukərrər, bularsiz jəmiyət tərəkkiyatidiki səkrəxlərni ixka axuroqili bolmaydu, əksiyətqi hekümran siniplarni aoqdurup taxlioqili, həlkni hakimiyətkə igə kiloqili bolmaydu.

‹Ziddiyət Tooqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Inkilawiy urux—zəhərgə karxi bir hil dora, u düxmən saloqan zəhərni kayturupla kalmay, ezimizdiki kirlərnimu yuyuwetidu. Adalətlik-inkilawiy uruxla bolidikən, uning küqi nahayiti zor bolidu, u nuroqun xəy'ilərni ezgərtələydu yaki ezgərtixkə yol eqip berələydu. Zhongguo-Yaponiyə Uruxi Zhongguonimu, Yaponiyinimu ezgərtidu; Zhongguo pəkət Yapon Baskunqilirioqa Karxi Uruxni kət'i dawamlaxturidioqan wə birliksəpni kət'i dawamlaxturidioqanla bolsa, jəzmən kona Yaponiyini yengi Yaponiyigə, kona Zhongguoni yengi Zhongguooqa aylanduroqili bolidu, Zhongguodiki wə Yaponiyidiki adəm wə nərsilər bu urux dawamida wə uruxtin keyin ezgirix hasil kilidu.

‹Uzakka Sozulidioqan Urux Tooqrisida›, 1938- yil 5- ay.

Hər bir gongchəndang əzasi munu həkikətni qüxiniwelixi lazim: "Miltiktin hakimiyət qikidu".

‹Urux Wə Zhənlüe Məsilisi›, 1938 - yil 11- ayning 6- küni.

Inkilapning mərkiziy wəzipisi wə əng yukuri xəkli—hakimiyətni korallik küq bilən tartiwelix, məsilini urux bilən həl kilix. Marksizim - Leninizimning bu inkilawiy pirinsipi həmmə üqün tooqra, Zhongguo üqünmu, qət'əllər üqünmu ohxaxla tooqra.

‹Urux Wə Zhənlüe Məsilisi›, 1938 - yil 11- ayning 6- küni.

Zhongguoda korallik kürəxtin ayrilip kalqanda, puroletariyatning orni bolmaydu, həlkning orni bolmaydu, gongchəndangning orni bolmaydu, inkilapning qəlibisi bolmaydu. 18 yildin buyan partiyimizni rawajlandurux, mustəhkəmləx wə bolxewiklaxturux inkilawiy urux dawamida elip berildi, korallik kürəx bolmiqanda, bügünki gongchəndang bolmiqan bolatti. Kan bədiligə kəlgən bu təjribini pütün partiyidiki yoldaxlar əstin qikarmasliqi lazim.

‹‹Gongchəndangren› Zornilining Nəxr Kilinixiqa Beqixlima›, 1939-yil 10-ayning 4-küni.

Marksizimning dələt toqrisidiki təlimati nuktiinəziridin kariqanda, armiyə dələt hakimiyitining asasiy tərkiwiy kismi hesaplinidu. Kimki dələt hakimiyitini tartiwalmakqi wə uni tutup turmakqi bolidikən, u kudrətlik armiyigə igə boluxi lazim. Bəzilər bizni "Urux həmmigə kadir" dəydiqan karaxtikilər dəp məs'hirə kilixidu, toqra, biz — inkilawiy urux həmmigə kadir dəp kariquqilarmiz, bu yaman karax əməs, yahxi wə Marksizimqə karax. Rosiyə gongchəndangi miltik bilən bir sotsiyalizimni wujutka kəltürdi. Biz bir demokratik jumhuriyətni wujutka kəltürimiz. Jahangirlik dəwridiki sinipiy kürəxlərning təjribisi bizgə xuni kərsəttiki, ixqilar sinipi wə əmgəkqilər ammisi korallik burzuaziyə wə pomixxiklarni pəkət miltikning küqi bilənla yengələydu; bu mənidə, eytiximiz mümkinki, pütün dunyani pəkət miltik bilənla əzgərtkili bolidu.

‹Urux Wə Zhənlüe Məsilisi›, 1938-yil 11-ayning 6-küni.

Biz — uruxni yokitix karixidikilərmiz, bizgə urux kerək əməs; lekin uruxni pəkət urux arkilikla yokitix mümkin, miltikni taxlax üqün miltikni koloqa elix lazim.

‹Urux Wə Zhənlüe Məsilisi›, 1938-yil 11-ayning 6-küni.

Uruxni—insanlar bir-birini kiridiqan bu qəlitə nərsini insanlar jəmiyitining tərəkkiyati akiwət yokitidu, bəlki yekin kəlgüsidə yokitidu. Lekin uni yokitixning pəkət birla usuli bar, u bolsimu uruxka urux bilən karxi turux, əksilinkilawiy uruxka inkilawiy urux bilən karxi

turux, milli əksil'inkilawiy uruxka milli inkilawiy urux bilən karxi turux, sinipiy əksil'inkilawiy uruxka sinipiy inkilawiy urux bilən karxi turux. ...... Insanlar jəmiyiti aloqa besip, siniplar yokitiloqan, dələt yokitiloqan dəwrgə yətkəndə, heqkandak urux bolmaydu, əksil'inkilawiy urux bolmaydu, inkilawiy uruxmu bolmaydu, adalətsiz urux bolmaydu, adalətlik uruxmu bolmaydu, bu dəwr insanlarning əbidiy teqlik dəwri bolidu. Biz inkilawiy uruxning kanuniyitini tətkik kiloqinimizda, barlik uruxlarni yokitixni közligən arzuyimizni nəzərdə tutimiz, bu—biz kommunistlarni barlik ekispilatatsiyə kiloquqi siniplardin ayrip turidioqan qegra.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936-yil 12-ay.

Məmlikitimizgə wə hərkaysi sotsiyalistik məmlikətlərgə teqlik kerək, dunyadiki hərkaysi məmlikət həlklirigimu teqlik kerək. Uruxni arzu kilidioqan, teqlikni halimaydioqanlar—pəkət az sanlik jahan'gir məmlikətlərdiki tajawuzqilikka tayinip bay bolidioqan bəzi longduən

kapital guruhliri.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Səkkizinqi Kurultiyini Eqix Nutki›, 1956-yil 9-ayning 15-küni.

Dunyaning mustəhkəm teqlioqini koloqa kəltürüx üqün, biz sotsiyalizim lageridiki kerindax məmlikətlər bilən boloqan dostanə həmkarlioqimizni yənimu rawajlanduruximiz, xuningdək barlik teqlikpərwər məmlikətlər bilən ittipaklioqimizni küqəytiximiz kerək. Biz bilən teqlikta billə turuxni halaydioqan barlik dələtlər bilən teritoriyə pütünlügi wə igilik hokukioqa ɵzara hərmət kilix, barawərlik wə ɵzara mənpəətdarlik asasida normal wəyjiao munasiwiti ornitixni koloqa kəltürüximiz kerək. Asiya, Afrika wə Latin Amerikisidiki məmlikətlərning milli mustəkillik, azatlik hərkətlirini wə dunyadiki barlik məmlikətlərning teqlik hərkətlirini həm həkkani küräxlirini paal kolliximiz kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Səkkizinqi Kurultiyini Eqix Nutki›, 1956-yil 9-ayning 15-küni.

Jahan'gir dələtlərgə kəlsək, biz u yərlər-

diki həlklər bilənmu ittipaklixiximiz həmdə u dələtlər bilən teqlikta billə turuxni koloqa kəltürüximiz wə az-tola soda-setik kilixiximiz kerək, tuqulux ehtimali boloqan uruxlarni tosuximiz lazim, lekin ular toqrilik əmiliyətkə uyoqun kəlməydioqan hiyallarda boluxka hərgiz bolmaydu.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Biz teqlikni arzu kilimiz. Əmma jahan'girlar urux kozoqaydikən, biz kət'i rəwixtə bir niyətkə kelip, urux kilip bolup, andin kurulux elip barimiz. Uruxtin korkup yürsəng, urux bolup kalsa, kandak kilisən? Mən awal, xərk xamili qərp xamilini besip qüxti, urux bolmaydu, digən idim, əmdi yənə əgər urux bolup kalsa, kandak kilix kerəkligi toqrisida bu koxumqə izahatni bərdim, dimək, ikki hil əhwalning hər ikkilisi məlqərləndi.

Hərkaysi Məmlikətlər Gongchəndangliri Wə Gongrendanglirining Moskva Yiqinida sezlən'gən nutuk, 1957- yil 11- ayning 18- küni.

Hazir dunyadiki hərkaysi məmlikətlərdə

kixilər üqinqi dunya uruxining bolux-bolmasliqi toqrisida parang kilixiwatidu. Bu məsilə üstidə bizdimu rohiy təyyarlik boluxi, təhlil boluxi lazim. Biz teqlikni kuwwətləymiz, uruxka karxi turimiz. Əmma, jahan'girlar jəzmən urux kozoqaydikən, biz uningdinmu korkmaymiz. Bizning bu məsiligə tutidioqan pozitsiyimizmu barlik "qatak"larqa tutidioqan pozitsiyimizgə ohxax: birinqidin, karxi turux; ikkinqidin, korkmaslik. Birinqi Dunya Uruxidin keyin 200 milyon ahaligə igə Sovet Ittipaki məydanoqa kəldi. Ikkinqi Dunya Uruxidin keyin jəmi 900 milyon ahaligə igə sotsiyalizim lageri məydanoqa kəldi. Əgər jahan'girlar jəzmən üqinqi dunya uruxini kozoqaydikən, üzüp eytixka boliduki, uning nətijisidə yənə nəqqə yüz milyon ahalə jəzmən sotsiyalizim tərəpkə ətidu, jahan'girlik kelip kaloqan jay anqə kəp bolmaydu, hətta pütün jahan'girlik tüzümi tamamən gumran boluximu mümkin.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Parakəndiqilik selix, məqlup bolux, yənə

parakəndiqilik selix, yənə məƣlup bolux, ahir berip ḩalak bolux — bu jaḩan'girlarning wə dunyadiki barlik̡ əksiyətqilərning həlk̡ ixliriƣa nisbətən məntik̡i, ular bu məntik̡k̡ə ḩərgiz hilaplik̡ k̡ilmaydu. Bu — Marksizimning bir k̡anuni. Biz "Jaḩan'girlik naḩayiti yawuz" digəndə, uning təbiitining өzgərməydiƣanliƣini kөzdə tutimiz, jaḩan'gir unsurlar taki ḩalak boloƣiqə k̡anlik̡ k̡iliqini ḩərgiz taxlimaydu, ḩərgizmu əwliya bolalmaydu.

Kürəx k̡ilix, məƣlup bolux, yənə kürəx k̡ilix, yənə məƣlup bolux, yənə kürəx k̡ilix, ahir berip ƣəlibə k̡azinix—bu həlk̡ning məntik̡i, bularmu bu məntik̡k̡ə ḩərgiz hilaplik̡ k̡ilmaydu. Bu — Marksizimning yənə bir k̡anuni. Rosiyə həlk̡ining ink̡ilawi muxu k̡anun boyiqə boldi, Zhongguo həlk̡ining ink̡ilawimu muxu k̡anun boyiqə boluwatidu.

‹Ham Hiyallarni Taxlap, Kürəxkə Təyyarlinayli›, 1949- yil 8- ayning 14- küni.

Ƣəlibə k̡azanduk̡ dəp, jaḩan'gir unsurlar wə ularning ƣalqilirining ƣaljirlik̡ bilən өq elix süik̡əstlirigə nisbətən ḩuxyarliƣimizni boxaxturup k̡oyuxk̡a əsla bolmaydu, kimki bu ḩuxyarlik̡ni boxaxturup k̡oyidikən, u siyasi jəḩəttə k̡oralsizlinip, өzini beydong orunƣa qüxürüp k̡oyidu.

‹Yengi Siyasi Məsliḩət Kengixigə Təyyarlik̡ Weyyüənhuyining Yiƣinida Sөzlən'gən Nutuk̡›, 1949- yil 6- ayning 15- küni.

Jaḩan'girlar wə ularning ƣalqisi boloƣan Zhongguo əksiyətqiliri өzlirining Zhongguo ziminidiki məƣlubiyətlirigə tən bərməydu, ular yənə өzara til biriktürüp, mümkin boloƣan türlük usullar bilən Zhongguo həlk̡igə k̡arxi turidu. Məsilən, ular өzlirining ƣalqilirini Zhongguoning iqki k̡ismiƣa kirgüzüp, bөlgünqilik wə parakəndiqilik selix ixlirini k̡ilidu. Bu muk̡ərrər, ular bu ixni ḩərgiz untumaydu. Məsilən, Zhongguo əksiyətqilirini küxkürtüp, ḩətta uning üstigə өz küqlirini ixk̡a selip, Zhongguoning dengiz gangkoulirini k̡amal k̡ilidu. Imkaniyət bolsila, ular xundak̡ k̡ilidu. Yənə, mubada ular təwəkkülqilik k̡ilmak̡qi bolsa, bir k̡isim əskiriy küqini əwətip, Zhongguo qegrisida parakəndiqilik tuƣduruximu eḩtimaldin yirak̡ əməs. Muxularning ḩəmmisini toluk̡

ḩesapķa eliximiz lazim.

‹Yengi Siyasi Məsliḩət Kengixigə Təyyarliķ Weyyüənhuyining Yiƣinida Səzlən'gən Nutuķ›, 1949- yil 6- ayning 15- küni.

Dunya ilgiriləwatidu, uning istiķbali parlaķ, tarihning bu omumiy eķimini ḩərķandaķ adəmmu əzgərtəlməydu. Dunyaning ilgiriləx əḩwalini wə parlaķ istiķbalini həlķķə ḩəmixə təxwiķ ķilip, həlķni ƣəlibə ķazinix ixənqigə igə ķiliximiz lazim.

‹Chongqing Tənpəni Toƣrisida›, 1945- yil 10- ayning 17- küni.

Həlķ jiefangjünining barliķ zhihuyyüənliri, jəngqiliri əzlirining jənggiwar iradisini səlpəl boxaxturuxķimu ḩərgiz bolmaydu, jənggiwar iradini boxaxturidiƣan wə düxmənni səl qaƣlaydiƣan ideyilərning ḩərķandiƣi ohxaxla hata.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiƣinida Ķilinƣan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

6. JAḨAN'GIRLIK WƏ BARLIĶ ƏKSIYƏTQILƏRNING ḨƏMMISI ĶƏƢƏZ YOLWAS

Barliķ əksiyətqilərning ḩəmmisi ķəƣəz yolwas. Ķarimaķķa, əksiyətqilərning əlpazi ķorķunqluķ, əmma, əmiliyəttə, ularning unqiwala küqi yoķ. Məsiligə yiraķni kəzdə tutux nuķtiinəziridin ķariƣanda, ḩəķiķi ķudrətlik küq əksiyətqilərdə əməs, bəlki həlķtə.

‹Amerika Muhbiri Anna Luiza Strong Bilən Səḩbət›, 1946- yil 8- ay.

Dunyadiki xəy'ilərning ḩəmmisidə ikki yaķlimiliķ (yəni ķarimu-ķarxiliķ birlik ķanuni) bolƣiniƣa ohxax, jaḩan'girlik wə barliķ əksiyətqilərdimu ikki yaķlimiliķ bar, ular jing yolwas ḩəm ķəƣəz yolwas. Tarihta ķuldarlar sinipi, feodal-pomixxiklar sinipi wə burzuaziyə ḩəkümranliķ ḩoķuķiƣa igə boluxtin ilgiri wə ḩəkümranliķ ḩoķuķiƣa igə bolƣandin keyinki

bir məzgil iqidə kətirənggü rohluk idi, inkilapqi idi, ilqar idi, jing yolwas idi. Uningdin keyinki bir məzgil iqidə bu siniplar, əzlirining karimukarxi təripi bolqan kullar sinipi, dihanlar sinipi wə puroletariyat pəydin-pəy zorayqanliktin həmdə əzlirigə karxi kürəx kilqanliktin wə bu kürəxni barqansiri küqəytkənliktin, pəydin-pəy əzlirining əks təripigə əzgirip, əksiyətqilərgə, kalak kixilərgə, kəqəz yolwaslarqa aylinip, ahiri həlk təripidin aqduruldi yaki aqdurulidu. Əksiyətqi, kalak, qirik siniplardimu həlkning həl kilquq kürəxlirigə duqkəlgəndə yənə xundak ikki yaklimilik bolidu. Bir tərəptin, ular jing yolwas, adəm yəydu, milyonlap, on milyonlap adəm yəydu. Həlkning kürəx ixliri japa-muxəkkəttə kalqan dəwrdə, nurqun əgri-tokay yollar pəyda bolidu. Zhongguo həlki jahan'girlik, feodalizim wə guənliao kapitalizimning Zhongguodiki həkümranliqini yokitix üqün, 100 yildin kəprək wakit sərp kilip, təhminən nəqqə on milyonqə kixini kurban berip, andin 1949-yildiki qəlibini kolqa kəltürdi. Karang, bu nimilər tirik yolwas, təmür yolwas, jing yolwas əməsmidi? Lekin ular

ahiri kəqəz yolwas, əlük yolwas, doufu yolwaska aylinip kaldi. Bu — tarihiy pakit. Kixilər bularni kərmigən wə anglimiqanmidi? Minglap-tümənləp tursa! Minglap-tümənləp tursa! Xunga, tüp mahiyəttin kariqanda, uzak muddəttin kariqanda, zhənlüe jəhəttin kariqanda, jahangirlik wə barlik əksiyətqilərning həmmisini əyni boyiqə kəqəz yolwas dəp karax kerək. Bizning zhənlüelik ideyimiz muxu nukta asasida tiklinidu. Yənə bir tərəptin, ular yənə tirik, təmür, jing yolwas, ular adəm yəydu. Bizning celüelik ideyimiz wə zhənshuluk ideyimiz muxu nukta asasida tiklinidu.

Zhonggong Zhongyang Zhengzhijüning Wuchang Yiqinida səzlən'gən nutuk, 1958-yil 12-ayning 1-küni.

Meningqə, barlik küqlük dəp atalqan əksiyətqilərning həmmisi kəqəz yolwas. Səwiwi ular həlktin ayrilqan. Karang, Gitler kəqəz yolwas bolup qikmidimu? U yokitilmidimu? Mən yənə Qarpadixanimu, Zhongguo padixasinimu, Yapon jahan'girliginimu kəqəz yolwas digən idim. Karang, ularning həmmisi yokaldi.

Amerika jaḩan'girligi yoķalmidi, uningda tehi atom bombisi bar, meningqə, umu yoķilidu, umu ķəƣəz yolwas.

Ḩərķaysi Məmlikətlər Gongchəndangliri Wə Gongrendanglirining Moskva Yiƣinida səzlən'gən nutuķ, 1957- yil 11- ayning 18- küni.

Zhongguo həlķidə bəzi ahmaķlarning ķiliƣini təswirləydiƣan "əz putiƣa əzi palta qepix" digən maķal bar. Ḩərķaysi əl əksiyətqilirimu ənə xundaķ ahmaķlar. Ularning inķilawiy həlķķə ķilƣan ḩəmmə ziyankəxlikliri, ahirķi ḩesapta, həlķning tehimu kəng, tehimu kəskin inķilawini ilgirilitidu, halas. Qarpadixaning wə Jiang Jieshining inķilawiy həlķķə ķilƣan ziyankəxlikliri uluķ Rosiyə inķilawini wə uluķ Zhongguo inķilawini ənə xundaķ ilgirilitix rolini oynimiƣanmidi?

‹Sovet Ittipaķi Ali Soveti Uluķ Əktəbir Sotsiyalistik Inķilawining 40 Yilliƣini Təbrikləx Munasiwiti Bilən Ətküzgən Məjlistə Səzlən'gən Nutuķ›, 1957-yil 11-ayning 6-küni.

Amerika jaḩan'girligi 9 yildin buyan məmlikitimizning teritoriyisi Təywənni besip yatidu. Yeķinda yənə əzining ķorallik ķoxunlirini əwətip Liwanni besiwaldi. Amerika pütün dunya boyiqə nurƣun məmlikətlərdə birnəqqə yüz ḩərbi jidi ķurdi. Zhongguoning teritoriyisi Təywənmu, Liwanmu wə Amerikining qət'əllərdiki ḩəmmə ḩərbi jidilirimu Amerika jaḩan'girligining boyniƣa selinƣan sirtmaķ. Bu sirtmaķni baxķilar əməs, bəlki Amerikiliķlarning əzliri yasidi wə uni əzlirining boyniƣa saldi, bu sirtmaķning uqini bolsa Zhongguo həlķi, Ərəp məmlikətliri həlķliri wə pütün dunyadiki barliķ teqlikpərwər, tajawuzqiliķķa ķarxi həlķlərgə tutķuzdi. Amerika tajawuzqiliri bu jaylarda ķanqə uzaķ tursa, uning boyniƣa selinƣan sirtmaķ xunqə qingiydu.

Ali dələt kengəxmisidə səzlən'gən nutuķ, 1958- yil 9- ayning 8- küni.

Jaḩan'girlarning əmri uzaķķa barmaydu, qünki ular əski ixlarnila ķiliwatidu, məhsusla ḩərķaysi məmlikətlərning həlķķə ķarxi əksiyətqilirini yələwatidu, nurƣunliƣan mustəmlikə, yerim mustəmlikə wə ḩərbi jidilarni besip yetiwatidu, teqlikķa atom uruxi bilən təḩ-

dit seliwatidu. Xundaⱪ ⱪilip, ular pütün dunya aⱨalisining 90 pirsəntidin artuⱪraƣini əzlirigə ⱪarxi birliktə ⱨujum ⱪilixⱪa məjbur ⱪiliwatidu yaki məjbur ⱪilidu. Lekin jaⱨan'girlar ⱨazir tehi ⱨayat, ular yənila Asiya, Afrika wə Latin Amerikisiƣa ⱪarita zorluⱪ-zombuluⱪ ⱪiliwatidu. Ular ƣərp dunyasidimu yənila əz məmlikətliridiki həlⱪ ammisini eziwatidu. Bundaⱪ wəziyətni əzgərtix lazim. Jaⱨan'girlarning, asasən, Amerika jaⱨan'girligining tajawuzi wə zulmiƣa hatimə berix — pütün dunya həlⱪining wəzipisi.

Xinhuashe muhbiriƣa bayan ⱪilinƣan səⱨbət, 1958- yil 9- ayning 29- küni.

Amerika jaⱨan'girligi ⱨəmmila yərdə zorluⱪ-zombuluⱪ ⱪilip, əzini pütün dunya həlⱪi bilən düxmənlixix orniƣa ⱪoyup, əzini barƣansiri yitim ⱪaldurmaⱪta. Amerika jaⱨan'girligining ⱪolidiki atom bombisi, wodorod bombisi ⱪul boluxni halimaydiƣan barliⱪ kixilərni ⱪorⱪutalmaydu. Pütün dunya həlⱪining Amerika tajawuzqiliriƣa ⱪarxi ƣəzəp dolⱪunini tosux mümkin əməs. Pütün dunya həlⱪining Amerika jaⱨan'girligi wə uning ƣalqiliriƣa ⱪarxi kürəxliri jəzmən tehimu uluⱪ ƣəlibilərgə erixidu.

‹Panama Həlⱪining Amerika Jaⱨan'girligigə Ⱪarxi Turux-Wətənni Səyüx Ⱨəⱪⱪani Kürixini Ⱪollax Toƣrisidiki Səⱨbət›, 1964- yil 1- ayning 12- küni.

Amerika longduən kapital guruⱨliri, əgər əzlirining tajawuzqiliⱪ siyasiti wə urux siyasitini dawamliⱪ yürgüziweridiƣan bolsa, ahir bir kün jəzmən pütün dunya həlⱪi təripidin darƣa esilidu. Amerikining baxⱪa ⱪolqomakliri mu xundaⱪ bolidu.

Ali dələt kengəxmisidə səzlən'gən nutuⱪ, 1958- yil 9- ayning 8- küni.

Düxmən'gə ⱪarxi kürəx ⱪilixta, biz uzaⱪ waⱪit dawamida mundaⱪ bir uⱪum ⱨasil ⱪilduⱪ, u bolsimu zhənlüedə barliⱪ düxmənni mənsitməslik, zhənshuda barliⱪ düxmən'gə jiddi ⱪarax. Ikkinqi türlük ⱪilip eytⱪanda, biz omumluⱪta düxmənni jəzmən mənsitməsligimiz, ⱨər bir konkiret məsilidə ularƣa jəzmən jiddi ⱪariximiz lazim. Əgər omumluⱪta düxmənni mənsitməslik bolmisa, jihuyzhuyi hataliƣini ətküzüp

koyimiz. Marks bilən En'gels pəkət ikkila adəm turukluk, xu qaoqda ular, pütün dunyada kapitalizim aoqdurup taxlinidu, diyixkən idi. Lekin konkiret məsilidə, hər bir düxmən məsilisidə uningoqa jiddi karimisak, təwəkkülqilik hataliqini ətküzüp koyimiz. Uruxni bir-birləp kilixka, düxmənni bəlüp-bəlüp yokitixka toqra kelidu. Zawutni birdin-birdin kuruxka toqra kelidu, dihanlar etizni bir parqə-bir parqidin həydəydu. Tamak yiyixmu xundak bolidu, biz zhənlüedə tamak yiyixni mənsitməymiz: bu tamakni yəp ketələymiz. Əmma rəsmi tamak yigəndə, uni bir kapam-bir kapamdin yəymiz, jozioqa koyuloqan tamakning həmmisini birakla hap etixing mümkin əməs. Bu bir-birləp həl kilix dəp, hərbi kitaplarda bolsa bir-birləp tar-mar kilix dəp atilidu.

Hərkaysi Məmlikətlər Gongchəndangliri Wə Gongrendanglirining Moskva Yiqinida səzlən'gən nutuk, 1957- yil 11- ayning 18- küni.

Meningqə, hazir həlkara wəziyət bir yengi burulux nuktisioqa berip yətti. Hazir dunyada ikki xamal bar: xərk xamili wə oqərp xamili. Zhongguoda: "Ya xərk xamili oqərp xamilini besip qüxidu, ya oqərp xamili xərk xamilini besip qüxidu" digən bir chengyü bar. Meningqə, hazirki wəziyətning hususiyiti xuki, xərk xamili oqərp xamilini besip qüxti, yəni sotsiyalizim küqliri jahan'girlik küqlirini besip qüxidioqan üstünlükkə igə boldi.

Hərkaysi Məmlikətlər Gongchəndangliri Wə Gongrendanglirining Moskva Yiqinida səzlən'gən nutuk, 1957- yil 11- ayning 18- küni.

7. KÜRƏX ĶILIXĶA JÜR'ƏT ĶILIX. ƢƏLIBƏ ĶILIXĶA JÜR'ƏT ĶILIX

Pütün dunya həlķi ittipaķlixip, Amerika tajawuzqilirini wə uning barliķ ƣalqilirini məƣlup ķilayli! Pütün dunya həlķi jasarətlik bolup, kürəx ķilixķa jür'ət ķilsa, ķiyinqiliķtin ķorķmay, aldidikilərning izini kəynidikilər bassa, u ḩalda, pütün dunya qoķum həlķning bolidu. Barliķ alwastilarning ḩəmmisi yoķitilidu.

‹Kon'go(L) Həlķining Amerika Jaḩan'girligining Tajawuziƣa Ķarxi Turuxini Ķollax Toƣrisidiki Bayanat›, 1964- yil 11- ayning 28- küni.

Zhongguo Gongchəndangi Marksizim-Leninizim ilmiƣa asasən, həlķara wə iqki wəziyətni səgəklik bilən məlqərləp, barliķ iqki. taxķi əksiyətqilərning ḩujumlirini məƣlup ķilixning zərürlüginila əməs, bəlki ularni məƣlup ķila-

laydiƣanliƣinimu bildi. Asmanda ķara bulut pəyda boloan qaƣda, biz: Bu pəķət waķitlik ḩadisə, ķarangƣuluķ pat arida ətüp ketidu, tang nuri dərḩal yetip kelidu, dəp kərsətkən iduķ.

‹Ḩazirķi Wəziyət Wə Bizning Wəzipimiz›, 1947- yil 12- ayning 25- küni.

Insaniyət tarihida ḩalaķətkə məḩkum bolƣan əksiyətqi küqlər ḩaman inķilawiy küqlərgə ķarxi əng ahirķi jan talixixķa urunidu, bəzi inķilawiy kixilərmu məlum waķitlarda bundaķ kərünüxi ķaltis. əsli ḩalsiz ḩadisidin ķaymuķup kelip, düxmənning pat arida yoķilidiƣanliƣi. ezining pat arida ƣəlibə ķazinidiƣanliƣidin ibarət maḩiyətni bayķiwalalmaydu.

‹Ikkinqi Dunya Uruxining Burulux Nuķtisi›, 1942- yil 10- ayning 12- küni.

Əgər ular urux ķilidikən, ularni təltəküs yoķitix kerək. Ix mana mundaķ, ular ḩujum ķiloanda, biz ularni yoķatsaķ, ular aram tapidu. Azraķ yoķatsaķ, azraķ aram tapidu; kəp yoķatsaķ, kəp aram tapidu; təltəküs yoķatsaķ, təltəküs aram tapidu. Zhongguoning

məsililiri murəkkəp, bizning mengimizmu murəkkəprək boluxi kerək, baxkilar uruxmakqi bolsa, uruximiz, uruxuximiz teqlikni koloa kəltürüx üqün.

‹Chongqing Tənpəni Tooɑrisida›, 1945- yil 10- ayning 17- küni.

Kimki bizgə qekilidikən, urux kilixka əplik bolsila, partiyimiz qokum ɵzini kooɑdax məydanida turup, ularni kət'i、təltəküs、pak-pakiz、toluk yokitidu (Asanlikqə urux kilmaslik、urux kiloɑandin keyin qokum oɑəlibə kazinix kerək), əksiyətqilərning həywisidin hərgizmu korkup kətməslik kerək.

‹Zhonggong Zhongyangning Guomindang Bilən Teqlik Tənpəni Ɵtküzüx Tooɑrisidiki Ukturuxi›, 1945- yil 8- ayning 26- küni.

Bizning ɵz arzuyimiz boyiqə eytkanda, bir künmu uruxkumiz yok. Əmma wəziyət bizni uruxuxka məjbur kilidikən, biz ahiroɑiqə uruxalaymiz.

‹Amerika Muhbiri Anna Luiza Strong Bilən Səhbət›, 1946- yil 8- ay.

Biz teqlikni halaymiz. Əmma, Amerika jahan'girligi ɵzining wəhxiyanə yolsiz tələpliridin wə tajawuzqilikni kengəytix süikəstidin yanoɑiqə, Zhongguo həlki Chaoxiən həlki bilən birliktə jəng kiliweridu. Bu bizning uruxhumar boloɑanlioɑimizdin əməs, biz uruxni dərhal tohtitip, kaloɑan məsililərni kəlgüsidə həl kilixni halaymiz. Əmma Amerika jahan'girligi undak kilixni halimaywatidu, halimisa məyli, uruxni kiliwerimiz, Amerika jahan'girligi nəqqə yil uruxuxni halisa, bizmu uning bilən xunqə yil uruxuxka, taki Amerika jahan'girligi uruxtin kolini tartkiqə, taki Zhongguo、Chaoxiən həlkliri pütünləy oɑəlibə kazanoɑiqə uruxuxka təyyarmiz.

Zhongguo Həlk Siyasi Məslihət Kengixi 1- Nəwətlik Məmlikətlik Weyyüənhuyining 4- Yioɑinida sɵzlən'gən nutuk, 1953- yil 2- ayning 7- küni.

Biz ɵz iqimizdiki ɵzimizni ajiz、kabiliyətsiz hesaplaydioɑan barlik nuktiinəzərlərni süpürüp taxliximiz kerək. Düxmən küqini tolimu yukuri、həlk küqini tolimu tɵwən mɵlqərləydioɑan barlik nuktiinəzərlərning həmmisi hata.

‹Hazirki Wəziyət Wə Bizning Wəzipimiz›, 1947- yil 12- ayning 25- küni.

Ezilgüqi həlklər wə ezilgüqi millətlər əz azatliqini hərgiz jahan'girlikning həm uning qalqilirining "akilanə"liqiqa baqlap koyalmaydu, pəkət ittipaklikni küqəytkən, kürəxni kət'i dawamlaxturqandila, qəlibə kazinalaydu.

‹Amerika-Wu Tingyən Guruhining Vietnamning Jənubiy Kismiqa Tajawuz Kilqanliqi Wə Vietnamning Jənubiy Kismidiki Həlkni Kirqanliqiqa Karxi Turux Toqrisidiki Bayanat›, 1963- yil 8- ayning 29- küni.

Pütün məmlikət harakterlik iqki urux, məyli kaysi küni partlisun, biz uningqa təyyar bolup turuximiz lazim. Burunrak bolsun, ətə ətigəndila bolsun, biz uningqimu təyyar bolup turuximiz lazim. Bu — birinqisi. Hazirki həlkara wə iqki wəziyət iqki uruxni waktinqə kismən dairidə qəkləp turuxi mümkin, iqki urux, ehtimal, waktinqə birkanqə məhəlliwi harakterlik urux bolar. Bu — ikkinqisi. Birinqisi üqün biz təyyar turuximiz kerək, ikkinqisi üqün allikaqan xundak bolqan. Kiskisi, bizdə təyyarlik boluxi kerək. Təyyarlik bolqanda, hər hil murəkkəp wəziyətkə layiqida jawap bərgili bolidu.

‹Yapon Baskunqiliriqa Karxi Urux Qəlibə Kazanqandin Keyinki Wəziyət Wə Bizning Fangzhenimiz›, 1945- yil 8- ayning 13- küni.

8. HƏLK̡ URUXI

Ink̡ilawiy urux — ammining uruxi, uruxni pək̡ət ammini səpərwər k̡iloꞑandila, pək̡ət ammigə yələn'gəndila elip barꞑili bolidu.

‹Ammining Turmuxiꞑa Kəngül Bələyli, Hizmət Usuliꞑa Dik̡k̡ət K̡ilayli›, 1934-yil 1-ayning 27-küni.

Ḩək̡ik̡i polat istiḩkam digən nimə? Ammə, ink̡ilapni qin kəngül-səmimi niyət bilən ḩimayə k̡ilidiꞑan milyonliꞑan ammə. Bu—ḩək̡ik̡i polat istiḩkam, uni ḩeqk̡andak̡ küqmu buzuwetəlməydu, ḩərgiz buzuwetəlməydu. Əksil'ink̡ilap bizni yimirəlməydu, biz əksil'ink̡ilapni yimirip taxlaymiz. Ink̡ilawiy ḩökümət ətrapiꞑa milyonliꞑan ammini uyuxturup, ink̡ilawiy uruximizni rawajlandursak̡, barlik̡ əksil'ink̡ilapni yok̡italaymiz, pütün Zhongguoni k̡oloꞑa alalaymiz.

‹Ammining Turmuxiꞑa Kəngül Bələyli, Hizmət Usuliꞑa Dik̡k̡ət K̡ilayli›, 1934-yil 1-ayning 27-küni.

Uruxning uluk̡ küqining əng qongk̡ur mənbəsi ḩəlk̡ ammisining iqidə. Yaponiyining bizni bozək etixkə petinaliꞑanliꞑining asasiy səwiwi — Zhongguo ḩəlk̡ining təxkilsiz ḩaləttə turꞑanliꞑi. Bu kəmqilikni tügətsək, Yapon tajawuzqiliri bizning ornidin dəs turꞑan nəqqə yüz milyon ḩəlk̡imiz aldida huddi kəyüwatk̡an ot aldiꞑa kelip k̡alꞑan yawa kala ḩaliꞑa qüxüp k̡alidu, bizning birla wak̡irap k̡oyuximiz bilənla, bu yawa kala ürküp ɵzini otk̡a etip, kəyüp ɵlidu.

‹Uzak̡k̡a Sozulidiꞑan Urux Toꞑrisida›, 1938-yil 5-ay.

Jaḩan'girlar bizni xunqə bozək k̡iliwatidu, buningꞑa əstayidil takabil turuxk̡a toꞑra kelidu. Biz kudrətlik muntizim armiyigə igə bolupla k̡almay, bəlki minbing shilirinimu kəpləp kuruximiz kerək. Xundak̡ k̡iloꞑandila, jaḩan'girlar məmlikitimizgə tajawuz k̡iloꞑan qaꞑda, ularni bir kədəmmu ilgiriliyəlməydiꞑan kilip k̡oyꞑili bolidu.

Xinhuashe muhbiriꞑa bayan kilinꞑan səḩbət, 1958-yil 9-ayning 29-küni.

Pütün inkilawiy urux nuktiinəziridin kariqanda, həlkning partizan uruxi bilən asasiy kizil armiyə bir-birigə sol kol wə ong kol bolidu, asasiy kizil armiyila bolup, həlkning partizan uruxi bolmisa, u bir kolluk jiangjüngə ohxap kalidu. Genjüdilərdə bolidiqan həlk xərti, konkiret kilip eytkanda, bolupmu urux kilixka karita eytkanda, korallanqan həlkning bolqanliqi. Düxmənning korkunqluk dəp kariqinimu, asasən, ənə xu.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936- yil 12- ay.

Uruxta yengix-yengilix, asasən, urux kiliwatkan ikki tərəpning hərbi、siyasi、iktisadiy wə təbii xərt-xaraitliriqa baqlik, buningda gəp yok. Lekin buning bilənla kalmastin, jəng kiliwatkan ikki tərəpning zhuguən yetəkqilik kabiliyitigimu baqlik. Hərbi mutəhəssislərning maddi xərt-xarait yar bərgən dairidin qikip uruxta qəlibə kazinixi mümkin əməs, əmma ular maddi xərt-xarait yar bərgən dairidə turup uruxta qəlibə kazinixi mümkin wə lazim. Hərbi mutəhəssisning paaliyət səhnisi

kèguən maddi xərt-xarait üstigə kurulqan, hərbi mutəhəssis muxu səhnidə nurqun janlik、həxəmətlik oyunlarni kərsitələydu.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936- yil 12- ay.

Uruxning məksidi baxka əməs, "əzni saklax, düxmənni yokitix" (Düxmənni yokitix uni jismani jəhəttin pütünləy yokitix əməs, bəlki uni koralsizlandurux, yəni "düxmənni karxilik kərsitix küqidin məhrum kilix"). Kədimki zamandiki uruxlarda nəyzə bilən kalkan ixlitilətti: Nəyzə hujum kilix üqün, düxmənni yokitix üqün; kalkan mudapiə üqün, əzni saklax üqün. Ta bügün'giqə kolliniliwatkan korallar yənila xu ikkisining dawami. Bombardimanqi ayropilanlar、jiguənqianglar、yirakka atidiqan zəmbirəklər、zəhərlik gazlar — nəyzining rawaji; hawa mudapiəsidə yoxurunux jayliri、polat kalpaklar、semont gongshilar、zəhərlik gazdin saklinix nikapliri — kalkanning rawaji. Tanka — nəyzə bilən kalkanning koxuluxidin kelip qikkan yengi koral. Hujum — düxmənni yokitixning asasiy wastisi, lekin mudapiənimu taxliwətkili bol-

maydu. Ⱨujum toƣridin-toƣra düxmənni yoⱪitix üqün, xuning bilən billə ɵznimu saⱪlax üqün, qünki düxmənni yoⱪatmisang, ɵzəng yoⱪitilisən. Mudapiə toƣridin-toƣra ɵzni saⱪlax üqün, lekin, xuning bilən billə, ⱨujumƣa yardəm berixning yaki ⱨujumƣa ɵtüxkə təyyarlinixningmu bir türlük wastisi. Qekinix mudapiə jümlisigə kiridu, mudapiəning dawami; ⱪoƣlap zərbə berix bolsa ⱨujumning dawami. Xuni kɵrsitix lazimki, uruxning məⱪsidi iqidə düxmənni yoⱪitix asasiy orunda، ɵzni saⱪlax ikkinqi orunda turidu, qünki düxmənni kɵpləp yoⱪatⱪandila, ɵzni ünümlük saⱪliƣili bolidu. Xunga, düxmənni yoⱪitixning asasiy wastisi bolƣan ⱨujum asasiy orunda turidu, düxmənni yoⱪitixning yardəmqi wastisi wə ɵzni saⱪlaxning bir hil wastisi bolƣan mudapiə bolsa ikkinqi orunda turidu. Urux əmiliyitidə kɵp waⱪitlarda mudapiə asas, ⱪalƣan waⱪitlarda ⱨujum asas bolsimu, lekin uruxtiki omumluⱪtin ⱪariƣanda, ⱨujum yənila asasiy orunda turidu.

«Uzaⱪⱪa Sozulidiƣan Urux Toƣrisida», 1938-yil 5-ay.

Ⱨərbi ⱨərkətlərning barliⱪ yetəkqi pirinsipliri bir tüp pirinsipⱪa, yəni mümkin ⱪədər ɵz küqini saⱪlax، düxmən küqini yoⱪitix pirinsipiƣa asaslinidu. ...... Uruxta ⱪəⱨrimanlarqə ⱪurban berixning təxəbbus ⱪilinidiƣanliƣini ⱪandaⱪ qüxəndürüx kerək? Ⱨər bir uruxta qiⱪim tartixⱪa، bəzidə naⱨayiti zor qiⱪim tartixⱪa toƣra kelidu, bu "ɵzni saⱪlax" bilən zit əməsmu? Əmiliyəttə, zadi zit əməs, toƣriraⱪ ⱪilip eytⱪanda, bular bir-birini qətkə ⱪaⱪidu, əmma bir-birigə baƣlanƣan bolidu. Qünki bundaⱪ ⱪurban berix düxmənni yoⱪitix üqünla zərür bolup ⱪalmastin, ɵzni saⱪlax üqünmu zərür— kismən ⱨəm waⱪitliⱪ "saⱪlimasliⱪ" (ⱪurban berix yaki qiⱪim tartix) pütün wə əbidiy saⱪlax üqün eⱨtiyajliⱪ. Bu tüp pirinsiptin pütün ⱨərbi ⱨərkətlərgə yetəkqilik ⱪilixning bir ⱪatar pirinsipliri kelip qiⱪidu, oⱪⱪa tutux pirinsipidin tartip (Ɵzni daldiƣa elix، ot küqini jari ⱪildurux—aldinⱪisi ɵzni saⱪlax üqün, keyinkisi düxmənni yoⱪitix üqün) zhənlüe pirinsipiƣiqə—ⱨəmmisigə ənə xu tüp pirinsipning roⱨi singdürülgən bolidu. Barliⱪ tehnika، zhənshu، zhənyi، zhənlüe pirinsipliri—ⱨəmmisi ənə xu tüp

pirinsipni ijra kilix waktidiki xərtlər. Əzni saklax, düxmənni yokitix pirinsipi — barlik hərbi pirinsiplarning asasi.

‹Yapon Baskunqilirioqa Karxi Partizan Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1938-yil 5-ay.

Bizning hərbi pirinsiplirimiz: 1) Aldi bilən tarkak wə tayanqsiz düxmən'gə zərbə berix, keyin toplanoqan wə küqlük düxmən'gə zərbə berix. 2) Aldi bilən kiqik xəhərlərni, ottura xəhərlərni wə kəng yezilarni elix, keyin qong xəhərlərni elix. 3) Xəhərlər wə jaylarni saklap kelix yaki tartiwelixni asasiy nixan kilmastin, düxmənning janlik küqlirini yokitixni asasiy nixan kilix. Xəhərlər wə jaylarni saklap kelix yaki tartiwelix — düxmənning janlik küqlirini yokitixning nətijisi, ularni üzül-kesil saklap kelix yaki tartiwelix bolsa, kəpinqə, nuroqun ketim koldin koloqa ətüx bilənla əməlgə axidu. 4) Hər ketimlik jəngdə mutlək üstün əskiriy küqni toplap (düxmənning əskiriy küqidin 2 həssə, 3 həssə, 4 həssə, bəzi wakitta hətta 5 həssə yaki 6 həssə üstün əskiriy küqni toplap), düxmənni tət tərəptin korxap, pütünləy

yokitixka tirixix, tordin qüxürüp koymaslik. Pəwkul'addə əhwalda bolsa düxmən'gə əjəllik zərbə berix usulini kollinip, yəni barlik küqni toplap, düxmən'gə uduldin həmdə uning bir kaniti yaki ikki kanitidin hujum kilip, bir kismini yokitix, yənə bir kismini tar-mar kilix məksidigə yetix, xundak kilip, armiyimizning əskiriy küqni tez yətkəp, düxmən armiyisining baxka kisimlirioqa əjəllik zərbə berixi üqün imkaniyət tuoqdurux. Paydisi ziyinini kapliyalmaydioqan yaki paydisi bilən ziyini təng bolidioqan horitix uruxini kilixtin saklinixka tirixix. Xundak kiloqanda, biz omumlukta təwən tursakmu (san jəhəttin eytkanda), əmma hər bir kismənliktə wə hər bir konkiret zhənyidə mutlək üstün turimiz, buning bilən zhənyining oqəlibisigə kapalət berilidu. Wakitning ətüxi bilən biz omumlukta üstünlükkə ətimizdə, həmmə düxmənni yokatkiqə üstünlüktə turiwerimiz. 5) Təyyarlioqi bolmioqan jəngni kilmaslik, ixənqlik bolmioqan jəngni kilmaslik, hər bir jəngdə təyyarlik kərüp koyuxka tirixix, düxmən bilən əzimizning xərtliri selixturmisida oqəlibə kazinix ixənqi boluxka tirixix.

6) Baturluk bilən jəng kilidiqan, kurban berixtin korkmaydiqan, herix-qarqaxtin korkmaydiqan wə üzməy urux kilidiqan (yəni kiska muddət iqidə dəm almastin uda birnəqqə ketim urux kilidiqan) istilni jari kildurux. 7) Düxmənni yündongzhən dawamida yokitixka tirixix. Xuning bilən billə, zhendi hujumi zhənshusiqa əhmiyət berip, düxmənning jüdiənliri wə xəhərlirini tartiwelix. 8) Xəhərlərgə hujum kilix məsilisidə düxmənning mudapiəsi ajiz boləqan barlik jüdiənlər wə xəhərlərni kət'i tartiwelix; düxmənning mudapiəsi ottura dərijilik boləqan həm tartiweliximizqa mohitmu yar bərgən barlik jüdiənlər wə xəhərlərni pəytkə karap tartiwelix; düxmənning mudapiəsi mustəhkəm boləqan barlik jüdiənlər wə xəhərlərni bolsa xərt-xarait pixip yetilgəndə, andin tartiwelix. 9) Düxməndin qənimət elinqan barlik korallar bilən wə əsir elinqanlarning kəp kismi bilən əzimizni toluklax. Armiyimizning adəm küqi wə maddi küqining mənbəsi asasən aldinki səptə. 10) Ikki zhənyi ariliqidiki box wakittin mahirlik bilən paydilinip, koxunlarni dəm aldurux-tərtipkə selix wə tərbiyiləx. Dəm aldurux-tərtipkə selix wə tərbiyiləx waktini omumən bəkmu uzun kiliwətməslik, düxmənning aram eliwelixiqa mümkin kədər wakit bərməslik. Yukurkilar — həlk jiefangjünining Jiang Jieshini məqlup kilixtiki asasiy usulliri. Bu usullar həlk jiefangjünining iqki, taxki düxmənlər bilən uzak muddət urux kilip qenikixi dawamida məydanqa kəlgən, hazirki əhwalimizqimu tamamən uyqun kelidu. ...... Bizning zhənlüe, zhənshulirimiz həlk uruxi asasiqa kuruləqan, həlkkə karxi hərkandak koxun bizning zhənlüe, zhənshulirimizdin paydilinalmaydu.

‹Hazirki Wəziyət Wə Bizning Wəzipimiz›,
1947-yil 12-ayning 25-küni.

Üstünlüktə turqan bilən, təyyarliksiz turux həkiki üstünlüktə turqanlik əməs, uningda zhudonglukmu bolmaydu. Bu nuktini qüxəngəndə, təwən orunda turqan bilən, təyyarliqi boləqan koxun kəp wakitlarda düxmən'gə bihəstə turqinida hujum kilip, üstün orunda turqan düxmənni məqlup kilalaydu.

‹Uzakka Sozulidiqan Urux Toqrisida›,
1938-yil 5-ay.

9. HƏLⱩ ARMIYISI

Həlⱪning armiyisi bolmisa, həlⱪning ⱨeqnərsisi bolmaydu.

‹Birləxmə Ⱨɵkümət Ⱨəⱪⱪidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Bu armiyə xuning üqün küqlükki, uningƣa ⱪatnaxⱪanlarning ⱨəmmisi angliⱪ intizamƣa igə; ular az sanliⱪ kixilərning yaki tar dairilik guruⱨlarning hususi mənpəəti üqün əməs, bəlki kəng həlⱪ ammisining mənpəəti üqün, pütün millətning mənpəəti üqün uyuxidu wə kürəx ⱪilidu. Zhongguo həlⱪi bilən ziq billə turup, Zhongguo həlⱪi üqün jan-dili bilən hizmət ⱪilix—bu armiyining birdin-bir məⱪsidi.

‹Birləxmə Ⱨɵkümət Ⱨəⱪⱪidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Zhongguo ⱪizil armiyisi—inⱪilapning siyasi wəzipilirini ijra ⱪilidiƣan bir ⱪoralliⱪ guruⱨ.

Bolupmu ⱨazirⱪi waⱪitta ⱪizil armiyə ⱨərgiz noⱪul ⱨalda urux ⱪilidiƣan armiyə əməs, u urux ⱪilip düxmənning ⱨərbi küqlirini yoⱪitixtin taxⱪiri, yənə ammigə təxwiⱪ ⱪilix, ammini uyuxturux, ammini ⱪorallandurux, ammining inⱪilawiy ⱨakimiyət ⱪuruxiƣa yardəm berix, ⱨətta gongchəndang təxkilatlirini ⱪuruxⱪa ohxax zor wəzipilərni üstigə alƣan. Ⱪizil armiyə noⱪul ⱨalda urux ⱪilix üqünla urux ⱪilmaydu, bəlki ammigə təxwiⱪ ⱪilix, ammini uyuxturux, ammini ⱪorallandurux wə ammining inⱪilawiy ⱨakimiyət ⱪuruxiƣa yardəm berix üqün urux ⱪilidu, ammigə təxwiⱪ ⱪilix, ammini uyuxturux, ⱪorallandurux wə ammining inⱪilawiy ⱨakimiyət ⱪuruxiƣa yardəm berix ⱪatarliⱪ nixandin qətligənlik urux ⱪilixning əⱨmiyitini yoⱪitip ⱪoyƣanliⱪ bolidu, xuningdək ⱪizil armiyining məwjut bolup turuxining əⱨmiyitinimu yoⱪitip ⱪoyƣanliⱪ bolidu.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toƣrisida›, 1929- yil 12- ay.

Həlⱪ jiefangjüni—mənggü jənggiwar ⱪoxun. Inⱪilap pütün məmlikət boyiqə ƣəlibə ⱪazan-

oqandin keyinmu, məmlikət iqidə siniplar yokitilmiqan wə dunyada jahan'girlik tüzümi məwjut bolup turoqan tarihiy dəwrdə, bizning armiyimiz yənila jənggiwar koxun bolup keliweridu. Bu toqrilik heqkandak hata qüxənqilər wə təwrinixlər bolmasliqi kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiqinida Kilinqan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

Bizdə urux kilidiqan koxun bar, əmgək kilidiqan koxunmu bar. Urux kilidiqan koxunimiz — 8- armiyə bilən yengi 4- armiyə; bu koxunmu ikki koxun ornida ixləydu: bir tərəptin, urux kilidu, yənə bir tərəptin, ixləpqikirix bilən xuqullinidu. Biz muxu ikki koxunqa igə ikənmiz, koxunlirimiz ənə xu ikki hil maharətkə igə ikən, buningqa yənə bir ammiwi hizmət ixləx mahariti koxulsa, u halda, biz kiyinqiliklarni yengip, Yapon jahan'girligini tar-mar kilalaymiz.

‹Təxkillinəyli›, 1943- yil 11- ayning 29- küni.

Bizning dələt mudapiəmiz mustəhkəmlinidu, hərkandak jahan'girning tupriqimizqa yənə tajawuz kilixiqa yol koyulmaydu. Kəhrimansinaklardin ətkən həlk jiefangjüni asasida, həlk korallik küqlirimizni sakliximiz wə rawajlanduruximiz lazim. Bizdə bir kudrətlik kurukluk armiyisi bolupla kalmay, bəlki bir kudrətlik hawa armiyisi wə bir kudrətlik dengiz armiyisimu boluxi kerək.

Zhongguo Həlk Siyasi Məslihət Kengixining Birinqi Nəwətlik Omumyiqinini eqix nutki, 1949- yil 9- ayning 21- küni.

Bizning pirinsipimiz xuki, partiyə miltikka komandanlik kilidu, miltikning partiyigə komandanlik kilixiqa hərgiz yol koyulmaydu.

‹Urux Wə Zhənlüe Məsilisi›, 1938- yil 11- ayning 6- küni.

Pütün armiyimizdiki jün'guən wə jəngqilər hər daim əstə qing tutuxi kerəkki, biz — uluk həlk jiefangjüni, biz—uluk Zhongguo Gongchəndangi rəhbərligidiki koxun. Biz partiyining yolyoruklirioqa hər daim əməl kilidiqanla bolsak, qokum qəlibə kazinimiz.

‹Zhongguo Həlk Jiefangjünining Hitapnamisi›, 1947- yil 10- ay.

10. DANGWEY RƏḤBƏRLIGI

Dangwey tüzümi—partiyining kollektip rəḥbərlikni kapalətləndüridiƣan، xəhsning ḥəmmə ixni ɵz aldiƣa tartiwelixining aldini alidiƣan moḥim tüzümi. Məlum boluxiqə, bəzi (Əlwəttə, ḥəmmisi əməs) rəḥbiriy organlarda ḥəmmə ixni xəhs ɵz aldiƣa tartiwelix wə moḥim məsililərni xəhs ḥəl ķilix aditi naḥayiti əwj alƣan. Moḥim məsililərning ḥəl ķilinixi dangwey məjlisi təripidin əməs, xəhs təripidin ķarar ķilinip, dangwey weyyüənligi ķuruķ namdinla ibarət bolup ķalƣan. Weyyüənlər otturisida pikir ihtilaplirimu ḥəl ķilinmiƣan, bəlki bu ihtilaplarning uzaķ muddətkiqə ḥəl ķilinmay ķeliwerixiƣa yol ķoyulƣan. Dangwey weyyüənliri arisida maḥiyəttiki birlik əməs, pəķət xəkildiki birlikla bolƣan. Bundaķ əḥwal ɵzgərtilixi xərt. Buningdin keyin zhongyangjülərdin diweylarƣiqə, aldinķi səp weyyüənhuyliridin

lüweylarƣiqə, xuningdək jünqülər (jünfenhuy yaki rəḥbərlik guruppilar), ḥəkümət organliridiki dangzu, həlķ təxkilatliridiki dangzu, tongxünshe wə gezithanilardiki dangzularning ḥəmmisidila mukəmməl dangwey məjlisi tüzümi ornitip, ḥəmmə moḥim məsililərni (Əlwəttə, moḥim bolmiƣan uxxaķ məsililər yaki məjlistə muzakirə ķilinip ḥəl bolƣan، pəķət ijra ķilinixila ķalƣan məsililərni əməs) weyyüənhuyning muzakirisigə ķoyup, məjliskə ķatnaxķan weyyüənlərning toluķ pikir berixi bilən eniķ ķarar qiķirip, andin ayrim-ayrim ijra ķilix lazim. ...... Weyyüənhuy yənə changweyhuy wə omumyiƣin dəp 2 hilƣa ayrilixi kerək, bularni arilaxturup ķoyuxķa bolmaydu. Buningdin baxķa, yənə xuningƣa diķķət ķilix lazimki, kollektip rəḥbərlik ķilix bilən xəhs məs'ul boluxning birigə eƣip, birini taxlap ķoyuxķa bolmaydu. Armiyidə urux waķtida ḥəm wəziyət tələp ķilƣanda, baxliķlarning xu zamatla tədbir kɵrüx ḥoķuķi bolidu.

‹Dangwey Tüzümini Mukəmməlləxtürüx Toƣrisida›, 1948-yil 9-ayning 20-küni.

Dangwey shujisi "bənzhang" boluxķa maḥir

boluxi lazim. Partiyining weyyüənhuyida 10-20 weyyüən bolidu, uni koxunning bir bənigə ohxatsak, shuji huddi "bənzhang" bolidu. Bu bən'gə yahxi yetəkqilik kilix, həkikətən, asan əməs. Hazir zhongyangjülər、 fenjülər nahayiti qong rayonlarqa rəhbərlik kiliwatidu, nahayiti eqir wəzipilərni ətəwatidu. Rəhbərlik hizmitidə fangzhen、 siyasətlərnila bəlgiləx bilən kalmay, toqra hizmət usulinimu tüzüp qikix kerək. Toqra fangzhen、 siyasətlər boləini bilən, əgər hizmət usuliqa səl karilidikən, bəribir, məsilə tuqulidu. Dangwey əzining rəhbərlik wəzipisini orunlax üqün, dangweydiki muxu "bir bən adəm"gə tayinixi、 ularning rolini toluk jari kilduruxi lazim. Shuji "bənzhang"likni obdan kilix üqün, yahxi üginixi wə tətkik kilixi kerək. Shuji、 fushujilar, əgər əzlirining "bir bən adimi"gə təxwik kilix wə ularni təxkilləx hizmətlirigə əhmiyət bərmisə, əzi bilən weyyüənlər arisidiki munasiwətni həl kilixka mahir bolmisa, kandak kilqanda məjlislərni yahxi ətküzgili bolidiqanliqini tətkik kilmisa, bu "bir bən adəm"gə obdan komandanlik kilixi nahayiti təs. Əgər bu "bir bən adəm"ning hərkiti təkxi bolmaydikən, milyonliqan adəmlərgə yetəkqilik kilip jəng kilixni、 kurulux elip berixni təsəwwur kilqili bolmaydu. Əlwəttə, shujilar bilən weyyüənlər arisidiki munasiwət azqilik kəpqilikkə boysunuxtin ibarət, bundak munasiwət bənzhang bilən jəngqilər arisidiki munasiwətkə ohximaydu. Bu yərdə pəkət təmsil kilindi.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

Məsilini otturiqa oquk koyux lazim. Pəkət "bənzhang"la muxundak kilip kalmastin, weyyüənlərmu xundak kilixi kerək. Arkida qəywət-xikayət kilmaslik kerək. Məsilə bolidikən, məjlis eqip, otturiqa oquk koyup muzakirə kilinsa, u həktə birnəqqə madda bəlgilənsə, məsilə həl bolidu. Məsilə bar turukluk otturiqa oquk koyulmisa, uzakkiqə həl bolmaydu, hətta birnəqqə yilqa sozulidu. "Bənzhang" bilən weyyüənlər bir-birini qüxinidiqan boluxi lazim. Shuji bilən weyyüənlər、 zhongyang bilən zhongyangjülər、 zhongyangjülər bilən qüdangweylar arisidiki qüxinix、 yardəm wə dostluk

həmmidin mohim.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

“Θzara ahbarat almaxturux” lazim. Bu, dangwey weyyüənliri bilidiqan əhwalni birbirigə ukturup turuxi wə əzara almaxturup turuxi lazim, digənlik. Bu ortak til hasil kilixta nahayiti mohim. Bəzi kixilər bundak kilmaydu, bəlki Laozi eytkandək “Tohulirining qillixi, itlirining hawxuxi anglinip turidu-yu, əmürwayət bardi-kəldi kilixmaydu”, nətijidə əzara ortak til kəmqil bolidu.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

Bilməydiqan yaki qüxənməydiqan nərsilərni təwəndikilərdin sorax, yeniklik bilən koxulmaslik yaki karxi qikmaslik lazim. ...... Bilməydiqan nərsini hərgiz zormu-zor biliməndiməslik, “əzidin təwənlərdin soraxni ar kərməslik” kerək, təwəndiki kadirlarning pikrigə kulak selixka mahir bolux lazim. Awal okuquqi bolux, uningdin keyin okutkuqi bolux, awal təwəndiki kadirlardin məslihət sorax,

uningdin keyin buyruk qüxürüx lazim. ...... Təwəndiki kadirlarning səzining toqrisimu bolidu, natoqrisimu bolidu, angliqandin keyin təhlil kilix kerək. Toqra pikirlərni anglax lazim həmdə xu boyiqə ixləx kerək. ...... Təwəndin kəlgən hata pikirlərnimu anglax lazim, zadi anglimaslik natoqra; lekin angliqanda, xu boyiqə ixliməslik, bəlki uni tənkit kilix kerək.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

“Gangqin qelix”ni üginiwelix lazim. Gangqin qelixta 10 barmakning həmmisini hərkətləndürüxkə toqra kelidu, bəzisini hərkətləndürüp, bəzisini hərkətləndürmisə bolmaydu. Lekin, 10 barmakning həmmisi təng besilsa, bumu pədigə qüxməy kalidu. Yahxi nəqmə kilix üqün, 10 barmakning hərkiti təngkəx boluxi, əzara maslixixi lazim. Dangweylar mərkiziy hizmətlərni qing tutuxi lazim həm mərkiziy hizmətlər ətrapida wə uning bilən bir wakitta baxka sahədiki hizmətlərnimu kanat yayduruxi kerək. Hazir biz baxkur idiqan sahələr nahayiti kəp, jaylar, koxunlar wə orun-

larning hizmətlirini etiwarqa elix kerək, bir kisim məsililərgila dikkət kilip, baxkilirini taxlap koyuxka bolmaydu. Məsilə bar jaylarning həmmisini nəzərdə tutux kerək, bu usulni jəzmən üginiwelixmimiz kerək. Gangqinni bəzilər obdan qalidu, bəzilər obdan qalalmaydu, bu ikki hil kixining qalqan pədisidə pərk nahayiti qong bolidu. Dangweydiki yoldaxlar "gangqin qelix"ni obdan üginiwelixi lazim.

〈Dangweyhuyning Hizmət Usuli〉, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

"Qing tutux" lazim. Bu, dangweylar asasiy hizmətlərni jəzmən "tutux" bilənla kalmay, bəlki jəzmən "qing tutux" kerək, digənlik. Hərkandak nərsini qing tutkandila, kilqə boxaxturmiqandila, tutup turqili bolidu. Tutkan bilənmu qing tutmaslik tutmiqanqa ohxax. Alkanni eqip turup, əlwəttə, heqnimini tutkili bolmaydu. Kol yumulqandimu qing yumulmisa, körünüxtə tutulqandək tursimu, bəribir, heqnimini tutkili bolmaydu. Bizning bəzi yoldaxlirimiz asasiy hizmətlərni tutuxniqu tutidu, lekin qing tutmaydu a hizmətni, bəribir,

obdan ixliyəlməydu. Tutmisa bolmaydu, tutkan bilənmu qing tutmisa yənə bolmaydu.

〈Dangweyhuyning Hizmət Usuli〉, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

Kəngüldə "san" boluxi lazim. Bu, əhwal wə məsililərdə jəzmən ularning san jəhitigə dikkət kilix kerək, asasiy san üstidə təhlil boluxi kerək, digənlik. Hərkandak süpət muəyyən san bolup ipadilinidu, san bolmisa, süpətmu bolmaydu. Bizning nurqun yoldaxlirimiz bügün'giqə xəy'ilərning san jəhitigə dikkət kilixni bilməydu, asasiy tongjiqa. mohim pirsəntkə dikkət kilixni bilməydu, xəy'ilərning süpitini bəlgiləydiqan sanning qekigə dikkət kilixni bilməydu, həmmə ixta kənglidə "san" yok, nətijidə hatalaxmay kalmaydu.

〈Dangweyhuyning Hizmət Usuli〉, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

"Həlkni tiniqlandurux elani qikirix" lazim. Məjlis ətküzüxtə, həlkni tiniqlandurux elani qikarqandək, aldin ukturux qikirip, kəpqilikkə kandak məsilə muzakirə kilinidiqanliqini. kandak məsilə həl kilinidiqanliqini bildürüx həm-

də baldurrak̡ təyyarlik̡ k̡ilip k̡oyux kerək. Bəzi jaylar kadirlar yiƣini ətküzgəndə, huddi "Əskərlər kelip boloqan, ozuk̡-tülük raslanmiƣan" digəndək, doklat wə k̡arar layiⱨilirini aldin təyyarlap k̡oymay, məjlis k̡atnaxqiliri kəlgəndə, andin k̡uraxturup qik̡idu, bu yahxi əməs. Əgər təyyarlik̡ bolmaydikən, məjlis ətküzüxkə aldirimaslik̡ kerək.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949- yil 3- ayning 13- küni.

"K̡oxunlarni hil. məmuri orunlarni ihqam k̡ilix" lazim. Səz. nutuk̡. mak̡ala wə k̡ararlar k̡isk̡a wə məzmunluk̡ boluxi kerək. Məjlisnimu bək uzak̡k̡a sozuwətməslik kerək.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949- yil 3- ayning 13- küni.

Əzimiz bilən bir pikirdə bolmiƣan yoldaxlar bilən ittipak̡ bolup, billə hizmət k̡ilixk̡a dik̡k̡ət k̡iliximiz lazim. Məyli jaylarda yaki k̡oxunlarda bolsun, bu maddiƣa dik̡k̡ət k̡ilix kerək. Partiyə sirtidiki kixilərgimu xundak̡ k̡ilix kerək. Biz ⱨəmmimiz ⱨər yər-ⱨər yərdin kelip toplanƣanmiz, biz əzimiz bilən bir pikirdə bolƣan yoldaxlar bilənla əməs, bəlki əzimiz bilən bir pikirdə bolmiƣan yoldaxlar bilənmu ittipak̡ bolup, billə ixləxkə maⱨir boluximiz kerək.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949- yil 3- ayning 13- küni.

Məƣrurlinixtin k̡attik̡ sak̡linix lazim. Bu—rəⱨbərlər üqün pirinsiplik̡ bir məsilə, xuningdək ittipak̡likni sak̡laxningmu moⱨim bir xərti. Qong hatalik̡ ətküzmigən, bəlki hizməttə heli zor utuk̡ k̡azanƣan kixilərmu məƣrurlanmasliƣi lazim.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949- yil 3- ayning 13- küni.

Ikki hil qəkni enik̡ ayrix lazim. Əng awal, ink̡ilapmu yaki əksil'ink̡ilapmu? Yən'ənmu yaki Xi'ənmu? Buni ayrix kerək. Bəzi kixilər bundak̡ qəkni enik̡ ayrix lazimliƣini bilməydu. Məsilən, ular guənliaozhuyiƣa k̡arxi turuxta, Yən'ənni "birmu toƣra yeri yok̡"tək kərsitidu, waⱨalənki, Yən'ənning guənliaozhuyisi bilən Xi'ənning guənliaozhuyisini selixturup kərməy-

du, pərkini ayrimaydu. Bu—tüp-asasidin hatalaxkanlik. Uningdin kalsa, inkilawiy koxun iqidə toqra bilən hataning, utuk bilən kəmqilikning qekini enik ayrix, ularning arisida kaysisi asasiy orunda, kaysisi ikkinqi orunda turidiqanliqinimu eniklax kerək. Məsilən, utuk zadi 3 ülüxmu yaki 7 ülüxmu? Az digən bilənmu bolmaydu, kəp digən bilənmu bolmaydu. Bir adəmning hizmitidə zadi utuk 3 ülüx, hatalik 7 ülüxmu yaki utuk 7 ülüx, hatalik 3 ülüxmu? Buningda bir tüp-asasiy məlqər boluxi kerək. Əgər utuk 7 ülüx bolidikən, u halda, uning hizmitining asasiy jəhəttin utukluk ikənligini muəyyənləxtürüx kerək. Utuk asasiy orunda turukluk, hatalik asasiy orunda diyilsə, u pütünləy hata bolidu. Biz məsiligə karaxta, bu ikki hil qəkni—inkilap bilən əksil'inkilapning qekini, utuk bilən kəmqilikning qekini enik ayrixni zadi untumasliqimiz lazim. Muxu ikki hil qəkni əstə tutkanda, ix asan bolidu, undak bolmiqanda, məsilining harakteri arilaxturup koyulidu. Təbii, qəkni obdan ayriwelix üqün, inqikiləp tətkik wə təhlil kilix lazim.

Biz hər bir adəm wə hər bir ixka karita təhlil wə tətkik kilix pozitsiyisini tutuximiz kerək.

«Dangweyhuyning Hizmət Usuli», 1949-yil 3-ayning 13-küni.

Təxkiliy jəhəttə mərkəzləxtürüx yetəkqiligi astidiki demokratik turmuxni kattik yolqa koyux kerək. Buning luxiəni:

1) Partiyining rəhbiriy organliri toqra yetəkqi luxiən'gə igə bolux, ixta qarə-tədbirlik bolux, buning bilən rəhbərlik mərkizini tikliwelix.

2) Yukuri dərijilik organlar təwən dərijilik organlarning əhwalini wə ammining turmux əhwalini ukup turuxni toqra yetəkqilikning keguən asasi kilix.

3) Partiyining hər dərijilik organliri məsililərni həl kilixta tolimu yeniklik kilmaslik. Karar kobul kilinqan ikən, kət'i ijra kilix.

4) Yukuri dərijilik organlarning kararlirining mohimraklirini təwən dərijilik organlarqa wə partiyə əzaliri ammisigə tezdin yətküzüx. ……

5) Partiyining təwən dərijilik organliri wə partiyə əzaliri ammisi yukuri dərijilik organlarning yolyoruklirini təpsili muzakirə kilip, yolyorukning əhmiyitini toluk qüxinix həm uni ijra kilixning usullirini bəlgiləx.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toƣrisida›, 1929-yil 12-ay.

11. AMMIWI LUXIƏN

Həlk, pəkət həlkla dunya tarihini yaritidiƣan hərkətləndürgüq küq.

‹Birləxmə Hөkümət Həkkidə›, 1945-yil 4-ayning 24-küni.

Ammə həkiki kəhriman, biz bolsak, kepinqə, taza gədəklərmiz, bu nuktini qüxənməy turup, əkəlli bilimgimu igə boləili bolmaydu.

‹‹Yezilarni Təkxürüx›kə Kirix Səz Wə Ahirki Səz›, 1941-yil 3、4-ay.

Həlk ammisi qəksiz ijadiy küqkə igə. Ular təxkillinip, əzlirining küqini jari kilalaydiƣan barlik jaylar wə orunlarƣa yürüx kilip, ixləpqikirixni qongkurlaxturux wə kengəytixkə yürüx kilip, əzliri üqün kündin-kün'gə kəp parawanlik yaritalaydu.

‹Oxuk Əmgək Küqliri Qikix Yolini Tapti› digən makaliƣa təhrir səzi, 1955-yil.

Ḥazirḳi waḳitta dihanlar ḥərkitining əwj aloqanlioqi intayin zor bir məsilə. Naḥayiti ḳisḳa waḳit iqidə nəqqə yüz milyon dihan Zhongguoning ottura ḳismi, jənubiy ḳismi wə ximaliy ḳismidiki əlkilərdə ḳozoqilidu, ularning küq-ḳuwwiti huddi boran-qapḳundək intayin xiddətlik boliduki, uni ḥərḳandaḳ zor küq basalmaydu. Ular əzlirini qirmap turoqan barliḳ torlarni üzüp taxlap, azatliḳ yolioqa ḳarap tez aloqa basidu. Ular barliḳ jaḥan'girlar, jünfalar, hiyanətqi əməldarlar, tuhao-lieshenlarni gərgə tiḳidu. Ular barliḳ inḳilawiy partiyə-guruḥlar wə inḳilawiy yoldaxlarni sinap kərüp, ya ḳobul ḳilidu, ya rət ḳilidu. Dihanlaroqa ularning aldida turup rəḥbərlik ḳilamsən? Ya ularning kəynidə turup ḳol xiltip tənḳit berəmsən? Ya ularning udulida turup ḳarxi qiḳamsən? Ḥər bir Zhongguoluḳta bu üqidin birini talliwelix ərkinligi bar, wəziyət seni qapsanliḳ bilən talliwelixḳa məjbur ḳilidu, halas.

‹Hunən Dihanlar Ḥərkitini Təkxürüxtin Doklat›, 1927-yil 3-ay.

Yezilardiki koperatsiyiləxtürüxtin ibarət

ijtimai islaḥat dolḳuni ḥazir bəzi jaylarda ḳətirildi, pütün məmlikət boyiqimu kətirilix aldida turidu. Bu 500 milyondin artuḳ yeza aḥalisining kəng kələmlik sotsiyalistik inḳilawiy ḥərkiti bolup, intayin uluḳ dunyawi əḥmiyətkə igə. Bu ḥərkətni ḥər hil yollar bilən arḳioqa tartmastin, bəlki uningoqa paal, ḳizoqin wə pilanliḳ türdə rəḥbərlik ḳiliximiz lazim. Ḥərkəttə bəzi eoqixlarning yüzberixidin hali boloqili bolmaydu, bu qüxinixlik, uni tüzitixmu ḳiyin əməs. Kadirlar wə dihanlarda məwjut kəmqilik yaki hataliḳlarni ularoqa paal yardəm bərsəkla, tügətkili yaki tüzətkili bolidu.

‹Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Toqrisida›, 1955-yil 7-ayning 31-küni.

Amma iqidə bir türlük naḥayiti zor sotsiyalistik aktipliḳ yoxurunup yatmaḳta. Inḳilap məzgilidimu kona pədidila mengiweridioqanlar bundaḳ aktipliḳni zadi kərməydu. Ular ḳaroqu, ularning aldida pəḳət ḳarangoquluḳla turidu. Ular bəzi qaoqlarda ḥətta ḥəḳ bilən naḥəḳni astin-üstün ḳilip ḳoyux, aḳ bilən ḳarini arilaxturup ḳoyux dərijisigioə berip yetidu. Bundaḳ

kixilər bizgə az uqridimu? Pəkət kona pədidila mengiweridioqan bu kixilər həlkning aktiplioqini həmixə tolimu təwən məlqərləydu. Bir hil yengi xəy'i məydanoqa qiksa, ular haman yaklimaydu. Awal karxi turup ketixidu, keyin tən berip, əzini anqə-munqə tənkitləp koyuxidu. Ikkinqi bir hil yengi xəy'i məydanoqa qiksa, ular yənə xu ikki hil pozitsiyini bir kur təkrarlaydu. Keyin hər hil yengi xəy'ilər məydanoqa qiksa, muxu kelip boyiqə birtərəp kilidu. Bundak kixilər həmixə beydong bolidu, jiddi pəytlərdə həmixə aloqa basmay turuwalidu, həmixə baxkilar bikinioqa kelixtürüp nokup koyoqandila, andin bir kədəm ilgiri siljiydu.

‹Bu Yeza Ikki Yildila Koperatsiyilixip Boldi› digən makalioqa təhrir səzi, 1955- yil.

Partiyimiz yigirmə nəqqə yildin buyan hər küni ammiwi hizmət ixləp keliwatidu, yekinki on nəqqə yildin buyan hər küni ammiwi luxiən həkkidə səzləp keliwatidu. Biz əzəldinla inkilapta həlk ammisigə tayinixni, həmməylən kol selip ixləxni təxəbbus kilip keliwatimiz, az sandiki kixilərgə tayinip buyruk bilən ix kilixka karxi turup keliwatimiz. Lekin bəzi yoldaxlar əz hizmitidə ammiwi luxiənni helimu izqil kollinalmaywatidu, ular tehiqə az sanlik kixilərgila tayinip sus ixləwatidu. Buning səwəpliridin biri xuki, ular birər ixni kilixta, həmixə rəhbərlik kilinoquqilaroqa oquk qüxəndürüxni halimaydu, rəhbərlik kilinoquqilarning aktiplioqini wə ijadiy küqini jari kilixni ukmaydu. Ular zhuguən jəhəttə həmməylənning kol selip ixlixini izlisimu, lekin kəpqilikkə kilinidioqan ixning nimə ikənligini, kandak ixləx kerəkligini bildürməydu, bundak bolsa, kəpqilikni kandak kilip hərkətləndürgili, ixni kandak kilip yahxi ixligili bolidu? Bu məsilini həl kilix üqün, əng mohimi, əlwəttə, ideyə jəhəttin ammiwi luxiən tərbiyisini elip berix, xuning bilən billə yoldaxlaroqa kəpligən konkiret qarilərnimu ügitix lazim.

‹‹Jin-Suy Ribao› Gezitining Təhrirliri Bilən Səhbət›, 1948- yil 4- ayning 2- küni.

24 yillik təjribilər bizgə xuni kərsəttiki, toqra boloqanliki wəzipə, siyasət wə hizmət istili — həmmisi xu wakit wə xu jayda ammi-

ning təliwigə muwapik kəlgən bolidu, həmmisi ammə bilən baoqlanoqan bolidu; hata boloqanliki wəzipə、 siyasət wə hizmət istili — həmmisi xu wakit wə xu jayda ammining təliwigə muwapik kəlmigən bolidu, həmmisi ammidin ayriloqan bolidu. Jiaotiaozhuyilik、 təjribiqilik、 buyrukqilik、 kuyrukqilik、 məzhəpqilik、 guənliaozhuyilik、 təkəbburluk hizmət pozitsiyilirigə ohxax illətlər xuning üqün jəzmən naqar, jəzmən yarimaski wə xuning üqün kim muxundak illətlərgə giriptar bolup kaloqan bolsa, jəzmən tüzitixi lazimki, bu illətlər ammidin ayrilip kelixka elip baridu.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Ammə bilən munasiwət baoqlax üqün, ammining ehtiyaji wə ihtiyari boyiqə ix kilix kerək. Ammə üqün elip berilidioqan barlik hizmətlərdə, hərkanqə yahxi bolsimu, xəhsiy arzuni asas kilmay, ammining ehtiyajini asas kilix kerək. Kəp wakitlarda ammə keguən jəhəttə məlum islahatlarni kilixka ehtiyajlik bolsimu, lekin ularda zhuguən jəhəttə bundak

ang-sezim bolmisa, ammə tehi kət'i niyətkə kəlmisə, islahat elip berixni tehi halimisa, səwrilik bilən kütüximiz lazim; taki bizning hizmitimiz arkilik ammining kəpqiligi bundak ang-sezimgə igə boloqan、 kət'i niyətkə kəlgən、 islahat elip berixni halioqan qaoqdila, andin bundak islahatni elip berix kerək, undak kilmioqanda, ammidin ayrilip kalimiz. Ammining katnixixi zərür boloqan hizmətlərdə əgər ammining anglikliooqi wə ihtiyariylioqi bolmisa, bundak hizmətlər kuruk xəkilgə aylinip kelip məoqlup bolidu. ……Bu yərdə ikki pirinsip bar: biri bizning kallimizda oylap qikiriloqan ehtiyaj əməs, ammining əmiliyəttiki ehtiyaji; biri bizning ammə üqün kət'i niyətkə kelip beriximiz əməs, ammining ihtiyariylioqi, ammining əzi kət'i niyətkə kelixi.

‹Mədiniyət Hizmitidiki Birliksəp›, 1944- yil 10- ayning 30- küni.

Bizning kurultiyimiz hər bir hizmət halkisidiki hər bir yoldaxning ammidin ayrilip kalmaslioqioqa dikkət kilix üqün pütün partiyini huxyar boluxka qakirixi lazim. Hər bir yol-

daxka xundak tərbiyə berix kerəkki, u həlk ammisini kizqin səyidiqan, ammining awaziqa ihlas bilən kulak salidiqan bolsun; barqanla yeridə xu jaydiki ammə bilən iqkoyun-taxkoyun bolsun, ezini ammidin yukuri koymastin, bəlki ammə arisiqa qongkur qekidiqan bolsun; ammining ang səwiyisigə asasən, ularning engini oyqitidiqan wə estüridiqan, ammə qin kəngl-lidin ihtiyar kilix pirinsipi astida ammining pəydin-pəy təxkillinixigə wə xu wakit, xu jayning iqki, taxki xaraiti yar bərgən həmmə zərür kürəxlərni pəydin-pəy kanat yayduruxiqa yardəm beridiqan bolsun.

《Birləxmə Həkümət Həkkidə》, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Ammə tehi oyqanmiqan qaqda, hujumqa etsək, u təwəkkülqilik bolidu. Ammə kilixni halimiqan ixni ularqa zormu-zor kildursak, nətijidə qokum məqlup bolimiz. Ammə alqa besixni tələp kilqan qaqda, alqa basmisak, u ongqil jihuyzhuyilik bolidu.

《《Jin-Suy Ribao》 Gezitining Təhrirliri Bilən Səhbət》, 1948- yil 4- ayning 2- küni.

Barlik hizmətlərdə buyrukqilik hata, qünki u — ammining ang səwiyisidin exip kətkənlik, ammə ihtiyar kilix pirinsipiqa hilaplik kilqanlik, jiddi kesəlgə giriptar bolqanlik. Bizning yoldaxlirimiz, biz qüxən'gən nərsini kəng ammimu bizgə ohxax qüxinidu, dəp karimasliqi lazim. Ammining qüxən'gən - qüxənmigənligini wə əmiliy hərkətkə kelixni halaydiqan - halimaydiqanliqini ammə arisiqa berip təkxürgəndila bilgili bolidu. Əgər biz muxundak kilsak, buyrukqiliktin saklinalaymiz. Barlik hizmətlərdə kuyrukqilikmu hata, qünki u — ammining ang səwiyisidin arkida kalqanlik, ammining yənimu alqa besixiqa rəhbərlik kilix pirinsipiqa hilaplik kilqanlik, sərəlmə kesəlgə giriptar bolqanlik. Bizning yoldaxlirimiz, biz tehi qüxənmigən nərsilərni ammimu zadi qüxənməydu, dəp karimasliqi lazim. Kəp wakitlarda kəng ammə bizning aldimizqa etüp kətkən, yənimu alqa besix jiddi zərür bolup kalqanda, bizning yoldaxlirimiz kəng ammining rəhbiri bolalmay, bir kisim kalaklarning pikrini əks ettürüp həmdə muxundak kalaklarning pikrini hata halda kəng ammining pikri

dəp bilip, kalaklarning kuyruqi bolup kalidu.

‹Birləxmə Hɵkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24-küni.

Ammidin mərkəzləxtürüp, yənə ammigə kayturup kət'i ijra kilix, xuning bilən toqra rəhbərlik pikrini xəkillǝndürüx — tüp rəhbərlik usuli.

‹Rəhbərlik Usuliqa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943- yil 6- ayning 1- küni.

Partiyimizning barlik əmiliy hizmətliridə toqra rəhbərlik ammidin elip, ammigə kayturux boluxi lazim. Bu xuningdin ibarətki, ammining pikrini (qeqilangqu, xitongsiz pikirlərni) mərkəzləxtürüp (tətkik kilix arkilik mərkəzləxtürülgən, xitongluk pikirlərgə aylandurup), yənə ammə iqigə elip berip, təxwik kilip, qüxəndürüp, ammining pikrigə aylandurup, ammə kət'i ijra kilidiqan wə hərkəttə kərsitidiqan kilix həmdə bu pikirlərning toqra yaki natoqriliqini ammining hərkitidə sinax lazim. Uningdin keyin yənə ammidin mərkəzləxtürüp, yənə ammigə kayturup kət'i ijra kilix lazim. Muxu təklittə qəksiz təkrarliniwərgəndə, bir ketimkisidin yənə

bir ketimkisi tehimu toqra, tehimu janlik bolidu, tehimu beyiydu. Bu — Marksizimqə bilix nəziriyisi.

‹Rəhbərlik Usuliqa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943- yil 6- ayning 1- küni.

Biz ammə arisiqa berip, ammidin üginiximiz, ularning təjribilirini yəkünləp, tehimu yahxi, tərtiplik daoli wə qarilərgə aylandurup, andin bularni yənə ammigə qüxəndürüximiz (təxwik kiliximiz) həmdə ammini bularni əməlgə axuruxka qakirip, ammining məsililirini həl kilip, ammini azatlikka wə bəht-saadətkə erixtürüximiz kerək.

‹Təxkillinəyli›, 1943- yil 11- ayning 29- küni.

Bizning bəzi jaylardiki rəhbiriy organlirimizda bəzilər, partiyə siyasətlirini pəkət rəhbərlər bilsə boldi, ammigə bildürüxning hajiti yok, dəp karaydu. Bu — bizning bəzi hizmətlirimizning obdan ixlənməy kelixidiki tüp səwəplərning biri.

‹‹Jin-Suy Ribao› Gezitining Təhrirliri Bilən Səhbət›, 1948- yil 4- ayning 2- küni.

Hərkandak ammiwi hərkəttə ammə iqidə

paal ḥimayə kilidiƣanlar kanqə, karxi turidiƣanlar kanqə, ariliktiki ḥaləttə turidiƣanlar kanqə, bular üstidə asasiy təkxürüx, asasiy təḥlil boluxi lazim, məsililərni asassiz wə zhuguən ḥalda bəlgiləxkə bolmaydu.

‹Dangweyhuyning Hizmət Usuli›, 1949-yil 3-ayning 13-küni.

Ammə bar ḥərkandak jayda, omumən alƣanda, birkədər aktip, arilik ḥaləttiki wə birkədər kalak boloƣan üq hil kixi bolidu. Xuning üqün rəḥbərlər az sandiki aktiplarni uyuxturup, rəḥbiriy tayanq kilixka ḥəmdə muxu tayanqlarƣa yəlinip, ariliktikilərni yukuri kətirixkə, kalaklarni koloƣa kəltürüxkə mahir boluxi lazim.

‹Rəḥbərlik Usuliƣa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943-yil 6-ayning 1-küni.

Partiyining siyasətlirini ammining ḥərkitigə aylanduruxka mahir bolux, ḥər bir ḥərkitimizni, ḥər bir küriximizni yalƣuz rəḥbiriy kadirlarƣila bildürüp kalmay, bəlki kəng ammigimu bildürüxkə, igəllitixkə mahir bolux— Marksizim-Leninizimqə rəḥbərlik sən'iti. Hizmitimizdə hatalixix-hatalaxmaslikning qegrisimu muxu yərdə.

‹‹Jin-Suy Ribao› Gezitining Təḥrirliri Bilən Səḥbət›, 1948-yil 4-ayning 2-küni.

Pəkət rəḥbiriy tayanqlarningla aktipliƣi bolup, uning bilən birlixidiƣan kəng ammining aktipliƣi bolmisa, u az sanlik kixilərning kuruk awariqiliƣi bolup kalidu. Lekin kəng amminingla aktipliƣi bolup, ammining aktipliƣini muwapik uyuxturidiƣan küqlük rəḥbiriy tayanqlar bolmisa, ammining aktipliƣi uzakkimu dawam kilalmaydu, toƣra nixanƣimu karap mangalmaydu wə yukuri dərijigimu kətiriləlməydu.

‹Rəḥbərlik Usuliƣa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943-yil 6-ayning 1-küni.

Ammining ixləpqikirixi, ammining mənpəəti, ammining təjribisi wə ammining kəypiyati— mana bularƣa rəḥbiriy kadirlar ḥər daim dikkət kilixi lazim.

Zhongyangƣa wə jünweyƣa biwastə karaxlik orunlarning ixləpqikirix kərgəzmisigə beƣixlima səz, Yən'ən ‹Jiefang Ribao› Gezitining 1943-yil 11-ayning 24-künidiki sani.

Ammining turmux məsilisigə, yər wə əmgək məsililiridin tartip, otun، gürüq، yaoq wə tuz məsililirigiqə boloqan məsililərgə kattik dikkət kiliximiz kerək. ...... Ammining turmuxidiki ənə xundak məsililərning həmmisini ɵzimizning daimlik ixlar küntərtiwimizgə koyuximiz lazim، Bu həktə muzakirə kiliximiz، karar qikiriximiz، bu kararlarni ijra kiliximiz wə ijrasini təkxürüp turuximiz kerək. Kəng ammə bizning ɵzlirining mənpəətigə wəkillik kilidioqanlioqimizni، ɵzliri bilən həmnəpəs ikənligimizni qüxinidioqan bolsun. Ular muxu ixlarni kɵzdə tutup, biz otturioqa koyoqan tehimu yüksək wəzipini — inkilawiy urux wəzipisini qüxinip, inkilapni himayə kilidioqan, inkilapni pütün məmlikətkə yayidioqan bolsun, bizning siyasi qakirikliri-mizni kobul kilip, inkilapning oqəlibisi üqün ahiroqiqə kürəx kilidioqan bolsun.

‹Ammining Turmuxioqa Kəngül Bɵləyli, Hizmət Usulioqa Dikkət Kilayli›, 1934-yil 1-ayning 27-küni.

12. SIYASI HIZMƏT

U qaoqda (1924-yildin 1927-yiloqa kədər boloqan Birinqi Iqki Inkilawiy Urux dəwri kɵzdə tutulidu — tüzgüqidin) armiyidə partiyə wəkili wə zhengzhibu tüzümi ornitiloqan idi, bundak tüzüm Zhongguo tarihida kɵrülmigən bolup, bu tüzüm arkisida armiyə pütünləy yengi tüskə kirgən idi. 1927-yildin keyinki kizil armiyimu wə bügünki 8-armiyimu bu tüzümgə warislik kildi wə uni rawajlandurdi.

‹Ən'gliyə Muhbiri Bertram Bilən Səhbət›, 1937-yil 10-ayning 25-küni.

Həlk uruxi asasida, armiyə bilən həlk bir ittipak bolux، zhihuyyüənlər bilən jəngqilər bir ittipak bolux wə düxmən armiyisini parqilax pirinsipliri asasida həlk jiefangjüni ɵzining kudrətlik، inkilawiy siyasi hizmitini bərpa kildi, bu — düxmənni yengiximizning

mohim amili.

‹Hazirki Weziyət Wə Bizning Wəzipimiz›, 1947-yil 12-ayning 25-küni.

Bu armiyə həlk uruxi üqün zərür boloqan bir katar siyasi hizmətlərni wujutka kəltürdi, uning wəzipisi armiyimizni ittipaklaxturux، dost armiyilər bilən ittipaklixix، həlk bilən ittipaklixix، düxmən armiyisini parqilax wə jəngning oqəlibə kazinixioqa kapalət berix üqün kürəx kilixtin ibarət.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945-yil 4-ayning 24-küni.

Siyasi hizmət—barlik iktisadiy hizmətlərning jan tomuri, ijtimai-iktisadiy tüzümdə tüp-asasidin əzgirix boloqan məzgildə tehimu xundak.

‹Kattik Sawak› digən makalioqa təhrir səzi, 1955-yil.

Kizil armiyining japa-muxəkkətkə qidap jəng kilip turuklukmu tozup kətməsligining mohim səwəpliridin biri—"zhibuning liəndə kuruloqanlioqi".

‹Jinggangshəndiki Kürəx›, 1928-yil 11-ayning 25-küni.

8-armiyining siyasi hizmitining üq tüp pirinsipi bar, ular: Birinqi, jün'guənlər bilən əskərlərning birligi pirinsipi, bu armiyidə feodalizimni yokitix, urux-tillax tüzümini əməldin kaldurux, anglik intizam ornitix, jün'guənlər bilən əskərlərni turmuxta halawətnimu، japanimu təng keridioqan kilixtin ibarət, xuning üqün pütün armiyə birdək ittipak. Ikkinqi, armiyə bilən həlkning birligi pirinsipi, bu kilqilik nərsigimu kol təkküzməydioqan ammiwi intizamni yürgüzüx, həlk ammisi iqidə təxwikat elip berix, ularni təxkilləx wə korallandurux, həlk ammisi üstidiki iktisadiy selikni yeniklitix, armiyigə wə həlkkə ziyan yətküzidioqan wətən satkuq hainlaroqa zərbə berixtin ibarət, xuning üqün armiyə bilən həlk birdək ittipak, armiyə həmmə yərdə həlkning alkixioqa igə. Üqinqi, düxmən armiyisini parqilax، əsirlərgə kəngqilik bilən muamilə kilix pirinsipi. Bizning oqəlibimiz armiyimizning urux kilixioqila baoqlik bolup kalmastin, bəlki düxmən armiyisining parqilinixioqimu baoqlik.

‹Ən'gliyə Muhbiri Bertram Bilən Səhbət›, 1937-yil 10-ayning 25-küni.

Bizning armiyimiz armiyə bilən həlk̡ munasiwitidə, armiyə bilən ḩeküмət munasiwitidə, armiyə bilən partiyə munasiwitidə, jün'guənlər bilən əskərlər munasiwitidə, ḩərbi hizmət bilən siyasi hizmət munasiwitidə wə kadirlarning өzara munasiwətliridə toƣra pirinsipk̡a əməl k̡ilixi lazim, ḩərgiz jünfazhuyilik̡ illətni sadir k̡ilmasliƣi kerək. Jün'guənlər əskərlərgə kөyünüxi kerək, kөngül bөlməslikkə, tən jazasi k̡ollinixk̡a bolmaydu; armiyə həlkk̡ə kөyünüxi kerək, həlk̡ mənpəətigə ziyan yətküzüxkə bolmaydu; armiyə ḩeküмətni ḩөrmətlixi, partiyini ḩөrmətlixi kerək, mustək̡illik̡ dəwasi k̡ilixk̡a bolmaydu.

‹Təxkillinəyli›, 1943- yil 11- ayning 29- küni.

Düxmən k̡oxuni, k̡orqak̡ k̡oxun wə gongchəndangƣa k̡arxi k̡oxundin elinƣan əsirlərning ammə k̡attik̡ nəprətlinidiƣan, өltürmisə bolmaydiƣan wə yənə yuk̡urining təstik̡idin өtküzülgənliridin baxk̡ilirining ḩəmmisigə k̡arita k̡oyup berix siyasitini k̡ollinix kerək. Bulardin məjburən k̡atnaxk̡an wə az-tola ink̡ilawiyliƣi boloƣanlirini kөpləp k̡olƣa kəltürüp, armiyimiz üqün hizmət k̡ildurux, k̡alƣanlirining ḩəmmisini k̡oyup berix kerək; əgər ular yənə kəlsə, yənə əsir elip, yənə k̡oyup berix kerək; ḩak̡arətliməslik, nərsə-kerəklirini eliwalmaslik̡, towa k̡ildurmaslik̡ kerək, ḩəmmisigə birdək səmimi wə silik̡ muamilə k̡ilix lazim. Ular ḩərk̡anqə əksiyətqi bolsimu, ḩəmmisigə muxundak̡ siyasət k̡ollinix lazim. Bundak̡ k̡ilix əksiyətqilər lagerini yitim k̡alduruxta intayin ünümlük.

‹Siyasitimiz Toƣrisida›, 1940- yil 12- ayning 25- küni.

K̡oral — uruxta moḩim amil, lekin ḩəl k̡iloƣuq amil əməs; ḩəl k̡iloƣuq amil nərsə əməs, adəm. Küqlər selixturmisi pək̡ət ḩərbi küq wə ik̡tisadiy küqning selixturmisila əməs, bəlki adəm küqi wə kixilər rayiningmu selixturmisi. Ḩərbi küq wə ik̡tisadiy küqni adəm igəlləydu.

‹Uzak̡k̡a Sozulidiƣan Urux Toƣrisida›, 1938- yil 5- ay.

Atom bombisi — Amerika əksiyətqiliri kixilərni k̡ork̡utidiƣan k̡əƣəz yolwas. U k̡arimak̡k̡a k̡ork̡unqluk̡ bolsimu, əmiliyəttə ḩeqbir k̡ork̡unqluk̡ əməs. Əlwəttə, atom bombisi —

kəng kələmdə kirqin kilidiqan bir koral, əmma uruxning qalibiyət yaki məqlubiyitini bir-ikki yengi xəkildiki koral əməs, bəlki həlk bəlgiləydu.

‹Amerika Muhbiri Anna Luiza Strong Bilən Səhbət›, 1946- yil 8- ay.

Armiyining asasi əskərlərdə, armiyigə ilqar siyasi rohni singdürməy wə buni ilqar siyasi hizmətlər arkilik elip barmay turup, jün'guənlər bilən əskərlərning həkiki birligigə erixkili bolmaydu, jün'guənlər bilən əskərlərning Yapon Baskunqiliriqa Karxi Uruxka bolqan əng zor kizqinliqini kozqiqili bolmaydu, barlik tehnika wə zhənshulirimizning tegixlik ünümini əng obdan asaslarqa igə kilqan halda jari kilduruqili bolmaydu.

‹Uzakka Sozulidiqan Urux Toqrisida›, 1938- yil 5- ay.

Nokul hərbi kəzkarax kizil armiyidiki bir kisim yoldaxlar arisida intayin əwj alqan. Uning ipadiliri mundak:

1. Hərbi ixlar bilən siyasini bir-birigə karimu-karxi dəp karap, hərbi ixlar pəkət

siyasi wəzipilərni orunlaxning koralliridin birila ikənligini etirap kilmaslik. Hətta "Hərbi ixlar yahxi bolsa, siyasi əz-əzidin yahxi bolup ketidu, hərbi ixlar yahxi bolmisa, siyasimu yahxi bolmaydu" digüqilərmu bar, bu tehimu ilgiriləp, hərbi ixlar siyasiqa yetəkqilik kilixi kerək, dəp hesapliqanlik bolidu.

....

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929- yil 12- ay.

Ideyiwi tərbiyini qing tutux — pütün partiyini ittipaklaxturup, uluk siyasi kürəxlər elip berixning mərkiziy halkisi. Əgər bu wəzipə həl kilinmisa, partiyining barlik siyasi wəzipilirini orunliqili bolmaydu.

‹Birləxmə Hökümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Ziyalilar wə yax okuquqilar arisida yekinki bir məzgil iqidə ideyiwi-siyasi hizmət ajizlixip kaldi, bəzi eqixlar yüzbərdi. Bəzi kixilərning nəziridə nə siyasi, nə wətənning istikbali wə insanlarning qayisi—həmmisi goya

kəngül bəlüxning zərüriyiti yok nərsidək bolup kaldi. Ularning karixiqə, Marksizim bir məzgil akkan bolsimu, əmdi anqə akmaydiqan bolup kalqan. Muxu əhwalni kəzdə tutup, hazir ideyiwi-siyasi hizmətlərni küqəytixkə toqra keliwatidu. Məyli ziyalilar bolsun yaki yax okuquqilar bolsun, tirixip üginixi kerək. Məhsus kəsplərni ügən'gənning sirtida, ideyə jəhəttin alqa besixi kerək, siyasi jəhəttinmu alqa besixi kerək, buning üqün Marksizimni, ekim məsililirigə dair siyasini üginixi kerək. Toqra siyasi nuktiinəzərning bolmasliqi jan bolmiqan bilən barawər. ...... Ideyiwi-siyasi hizmətlərgə həmmə orunlar məs'ul boluxi kerək. Buni gongchəndang ixlixi kerək, yaxlar ittipaki ixlixi kerək, həkümətning məs'ul orunliri ixlixi kerək, məktəplərning xiaozhangliri wə okutkuqiliri tehimu kəprək ixlixi kerək.

《Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə》, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Siyasi tərbiyə arkisida kizil armiyidiki əskərlərning həmmisi sinipiy ang-sezimgə igə

boldi, yər təksim kilix, hakimiyət kurux wə ixqi-dihanlarni korallandurux jəhətliridə sawatka igə boldi, əzi üqün, ixqilar sinipi wə dihanlar sinipi üqün jəng kilidiqanliqini qüxəndi. Xunga, ular japa-muxəkkətlik kürəxlərdə zarlanmaydiqan boldi. Liən, ying, tuənlərning həmmisidə əskərlər weyyüənhuyi kuruldi, ular əskərlərning mənpəətigə wəkillik kilidu həmdə siyasi hizmət wə ammiwi hizmətlərni ixləydu.

《Jinggangshəndiki Kürəx》, 1928-yil 11-ayning 25-küni.

Dərt təküx (kona jəmiyətning wə əksiyətqilərning əmgəkqi həlkkə kəltürgən dərt-ələmlirini təküx) wə 3 ni təkxürüx (sinipiy tərkipni təkxürüx, hizmətni təkxürüx, kürəx iradisini təkxürüx) hərkitining toqra elip berilixi arkisida, pütün armiyidiki zhihuyyüənlər wə jəngqilərning ekispilatatsiyə kilinoquqi əmgəkqilər ammisini azat kilix üqün, pütün məmlikət boyiqə yər islahati yürgüzüx üqün, həlkning omumiy düxmini Jiang Jieshi banditlirini yokitix üqün kürəx kilix yolidiki angliklioqi zor dərijidə əsti; xuning bilən billə pütün zhihuy-

yüənlər wə jəngqilərning gongchəndang rəh-bərligidiki mustəhkəm ittipaklioqi zor dərijidə küqəydi. Muxu asasta kisimlarning paklioqi əsti, intizami qingidi, ammiwi harakterlik hərbi təlim hərkiti kanat yaydi, kisimlarda toluk rəhbərligi boloqan halda tərtiplik elip beriloqan siyasi، iktisadiy، hərbi ixlar jəhət-tiki demokratiyə jari boldi. Bu hal koxunlarni həmmə bir niyəttə bolidioqan، kəpqilik qarə tapidioqan، kəpqilik küq qikiridioqan، kurban boluxtin korkmaydioqan، maddi xərt-xarait kiyinqiliklirini yengidioqan، həmmə oqəyrət-jasarətkə kelidioqan، düxmənni kəhrimanlarqə yokitidioqan koxunoqa aylandurdi. Bundak ko-xun yər yüzidə təngdaxsiz bolidu.

‹Xibeyda Erixilgən Zor Oqəlibigə Baha Wə Jiefangjünning Yengiqə Armiyini Tərtipkə Selix Hərkiti Toqrisida›, 1948- yil 3- ayning 7- küni.

Həlk jiefangjüni kisimlirining həmmisi digü-dək yekinki birkanqə ay iqidə uruxlar ariliqidi-ki box wakitliridin paydilinip, kəng kələmlik tərtipkə selix-tərbiyiləx ixlirini elip bardi. Bundak tərtipkə selix-tərbiyiləx tamamən rəh-

bərligi boloqan halda wə tərtiplik halda demok-ratik usul bilən elip berildi. Xuning bilən kəng zhihuyyüənlər wə jəngqilər ammisining inkilawiy kizoqinlioqi kozoqaldi, ular uruxning məksidini enik qüxəndi, armiyə iqidə məwjut bolup turoqan birkanqə natoqra ideyiwi hahix-lar wə naqar hadisilər tazilandi, kadirlar wə jəngqilər tərbiyə aldi, jənggiwarlik nahayiti zor dərijidə əsti. Bundak demokratik، ammiwi harakterlik wə yengiqə armiyini tərtipkə selix hərkiti buningdin keyin dawamlik elip berilixi lazim.

‹Sənxi-Suyyüən Kadirliri Yioqinida Səzlən-gən Nutuk›, 1948- yil 4- ayning 1- küni.

Yapon baskunqilirioqa karxi hərbi-siyasi daxüening təlim-tərbiyə fangzheni: mukim wə toqra siyasi yənülüx, japa-muxəkkətkə qidax wə addi-sadda bolux hizmət istili, janlik wə hərkətqan zhənlüe-zhənshu. Bu üqi Yapon baskunqilirioqa karxi bir inkilawiy hərbini yetixtürüp qikix üqün nahayiti zərür. Yapon baskunqilirioqa karxi hərbi-siyasi daxüening hizmətqiliri، okutkuqiliri wə okuoquqiliri ənə

xu üqigə asasən, okutux wə okux bilən xuoqullinidu.

‹Düxmənning Karxilioqioqa Uqrax Yaman Ix Əməs, Yahxi Ix›, 1939- yil 5- ayning 26- küni.

Millitimiz əzəldin bir hil japa-muxəkkətkə qidap kürəx kilix istilioqa igə, biz bu istilni əstürüximiz lazim. ...... Gongchəndang əzəldin mukim wə tooqra siyasi yənülüxni tehimu küqlük təxəbbus kilip keliwatidu, ... bundak mukim, tooqra siyasi yənülüx japa-muxəkkətkə qidap kürəx kilix hizmət istilidin ayrilalmaydu, mukim, tooqra siyasi yənülüx bolmisa, japa-muxəkkətkə qidap kürəx kilix hizmət istilini əwj alduroqili bolmaydu; japa-muxəkkətkə qidap kürəx kilix hizmət istili bolmisimu, mukim, tooqra siyasi yənülüxni ijra kiloqili bolmaydu.

‹Yən'ən 1- May Həlkara Əmgəkqilər Bayrimini Təbrikləx Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1939- yil 5- ayning 1- küni.

Ittipak bolux, jiddi bolux, kət'i bolux, rohluk bolux.

Yapon baskunqilirioqa karxi hərbi- siyasi daxüe üqün tüzüp bərgən məktəp təlimi.

Dunyada korkux tooqra kəlsə, "əstayidil" digən səzdin korksa bolidu, gongchəndang "əstayidil" boluxka həmmidin kəp əhmiyət beridu.

Moskvada Sovet Ittipakida okuwatkan okuoquqilirimiz wə shixishenglirimiz bilən kərüxkən qaoqdiki səhbət, 1957- yil 11- ayning 17- küni.

13. JÜN'GUƏNLƏR BILƏN ƏSKƏRLƏR MUNASIWITI

Armiyimizdə əzəldin ikki fangzhen bar: birinqisi — düxmən'gə ⱪarita ⱪattiⱪ bolux, uni besip qüxüx, uni yoⱪitix; ikkinqisi — ɵz adəmlirimizgə, həlⱪⱪə, yoldaxlarƣa, baxliⱪlarƣa, ⱪol astidikilərgə ⱪarita mulayim bolux, ular bilən ittipaⱪlixix.

Zhongyang mudapiə bingtuənining üginix wəkillirini kütüwalƣan qaƣda sɵzlən'gən nutuⱪ, 1944- yil 9- ayning 18- küni.

Biz ⱨər yər-ⱨər yərdin kelip, ortaⱪ inⱪilawiy nixan üqün toplanduⱪ. ...... Bizning kadirlirimiz ⱨər bir jəngqigə ƣəmhorluⱪ ⱪilixi lazim, inⱪilap ⱪoxunidiki barliⱪ kixilər bir-birigə ƣəmhorluⱪ ⱪilixi, bir-birigə kɵyünüxi, bir-birigə yardəm berixi lazim.

《Həlⱪ Üqün Hizmət Ⱪilayli》, 1944- yil 9- ayning 8- küni.

Ⱨər bir ⱪisimda kadirlarni ⱨimayə ⱪilix-əskərlərgə kɵyünüx ⱨərkiti elip berip, kadirlarni əskərlərgə kɵyünüxkə qaⱪirix, xuning bilən billə əskərlərni kadirlarni ⱨimayə ⱪilixⱪa qaⱪirix kerək, ⱨər ikki tərəp bir-birining kəmqilik-hataliⱪlirini oquⱪ otturiƣa ⱪoyuxi, tezdin tüzitixi lazim, xundaⱪ ⱪilƣanda, iqki jəⱨəttin obdan ittipaⱪlixix məⱪsidigə yətkili bolidu.

《1945- Yilliⱪ Wəzipilər》, 1944- yil 12- ayning 15- küni.

Nurƣun kixilər jün'guənlər bilən əskərlərning munasiwitini wə armiyə bilən həlⱪning munasiwitini yahxi yolƣa ⱪoyup ketəlmigənligini usulning natoƣra boloanliƣi dəp ⱪarixidu, mən daim ularƣa, tüp-asasiy pozitsiyə (yaki tüp-asasiy məⱪsət) məsilisi, dəp kəldim, bu pozitsiyə — əskərlərni ⱨɵrmətləx wə həlⱪni ⱨɵrmətləx. Muxundaⱪ pozitsiyidə bolƣanda, uningdin ⱨər hil siyasət, usul wə xəkillər barliⱪⱪa kelidu. Bu pozitsiyidin qətligəndə, siyasət, usul wə xəkillərmu qoⱪum hata bolidu, jün'guənlər bilən əskərlər otturisidiki, armiyə bilən həlⱪ otturisidiki munasiwətni ⱨərgiz yahxi yolƣa

ķoyoqili bolmaydu. Armiyidiki siyasi hizmətning üq qong pirinsipi munular: birinqi — jünguənlər bilən əskərlərning birligi; ikkinqi — armiyə bilən həlķning birligi; üqinqi — düxmən armiyisini parqilax. Bu pirinsiplardin əmiliy ünüm ḩasil ķilix üqün, əskərlərni ḩərmətləx. həlķni ḩərmətləx wə düxmən armiyisidin ķoral taxliqan əsirlərning kixilik ķədir-ķimmitini ḩərmətləxtin ibarət tüp-asasiy pozitsiyini asas ķilix kerək. Bu tüp-asasiy pozitsiyə məsilisi əməs, tehnika məsilisi, dəp ķaraydiqan kixilərning oyi ḩəķiķətən hata, buni tüzətkən yahxi.

«Uzaķķa Sozulidiqan Urux Toqrisida», 1938- yil 5- ay.

Kommunistlar əmgəkqi həlķ arisida ixligən qaqlirida demokratiyə usuli. səz bilən ķayil ķilix-tərbiyə berix usulini ķollinixi lazim, buyruķqiliķ pozitsiyisi wə zorlax wastilirini ķollinixķa ḩərgiz yol ķoyulmaydu. Zhongguo Gongchəndangi Marksizim - Leninizimning bu pirinsipiqa sadaķətlik bilən əməl ķilip kəlməktə.

«Həlķ Iqidiki Ziddiyətni Toqra Ḩəl Ķilix Məsilisi Ḩəķķidə», 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Bizning yoldaxlirimiz jəzmən qüxinixi lazimki, ideyə əzgərtix hizmiti — uzaķ muddət dawam ķilidiqan. səwriqanliķ wə inqikilik bilən elip berilidiqan hizmət, kixilərning nəqqə on yilliķ ḩayatida xəkillən'gən ang-pikrini birnəqqə ketim dərs ətüx. birnəqqə ķetim məjlis ətküzüx bilənla əzgərtixkə urunux yarimaydu. Kixilərni ķayil ķilimiz disək, pəķət səz bilənla ķayil ķilix kerək, besim bilən ķayil ķilix mümkin əməs. Besim bilən ķayil ķilixķa urunux ḩaman ķayil ķilalmasliķ bilən nətijilinidu. Kixini küq bilən ķayil ķilix yarimaydu. Düxmən'gə ķarita xundaķ ķilixķa bolidu, yoldaxlarqa ķarita. dostlarqa ķarita bu usulni ķollinixķa ḩərgiz bolmaydu.

«Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwiķat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk», 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Düxmən bilən əzni eniķ ayrix kerək, yoldaxlarqa düxmənlik məydanida turup, düxməngə tutidiqan pozitsiyə bilən muamilə ķilixķa bolmaydu. Həlķ ixini ķoqdax wə həlķning angsezimini yuķuri kətirix pozitsiyisidə turup,

tolup-taxkan kizoqinlik bilən səzləx kerək, zanglik kilix wə hujum kilix pozitsiyisidə turup səzləxkə bolmaydu.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

14. ARMIYƏ BILƏN HƏLK MUNASIWITI

Armiyə həlk ammisi bilən xundak iqkoyun-taxkoyun bolup ketixi kerəkki, u həlk ammisining nəziridə əz armiyisi bolup kalsun, bundak armiyə yər yüzidə təngdaxsiz bolidu, ...

‹Uzakka Sozulidioqan Urux Tooqrisida›, 1938- yil 5- ay.

Hər bir yoldaxka xuni qüxəndürüx kerəkki, biz pəkət həlkkə tayansak, həlk ammisining ijadiy küqining pütməs-tügiməs ikənligigə kət'i ixənsək, xuning bilən həlkkə ixənq baoqlap, həlk bilən iqkoyun-taxkoyun bolup kətsəkla, hərkandak kiyinqilikni yengələymiz, hərkandak düxmənmu bizni besip qüxəlməydu, bəlki hərkandak düxmənni biz besip qüximiz.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Bizning yoldaxlirimiz kandakla yərgə bar-

sun, ammə bilən boləqan munasiwətni yahxi yoləqa koyuxi, ammigə ƣəmhorluk kilixi, ularning kiyinqiliklirini həl kilixiƣa yardəm berixi kerək. Kəng həlk bilən ittipaklixixi kerək, ittipaklixix kanqiki kəng bolsa, xunqə yahxi.

‹Chongqing Tənpəni Toƣrisida›, 1945- yil 10- ayning 17- küni.

Azat rayonlarda, bir tərəptin, armiyə hökümətni himayə kilix-həlkni səyüx hizmitini elip berixi, yənə bir tərəptin, demokratik hökümət həlkning armiyini himayə kilix-Yapon Baskunqiliriƣa Karxi Uruxka katnaxkan hərbilərning ailə təwəlirigə etiwar berix hizmitini elip berixiƣa rəhbərlik kilixi, xundak kilip armiyə bilən həlkning munasiwitini tehimu zor dərijidə yahxilaxliri lazim.

‹Birləxmə Hökümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Koxunlarda məsilini hər bir zhihuyyüən wə jəngqining ideyisidin həl kilip, ularƣa hökümətni himayə kilix-həlkni səyüxning mohimliƣini təltəküs tonutux kerək. Pəkət armiyə tərəp bu ixni yahxi ixlisila, jaylarning armiyə

bilən boləqan munasiwiti xuningƣa əgixip qokum yahxilinidu.

‹Azat Rayonlar Hizmitining 1946- Yillik Fangzheni›, 1945- yil 12- ayning 15- küni.

Hökümətni himayə kilix-həlkni səyüx wə armiyini himayə kilix - Yapon Baskunqiliriƣa Karxi Uruxka katnaxkan hərbilərning ailə təwəlirigə etiwar berix hərkitidə armiyə tərəp wə partiyə, hökümət tərəp əzlirining 1943- yildiki kəmqilik-hataliklirini təltəküs təkxürüp, 1944- yili kət'i tüzitixi lazim. Buningdin keyin bu hərkətni hər yili yinli 1- ayda bir ketim omumyüzlük elip berip, hökümətni himayə kilix-həlkni səyüx əhdinamiliri wə armiyini himayə kilix-Yapon Baskunqiliriƣa Karxi Uruxka katnaxkan hərbilərning ailə təwəlirigə etiwar berix əhdinamilirini kayta-kayta okup ətüx; genjüdilərdə yüzbərgən armiyə tərəp partiyə, hökümət wə həlkni kisip koyux, partiyə, hökümət wə həlk tərəp armiyigə yetərlik kəngül bəlməslik kəmqilik-hatalikliri üstidə axkara wə ammiwi harakterlik əz-əzini tənkit (hərkaysi tərəp əzinila tənkit kilix, ikkinqi tərəpni tənkit

ķilmaslik)ni ķayta-ķayta elip berip, ularni təltəküs tüzitix lazim.

‹Genjüdilərdə Ijarə Keməytix. Ixləpqiķirix Wə Ḩeküմətni Ḩimayə Ķilix-Həlķni Səyüx Ḩərkitini Ķanat Yaydurayli›, 1943-yil 10-ayning 1-küni.

15. ÜQ QONG DEMOKRATIYƏ

Armiyidə məlum dərijidiki demokratiyiləxtürüxni əməlgə axurux, asasən, feodalliķ uruxtillax tüzümini əməldin ķaldurux wə jün'guənlər bilən əskərlərni turmuxta ḩalawətnimu, japanimu təng kəridiqan ķilix kerək. Xundaķ ķilqanda, jün'guənlər bilən əskərlərning birligi məķsidigə yətkili bolidu, armiyə jənggiwarliqini intayin zor dərijidə axuridu, uzaķ muddətlik wə dəḩxətlik uruxķa qidaxliķ berəlməsmizmikin, dəydiqan əndixigə orun ķalmaydu.

‹Uzaķķa Sozulidiqan Urux Toqrisida›, 1938-yil 5-ay.

Maddi turmuxi xunqə naqar, ķiliwatķan jəngliri xunqə kəp bolsimu, ķizil armiyining yənila qidaxliķ berəlixi, partiyining rolidin baxķa, armiyə iqidə demokratizimning yolqa ķoyulqanliqidin boluwatidu. Jün'guənlər əskər-

lərni urmaydu, jün'guənlər bilən əskərlər təminatta barawər, əskərlər məjlis ətküzüx, səz kilix ərkinligigə igə, uxxak-qüxxək kaidə-yosunlar əməldin kalduruldi, iktisadiy ixlar axkara. ......Demokratizimoqa Zhongguoda həlkla muhtaj bolup kalmastin, armiyimu muhtaj. Armiyidiki demokratik tüzüm feodal yallanma koxunlukni buzup taxlaydioqan mohim koral bolup kalidu.

‹Jinggangshəndiki Kürəx›, 1928-yil 11-ayning 25-küni.

Kisimlar iqidiki siyasi hizmət fangzheni — əskərlər ammisini, zhihuyyüənlərni wə barlik hadimlarni dadil hərkətləndürüp, mərkəzləxtürüx rəhbərligidiki demokratik hərkət arkilik, siyasi jəhəttə yüksək dərijidə ittipaklixix, turmux jəhəttə məixətni yahxilax, hərbi jəhəttə tehnika wə zhənshuni əstürüxtin ibarət 3 qong məksətkə yetix. Hazir armiyimizning kisimlirida kizoqin yürgüzülüwatkan 3ni təkxürüx, 3ni tərtipkə selix hərkiti siyasi jəhəttiki demokratiyə wə iktisadiy jəhəttiki demokratiyə usuli bilən aldinki 2 məksətkə yetix üqün.

Iktisadiy jəhəttiki demokratiyidə əskərlər saylap qikkan wəkillər liəndüy baxliklirining liəndüy təminatini wə tamioqini baxkuruxioqa yardəmlixixkə hokukluk boluxi (exip kətməsligi) lazim.

Hərbi jəhəttiki demokratiyidə hərbi təlim waktida jün'guənlər bilən əskərlər əzara ügitix wə əskərlər bilən əskərlər əzara ügitixni yoloqa koyux; urux waktida liəndüylərning urux səpliridə hər hil qong-kiqik məjlislərni ətküzüp turuxini yoloqa koyux lazim. Liəndüy baxliklirining yetəkqiligidə, əskərlər ammisini hərkətləndürüp, ularoqa düxmən zhendilirini kandak elix, jəng wəzipilirini kandak orunlaxni muzakirə kildurux lazim. Uda birkanqə kün dawam kiloqan jənglərdə bundak məjlisni birkanqə ketim ətküzüx kerək. Bundak hərbi jəhəttiki demokratiyə ximaliy Shənxidə boloqan Pənlong Zhənyisi wə Sənxi-Chahar-Hebey Qegra Rayonida boloqan Shijiazhuang Zhənyisidə yürgüzülüp, nahayiti zor ünüm hasil kilindi. Buning paydisila barlioqi, kilqə ziyini yokluoqi ispatlandi.

‹Armiyə Iqidiki Demokratik Hərkət›, 1948-yil 1-ayning 30-küni.

Uluk kürəx üstidə turoqan Zhongguo Gongchəndangi partiyining həmmə rəhbiriy organliridin. pütün partiyining əzaliri wə kadirliridin əz aktiplioqini yüksək dərijidə jari kilixni tələp kilidu, aktiplikni jari kiloqandila, oqəlibə kazanoqili bolidu. Aktiplikni jari kilix rəhbiriy organlarning. kadirlarning wə partiyə əzalirining ijadiy kabiliyətliridə, məs'uliyətqanlik rohida wə hizməttiki janliklioqida, məsilə koyux. pikir bayan kilix. kəmqiliklərni tənkit kilixka jür'ət kilixi wə mahir boluxida, xuningdək rəhbiriy organlar wə rəhbiriy kadirlaroqa asrax nuktiinəziridə turup nazarət kilixta konkiret ipadilinixi kerək. Bular bolmisa, aktiplik kuruk nərsə bolup kalidu. Halbuki, bu aktiplikning jari kilinixi partiyining iqki turmuxining demokratiyiləxtürülüxigə baoqlik. Partiyə iqidə demokratik turmux kəm bolsa, aktiplikni jari kilix məksidigə yətkili bolmaydu. Kolidin ix kelidioqan kəpligən ihtisaslik kixilərning yetixip qikiximu pəkət demokratik turmuxtila mümkin bolidu.

‹Zhongguo Gongchəndanginning Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Məyli kandak kixi bolsun, düxmən unsur bolmisila, yaman oqərəz bilən hujum kilmisila, həmməylənning səz kilixioqa yol koyux kerək, hata səzləp koysimu kerək yok. Hər dərijilik rəhbiriy hadimlarning baxkilarning səzigə kulak selix məs'uliyiti bar. Munu ikki pirinsipni yoloqa koyux kerək: 1) bilgənni eytmay koymaslik, eytkandimu kaldurmay eytix; 2) səzligüqidə əyip yok, anglioquqi ibrət alsun. Əgər "Səzligüqidə əyip yok" digən təripi bolmisa, boloqandimu rast əməs, yaloqan bolsa, "bilgənni eytmay koymaslik. eytkandimu kaldurmay eytix" ünümigə erixkili bolmaydu.

‹1945-Yillik Wəzipilər›, 1944-yil 12-ayning 15-küni.

Partiyə iqidə demokratik turmuxka dair tərbiyə elip berip, partiyə əzaliri oqa demokratik turmuxning kandak bolidioqanlioqini. demokratiyə tüzümi bilən mərkəzləxtürüx tüzümining munasiwitining kandak bolidioqanlioqini wə demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümini kandak əməlgə axurux lazimlioqini bildürüx lazim. Xundak kiloqandila, bir tərəptin, partiyə iqidiki

demokratik turmuxni ħəkiki rəwixtə kengəytkili bolidu; yənə bir tərəptin, qekidin axkan demokratiyiləxtürüx wə intizamni buzidiqan ərkilik yoliqa kirip kelixtin saklanqili bolidu.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Məyli armiyidə bolsun yaki jaylarda bolsun, partiyə demokratiyisi intizam wə jənggiwarlikni ajizlaxturuxni əməs, bəlki intizamni mustəħkəmləx wə jənggiwarlikni küqəytixni kəzdə tutuxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Qekidin axkan demokratiyiləxtürüxning yiltizini nəziriyə jəħəttin komurup taxlax kerək. Aldi bilən, qekidin axkan demokratiyiləxtürüxning həwpi partiyə təxkilatliriqa ziyan yətküzüp, ħətta ularni pütünləy buzup, partiyining jənggiwarliqini ajizlaxturup, ħətta pütünləy ħalak kilip, partiyini kürəx məs'uliyitini üstigə alalmaydiqan kilip koyuxtin ibarət ikənligini. buningdin inkilap məqlubiyətkə uqraxtək əħwal kelip qikidiqanliqini kərsitip ətüx lazim. Uningdin kalsa, qekidin axkan demokratiyiləxtürüxning mənbəsi uxxak burzuaziyining qeqilangquluqida ikənligini kərsitip ətüx lazim. Bundak qeqilangquluk partiyə iqigə elip kirilsə, siyasi wə təxkiliy jəħəttiki qekidin axkan demokratiyiləxtürüx ideyisigə aylinidu. Bundak ideyə puroletariyatning kürəx wəzipiliri bilən əsla siqixalmaydu.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929- yil 12- ay.

16. TƏRBIYƏ WƏ TƏLIM

Bizning təlim-tərbiyə fangzhenimiz tərbiyiliniwatkanlarni əhlakiy, əkliy wə jismani jəhətlərdin əstürüp, sotsiyalistik angoꞑa igə mədiniyətlik əmgəkqilərdin kilip yetixtürüxtin ibarət boluxi lazim.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooꞑra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Hizməttiki kadirlar tərbiyisi wə kadirlar məktəpliri tərbiyisidə Zhongguo inkilawining əmiliy məsililirini tətkik kilixni mərkəz kilix, Marksizim-Leninizimning tüp pirinsiplirini yetəkqi kilix fangzhenini enik bəlgiləx lazim, Marksizim-Leninizimni ketip kaloꞑan wə əmiliyəttin ayriloꞑan halda tətkik kilix usulini əməldin kaldurux kerək.

‹Üginiximizni Əzgərtəyli›, 1941-yil 5-ay.

Bir hərbi məktəptə əng mohim məsilə—

xiaozhangni, okutkuqilarni tallax wə təlim-tərbiyə fangzhenini bəlgiləx.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936-yil 12-ay.

Yüz kixisi bar bir məktəptə, əgər okutkuqilardin, hizmətqilərdin, okuoꞑuqilardin əmiliy xəkillən'gən (Zormu-zor toplanoꞑan əməs) əng aktip, əng tooꞑra wə əng zirək birkanqə kixilik yaki on nəqqə kixilik rəhbiriy tayanq bolmisa, bu məktəpni qokum yahxi baxkuroꞑili bolmaydu.

‹Rəhbərlik Usulioꞑa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943-yil 6-ayning 1-küni.

Pütün armiyimizdiki jün'guənlər wə jəngqilər hərbi ixlar sən'itini əstürüp, qokum oꞑəlibə kilixka tegixlik uruxlarda jəsurluk bilən aloꞑa besip, barlik düxmənlərni kət'i, təltəküs, pakpakiz wə toluk yokitixi lazim.

‹Zhongguo Həlk Jiefangjünining Hitapnamisi›, 1947-yil 10-ay.

Hazir yürgüzülüxkə baxlioꞑan bir yillik tərtipkə selix-tərbiyə berix pilanida hərbi jəhəttə

tərtipkə selix-tərbiyə berix bilən siyasi jəhəttə tərtipkə selix-tərbiyə berixkə təng əhmiyət berix həmdə ikkisini birləxtürüx lazim. Tərtipkə selix-tərbiyə berix baxlanoqan qaoqda, eoqirlik nuktisini siyasi jəhətkə. jün'guənlər bilən əskərlərning munasiwitini yahxilaxka karitip, iqki ittipaklikni küqəytip, kadirlar bilən jəngqilər ammisining yüksək aktiplioqini kozoqax lazim, xundak kiloqanda, hərbi jəhəttə tərtipkə selix-tərbiyə berixni onguxluk yürgüzgili wə tehimu zor ünümgə igə kiloqili bolidu.

‹1945- Yillik Wəzipilər›, 1944- yil 12- ayning 15- küni.

Hərbi təlim usuli jəhəttə jün'guənlər əskərlərgə ügitix. əskərlər jün'guənlərgə ügitix. əskərlər əskərlərgə ügitixtin ibarət ammiwi hərbi təlim hərkitini kanat yaydurux kerək.

‹Azat Rayonlar Hizmitining 1946- Yillik Fangzheni›, 1945- yil 12- ayning 15- küni.

Bizning hərbi təlim ixidiki xoarimiz: "jün-guənlər əskərlərgə ügitix, əskərlər jün'guənlərgə ügitix, əskərlər əskərlərgə ügitix." Jəngqilər jəng kilixning nahayiti nuroqun əmiliy təjribilirigə igə. Jün'guənlər jəngqilərdin üginip, baxkilarning təjribisini əz təjribisigə aylanduroqanda, mahariti axidu.

‹‹Jin-Suy Ribao› Gezitining Təhrirliri Bilən Səhbət›, 1948- yil 4- ayning 2- küni.

Hərbi təlimning türi jəhəttə yənila karioqa etix. nəyziwazlik wə shouliudən taxlax katarliklar boyiqə tehnika dərijisini əstürüxni asas. zhənshu dərijisini əstürüxni koxumqə kilix, keqilik uruxni məxk kilixka alahidə əhmiyət berix lazim.

‹Azat Rayonlar Hizmitining 1946- Yillik Fangzheni›, 1945- yil 12- ayning 15- küni.

17. HƏLⱩ ÜQÜN HIZMƏT ⱩILIX

Biz kəmtər, əⱨtiyatqan bolup, məƣrurluⱪ, aldiraⱪsanliⱪtin saⱪlinip, Zhongguo həlⱪi üqün jan-dilimiz bilən hizmət ⱪiliximiz kerək, ……

‹Zhongguoning Ikki Təⱪdiri›, 1945- yil 4- ayning 23- küni.

Jan-dil bilən həlⱪ üqün hizmət ⱪilix, ammidin bir minutmu ayrilmasliⱪ; ⱨəmmə ixta xəhsning yaki kiqik guruⱨning mənpəətini əməs, bəlki həlⱪ mənpəətini kezdə tutux; həlⱪ aldida jawapkar bolux bilən partiyining rəⱨbərlik orgini aldida jawapkar boluxning birdəkligi — bular bizning qiⱪix nuⱪtimiz.

‹Birləxmə Ⱨeküməɵt Ⱨəⱪⱪidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Dələt organlirida demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümi yürgüzülidu, dələt organliri həlⱪ ammisigə yelinixi lazim, dələt organlirining hadimliri həlⱪ üqün hizmət ⱪilixi lazim.

‹Həlⱪ Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Ⱨəl Ⱪilix Məsilisi Ⱨəⱪⱪidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Yoldax Betyunning ⱪilqimu ɵz mənpəətini kezliməy, baxⱪilarningla mənpəətini kezləx roⱨi uning hizmətkə boloan qəksiz məs'uliyətqanliƣida, yoldaxlarƣa wə həlⱪⱪə boloan qəksiz ⱪizƣinliƣida kɵrülidu. Ⱨər bir gongchəndang əzasi uningdin üginixi kerək.

…………

Biz ⱨəmmimiz uning xəhsiy mənpəət bilən kilqə ⱨesaplaxmasliⱪ roⱨini üginiximiz kerək. Ənə xu roⱨni igəlligəndə, həlⱪⱪə zor payda yətküzidiƣan adəm bolup qiⱪⱪili bolidu. Bir adəmning ⱪabiliyiti üstün boluximu mümkin, təwən boluximu mümkin, lekin u ənə xu roⱨni igəllisila, alijanap adəm, sap adəm, əhlaⱪliⱪ adəm, pəs arzu-ⱨəwəslərdin hali adəm, həlⱪⱪə paydiliⱪ adəm bolidu.

‹Betyunni Hatiriləymiz›, 1939- yil 12- ayning 21- küni.

Bizning gongchəndangimiz wə gongchəndang

rəḩbərligidiki 8- armiyə، yengi 4- armiyə—inkilawiy koxun. Bizning bu koxunimiz tamamən həlkni azatlikka qikirixni kəzləydu, üzül-kesil həlk mənpəəti üqün ixləydu.

‹Həlk Üqün Hizmət Kilayli›, 1944- yil 9- ayning 8- küni.

Bizning barlik kadirlirimiz, məyli hizmət orni yukuri bolsun yaki təwən bolsun, həlkning qakiri, bizning kilidiƣan ixlirimizning ḩəmmisi həlk üqün tursa, bizdə taxliwetixkə kiymiƣudək yənə kandak yarimas nərsilər bolsun?

‹1945- Yillik Wəzipilər›, 1944- yil 12- ayning 15- küni.

Bizning məs'uliyitimiz—həlk aldida jawapkar bolux. Ḩər bir eƣiz səzimiz، ḩər bir ḩərkitimiz، ḩər bir siyasitimiz həlk mənpəətigə uyƣun boluxi kerək, əgər hatalik bolup kalsa, qokum tüzitiximiz lazim, həlk aldida jawapkar bolux digən ənə xu.

‹Yapon Baskunqiliriƣa Karxi Urux Ƣəlibə Kazanƣandin Keyinki Wəziyət Wə Bizning Fangzhenimiz›, 1945- yil 8- ayning 13- küni.

Kürəx kilidikənmiz, kurban berixlər bolidu, adəm əlüx ixi daim bolup turidu. Lekin biz həlk mənpəətini oyliƣinimizda, kəpqilik həlkning azap-okubətlirini oyliƣinimizda, həlk üqün əlsək, orunluk əlgən bolimiz. Xundaktimu tegixlik bolmiƣan kurban berixlərni imkaniyətning beriqə azaytiximiz kerək.

‹Həlk Üqün Hizmət Kilayli›, 1944- yil 9- ayning 8- küni.

Kixi ahir əlidu, lekin əlümning əḩmiyiti ohxax bolmaydu. Zhongguoda kədimki zamanda ətkən Sima Qiən digən bir ədip mundak digən idi: "Kixi ahir əlidu, bəzilərning əlümi Təyshən Teƣidinmu kədirlik bolidu, bəzilərning əlümi ḩanggirt peyidinmu kədirsiz bolidu." Həlk mənpəəti üqün əlüx Təyshən Teƣidinmu kədirlik bolidu; faxistlar üqün ƣalqilik kilip əlüx, həlkni ekispilatatsiyə kilidiƣan wə ezidiƣanlar üqün əlüx ḩanggirt peyidinmu kədirsiz bolidu.

‹Həlk Üqün Hizmət Kilayli›, 1944- yil 9- ayning 8- küni.

18. WƏTƏNPƏRWƏRLIK WƏ INTERNATSIONALIZIM

Internatsionalizimqi gongchəndang əzasi əyni waķitta yənə wətənpərwər boluxi mümkinmu? Bizqə, mümkin bolupla ķalmastin, bəlki lazim. Wətənpərwərlikning konkiret məzmuni tarihiy xaraitlarning ķandaķ boluxiƣa ķarap bəlgilinidu. Yapon tajawuzqilirining wə Gitlerning "wətənpərwərligi" bar, bizning wətənpərwərligimiz bar. Yapon tajawuzqilirining wə Gitlerning "wətənpərwərlik" digən nimisigə gongchəndang əzaliri ķət'i ķarxi turidu. Yaponiyə kommunistliri wə Germaniyə kommunistliri — əz dələtliri ķiliwatķan uruxlarning məƣlubiyitini kəzligüqilər. Yapon tajawuzqiliri wə Gitler ķiliwatķan uruxlarni həmmə qarilər bilən məƣlubiyətkə elip berix — Yaponiyə həlķi wə Germaniyə həlķining mənpəəti;

məƣlubiyətkə ķanqiki təltəküs elip berilsa, xunqə yahxi. ...... Buning səwiwi xuki, Yapon tajawuzqiliri wə Gitler ķiliwatķan uruxlar dunya həlķigə ziyan yətküzüpla ķalmay, bəlki əz məmlikətlirining həlķlirigimu ziyan yətküzidu. Zhongguoda bolsa əhwal baxķiqə, Zhongguo — tajawuz ķilinƣuqi məmlikət. Xuning üqün, Zhongguo kommunistliri wətənpərwərlik bilən internatsionalizimni birləxtürüxi lazim. Biz — internatsionalizimqilarmiz, xundaķla wətənpərwərlərmiz, bizning xoarimiz — wətənni ķoƣdax, tajawuzqilarƣa ķarxi turux üqün jəng ķilix. Biz üqün, məƣlubiyətqilik — jinayət, Yapon basķunqiliriƣa ķarxi turuxning ƣəlibisini ķolƣa kəltürüx — bax tartip bolmaydiƣan məs'uliyət. Qünki wətənni ķoƣdax üqün jəng ķilƣandila, tajawuzqilarni yengip, millətni azatliķķa qiķarƣili bolidu. Pəķət millət azatliķķa qiķķandila, puroletariyat wə əmgəkqi həlķni azatliķķa qiķirix imkaniyiti tuƣulidu. Zhongguo ƣəlibə ķazansa, Zhongguoƣa tajawuz ķilƣan jahan'girlar yoķitilsa, bu əyni waķitta qət'əl həlķlirigə yardəm ķilƣanliķmu bolidu. Xuning üqün, wətənpərwərlik — internatsionalizimning milli

azatlik̡ uruxta əməlgə axuruluxi.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Bir qət'əllik k̡ilqimu ɵz mənpəətini kɵzliməy, Zhongguo həlk̡ining azatlik̡ ixini ɵz ixim dəp bildi, bu k̡andak̡ roh̡? Bu — internatsionalizimlik̡ roh̡, bu — kommunistik roh̡, Zhongguo Gongchəndangining h̡ər bir əzasi muxundak̡ roh̡ni üginixi kerək. ...... Biz barlik̡ kapitalistik əllərning puroletariyati bilən birlixiximiz lazim, Yaponiyining, Ən'gliyining, Amerikining, Germaniyining, Italiyining wə baxk̡a barlik̡ kapitalistik əllərning puroletariyati bilən birlixiximiz lazim, xundak̡ k̡ilƣandila, jah̡an'girlikni yok̡itip, millitimizni wə həlk̡imizni azat k̡ilƣili, dunyadiki millətlərni wə həlk̡lərni azat k̡ilƣili bolidu. Bu — bizning internatsionalizimimiz, bu — bizning tar millətqilikkə wə tar wətənpərwərlikkə k̡arxi k̡oyoƣan internatsionalizimimiz.

‹Bətyunni Hatiriləymiz›, 1939- yil 12- ayning 21- küni.

Ezilgüqi həlk̡lər təltɵküs azatlik̡ni k̡oloƣa

kəltürüx üqün, aldi bilən ɵzlirining kürixigə tayinixi kerək, həlk̡ara yardəm bolsa ikkinqi orunda turidu. Ink̡ilap ƣəlibisini k̡oloƣa kəltürgən həlk̡lər azatlik̡ni k̡oloƣa kəltürüx üqün kürəx k̡iliwatk̡an həlk̡lərgə yardəm berixi kerək, bu — bizning internatsionalizimlik̡ məjburiyitimiz.

Afrikilik̡ dostlarni k̡obul k̡ilƣan qaƣda bayan k̡ilinƣan səh̡bət, 1963- yil 8- ayning 8- küni.

Sotsiyalistik dɵlətlər pütünləy yengi tiptiki dɵlət, ekispilatatsiyə k̡ilƣuqi siniplar aƣdurup taxlanƣan wə h̡akimiyətni əmgəkqi həlk̡ k̡oliƣa alƣan dɵlət. Bu dɵlətlərning ɵzara munasiwitidə internatsionalizim bilən wətənpərwərlikning birligi pirinsipi yürgüzülidu. Bizni ortak̡ mənpəət wə ortak̡ ƣayə qing birləxtüridu.

‹Sovet Ittipak̡i Ali Soveti Uluk̡ Ɵktəbir Sotsiyalistik Ink̡ilawining 40 Yilliƣini Təbrikləx Munasiwiti Bilən Ɵtküzgən Məjlistə Sɵzlən'gən Nutuk̡›, 1957-yil 11-ayning 6-küni.

Sotsiyalizim lageridiki h̡ərk̡aysi məmlikət

həlkliri birlixip, Asiya, Afrika wə Latin Amerikisidiki məmlikətlər həlkliri birlixip, pütün dunyaning hərkaysi kit'əliridiki həlklər birlixip, barlik teqlikpərwər məmlikətlər birlixip, Amerikining tajawuzioqa, tizginlixigə, arilixixioqa wə bozək kilixioqa uqrawatkan barlik məmlikətlər birlixip, əng kəng birliksəp tüzüp, Amerika jahan'girligining tajawuzqilik siyasiti wə urux siyasitigə karxi turuxi, dunya teqlioqini koodixi kerək.

‹Panama Həlkining Amerika Jahan'girligigə Karxi Turux-Wətənni Səyüx Həkkani Kürixini Kollax Tooqrisidiki Səhbət›, 1964- yil 1- ayning 12- küni.

Xəy'ilər haman tərəkki kilidu. 1911- yildiki inkilapka, yəni Xinhəy Inkilawioqa bu yil aran 45 yil boloqan bolsimu, Zhongguoning kiyapiti tamamən ɵzgərdi. Yənə 45 yildin keyin, yəni 2001- yili, ikkinqi türlük kilip eytkanda, 21- əsirgə kədəm koyoqan wakitta, Zhongguoning kiyapiti tehimu zor dərijidə ɵzgiridu. Zhongguo kudrətlik sotsiyalistik sanaət məmlikitigə aylinidu. Zhongguo xundak boluxi kerək. Qünki Zhongguo 9 milyon 600 ming pingfang kilometir

yər wə 600 milyon ahaligə igə məmlikət, Zhongguo insaniyətkə qongrak təhpə koxuxi kerək. Halbuki bu təhpə ɵtmüxtiki uzak bir məzgil iqidə bək az bolup kaldi. Bu bizni hijil kilidu.

Lekin kəmtər boluximiz kerək. Hazir muxundak bolux bilənla kalmay, 45 yildin keyinmu xundak boluximiz, mənggü xundak boluximiz kerək. Zhongguoluklar həlkara munasiwəttə qong dələtqilikni kət'i, təltəküs, pakpakiz, toluk yokitixi lazim.

‹Sun Zhongshən Əpəndini Hatiriləymiz›, 1956- yil 11- ay.

Bizdə hərgiz təkəbburluk wə qong dələtqilik pozitsiyisi bolmaslioqi kerək, inkilapning oqalibiyətliri wə kuruluxlarda koloqa kəlgən bəzi muwəppəkiyətlər bilən hərgiz ɵzimizni qong tutmaslioqimiz kerək. Dələt qong bolsun, kiqik bolsun, uning artukqilioqimu bolidu, yetixsizligimu bolidu.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Səkkizinqi Kurultiyini Eqix Nutki›, 1956- yil 9- ayning 15- küni.

19. INKILAWIY KƏHRI-MANLIK

Bu armiyə tohtimay alqa besix rohiqa igə, u barlik düxmənlərni besip qüxiduki, hərgiz düxmən'gə tiz pükməydu. Hərkandak kiyin wə japa-muxəkkətlik xaraitta bolsun, bir adimi kalqan ikən, bu adimi kürəxni dawamlaxturiweridu.

‹Birləxmə Hөkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Baturluk bilən jəng kilidiqan، kurban berixtin korkmaydiqan، herix-qarqaxtin korkmaydiqan wə üzməy urux kilidiqan (yəni kiska muddət iqidə dəm almastin uda birnəqqə ketim urux kilidiqan) istilni jari kildurux kerək.

‹Hazirki Wəziyət Wə Bizning Wəzipimiz›, 1947- yil 12- ayning 25- küni.

Mingliqan، on mingliqan inkilawiy kurbanlar həlk mənpəəti üqün bizning aldimizda baturlarqə kurban boldi, biz ularning bayriqini igiz kətirip, ularning kan izlirini besip, alqa qamdayli!

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Kət'i niyətkə kelip, kurban berixtin korkmay, hər hil kiyinqiliklarni yengip, qəlibini koloqa kəltürüx lazim.

‹Yügongning Taqni Yətkixi›, 1945- yil 6- ayning 11- küni.

......Dəl Beyfa Uruxi alqa karap rawajliniwatkan jiddi pəyttə, guomindang، gongchəndang partiyiliri wə hər sahə həlklirining Zhongguo həlkining azatlik ixliriqa wəkillik kilidiqan bu milli birliksepi həm uning barlik inkilawiy siyasətliri guomindang dairilirining satkunluk harakterida boloqan wə həlkkə karxi boloqan "partiyini tazilax" siyasiti wə kirqinqilik siyasiti arkisida buzup taxlandi. ...... Xuningdin keyin ittipaklikning ornini iqki urux aldi, demokratiyining ornini hakim mutləklik aldi, nurluk Zhongguoning ornini zulmətlik Zhong-

guo aldi. Əmma, Zhongguo Gongchəndangi wə Zhongguo həlki korkup kətkini yok, boysunqini yok, kirilip tügigini yok. Ular yərdin əmiləp turup, bədənliridiki kanlarni taziliwetip, həmralirining jəsətlirini kəmüp koyup, kürəxni dawamlaxturiwərdi. Ular inkilapning uluk tuqini igiz kətirip, korallik karxilik kərsətti, Zhongguoning kəng rayonlirida həlk həkümətliri təxkil kildi, yər tüzümi islahatini elip bardi, həlk armiyisini — Zhongguo kizil armiyisini wujutka kəltürdi, Zhongguo həlkining inkilawiy küqlirini saklap kaldi wə rawajlandurdi.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Silərning nurqun artukqiliqinglar bar, kərsətkən nahayiti qong hizmitinglar bar, lekin xuni esinglarda qing tutuxunglar lazimki, məqrurlinixka bolmaydu. Silər kəpqilikning hərmitigə igə boldunglar, buningqa həkliksilər, lekin buningdin asanla məqrurlinixmu kelip qikidu. Əgər silər məqrurlansanglar, kəmtər bolmisanglar, yənə tirixmisanglar, baxkilarni hər-

mətlimisənglar, kadirlarni hərmətlimisənglar wə ammini hərmətlimisənglar, kəhriman wə nəmuniqi bolalmay kalisilər. Ətmüxtə xundak adəmlər bolqan idi, ularni dorimasliqinglarni ümit kilimən.

‹Igilik Hizmitini Ixləxni Üginiwelix Kerək›, 1945- yil 1- ayning 10- küni.

Silər düxmənni yokitix kürixidə, sanaət, yeza igilik ixləpqikirixini əsligə kəltürüx wə rawajlandurux kürixidə nahayiti nurqun kiyinqilik, japa-muxəkkətlərni yengip, intayin zor kəhrimanlik, parasətlik wə aktiplik kərsəttinglar. Silər pütün Zhonghua millitidin qikkan nəmuniqilər, hər sahə həlk ixlirining qəlibilik alqa besixini ilgiri süridiqan tayanqlar, həlk həkümitining ixənqlik tüwrügi wə həlk həkümiti kəng ammə bilən munasiwət baqlaydiqan kəwrük.

Zhonggong Zhongyang namidin məmlikətlik urux kəhrimanliri wə əmgək nəmuniqiliri wəkilliri yiqinida səzlən'gən təbrik səz, 1950- yil 9- ayning 25- küni.

Biz Zhonghua milliti əz düxminimiz bilən

ahiroqiqə ⱪanliⱪ jəng ⱪilix roⱨioqa igimiz, ɵz küqimizgə tayinip ix kɵrüx asasida, ⱪoldin kətkən yərlirimizni ⱪayturuwelix iradisigə igimiz, dunyadiki millətlər ⱪatarida ⱪəd kɵtirip turux iⱪtidarioqa igimiz.

‹Yapon Jaⱨan'girligigə Ⱪarxi Turuxning Celüesi Tooqrisida›, 1935- yil 12- ayning 27- küni.

20. WƏTƏNNI TIRIXQANLIⱩ-IⱩTISATQILLIⱩ BILƏN GÜLLƏNDÜRÜX

Pütün kadirlaroqa wə pütün həlⱪⱪə daim əslitip turux lazimki, məmlikitimiz — sotsiyalistik qong məmlikət, lekin, xuning bilən billə iⱪtisatta arⱪida ⱪaloqan kəmbəoqəl məmlikət, bu — bir qong ziddiyət. Məmlikitimizni bay wə ⱪudrətlik ⱪilix üqün, birnəqqə on yil japa-muxəⱪⱪətkə qidap kürəx ⱪiliximiz lazim, bu iⱪtisat ⱪilixni ⱪattiⱪ yoloqa ⱪoyux, israpqiliⱪⱪa ⱪarxi turuxtin ibarət wətənni tirixqanliⱪ-iⱪtisatqilliⱪ bilən gülləndürüx fangzhenini ijra ⱪilixni ɵz iqigə alidu.

‹Həlⱪ Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Ⱨəl Ⱪilix Məsilisi Ⱨəⱪⱪidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Zawutlarni tirixqanliⱪ-iⱪtisatqilliⱪ bilən baxⱪurux, shangdiənlərni tirixqanliⱪ-iⱪtisatqil-

lik bilən baxkurux, barlik dələt igiligidiki ixlarni wə koperatsiyə ixlirini tirixqanlik-iktisatqillik bilən baxkurux, baxka həmmə ixlarni tirixqanlik-iktisatqillik bilən baxkurux, hərkandak ixta tirixqanlik-iktisatqillik pirinsipini ijra kilix lazim. Bu — iktisat kilix pirinsipi, iktisat kilix — sotsiyalistik igilikning tüp pirinsipliriining biri. Zhongguo — bir qong məmlikət, əmma hazir tehi nahayiti kəmbəoqəl, Zhongguoni bay kilix üqün birnəqqə on yil wakit kerək. Nəqqə on yildin keyinmu iktisat kilix pirinsipini ijra kilixka tooqra kelidu, lekin aldimizdiki muxu birnəqqə on yil iqidə, aldimizdiki muxu birnəqqə bəx yillik pilan dəwridə tirixqanlik-iktisatqillikni alahidə təxəbbus kilix, iktisat kilixka alahidə əhmiyət berix lazim.

«Koperatipni Tirixqanlik-Iktisatqillik Bilən Baxkurayli» digən makalioqa təhrir sezi, 1955-yil.

Hərkandak jay adəm küqi wə maddi küqni bəkmu asrixi lazim, hazirnila nəzərdə tutup, kalaymikan ixlitip israp kiliwetixkə kət'i bolmaydu. Hərkandak jayda ix baxlioqan yil-

din tartip, kəlgüsidiki nuroqun yillarni hesapka elix, uruxni uzak muddət kət'i elip berixni hesapka elix, kayturma hujumoqa ətüxni hesapka elix, düxmənni kooqlap qikaroqandin keyinki kuruluxni hesapka elix zərür. Bir tərəptin, hərgiz kalaymikan ixlitip israp kilmaslik, yənə bir tərəptin, ixləpqikirixni tirixip rawajlandurux lazim. Ətkəndə bəzi jaylarning uzakni kezdə tutuxi yetərlik bolmidi, ular adəm küqi wə maddi küqni tejəxkimu əhmiyət bərməy, ixləpqikirixni rawajlanduruxkimu əhmiyət bərməy, qong ziyan tartti. Bu sawak boldi, əmdi dikkət kilix lazim.

«Igilik Hizmitini Ixləxni Üginiwelix Kerək», 1945-yil 1-ayning 10-küni.

Yeza igilik ixləpqikirixini wə shizhenlardiki sanaət ixləpqikirixini tezdin əsligə kəltürüx wə rawajlandurux üqün, feodallik tüzümni yokitix kürixidə paydilanoqili bolidioqan həmmə ixləpqikirix wastiliri wə turmux wastilirini barlik tirixqanliklar bilən əng zor dərijidə saklap kelixka əhmiyət berix, hərkandak adəmning ixləpqikirix wastiliri wə turmux wasti-

lirini buzuxiqa həm israp kilixiqa tegixlik qarilər bilən kət'i karxi turux, qong yəp-qong iqixkə karxi turux, iktisat kilixka əhmiyət berix lazim.

«Sənxi-Suyyüən Kadirliri Yiqinida Sezlən-gən Nutuk», 1948- yil 4- ayning 1- küni.

Maliyə qikimida tejəxlik bolux fangzheniqa asaslinix lazim. Barlik hekümət hadimliriqa xuni qüxəndürüx kerəkki, hiyanətqilik wə israpqilik — intayin qong jinayət. Hiyanətqilik wə israpqilikka karxi turux kürixidə ilgiri bəzi utuklarqa erixtuk, buningdin keyin yənə küq qikiriximiz lazim. Urux wə inkilap ixliri üqün, iktisadiy kuruluximiz üqün hər bir yarmaknimu tejəx — bizning kuəyjilik tüzümimizning pirinsipi.

«Bizning Iktisadiy Siyasitimiz», 1934- yil 1- ayning 23- küni.

Bizning nurqun hadimlirimiz otturisida hazir halawətnimu, japanimu ammə bilən təng kerüxni halimaydiqan, ezining xəhsiy xəhriti wə mənpəəti bilənla hesaplixixni yahxi keridiqan həwplik hahix esüp keliwatidu, bu bəkmu

yahxi əməs. Bizning ixləpqikirixni axurux-iktisat kilix hərkitidə idarilərni ihqamlap, kadirlarni təwən'gə qüxürüp, heli nurqun bir türküm kadirlarni ixləpqikirixka kayturuxni tələp kilqanliqimiz — ənə xundak həwplik hahixni tügitixning bir usuli.

«Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə», 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Armiyining ixləpqikirix arkilik ez-ezini təminlixi turmux-məixətni yahxilap, həlk üstidiki yükni yeniklitip, buning bilən armiyini kengəytixkə imkaniyət beripla kalmay, bəlki dərhal birmunqə koxumqə nətijilərnimu elip kəldi. Bu koxumqə nətijilər munular: 1) Jün'guənlər bilən əskərlər munasiwiti yahxilandi. Jün'guənlər bilən əskərlər birliktə ixləpqikirix əmgigigə katnixix arkilik aka-ukidək yekinlixip kətti. 2) Əmgək kezkarixi küqəydi. ...... Ixləpqikirix arkilik ez-ezini təminləx yolqa koyulqandin beri əmgək kezkarixi küqəydi, bikar tələplik aditi ezgərtildi. 3) Intizamqanlik küqəydi. Ixləpqikirix dawamida əmgək intizamining ijra kilinixi jənggiwar intizamni wə hərbi turmux intiza-

mini ajizlaxturux u yakta tursun, əksiqə, ularni küqəytti. 4) Armiyə bilən həlk munasiwiti yahxilandi. Kisimlarning ɵz igiligi boloqanliktin, laobəyxinglarning mal-mülkigə tegix ixliri azaydi yaki tamamən tügidi. Ixləpqikirix dawamida armiyə bilən həlk lapkutlixix yoli bilən ɵzara həmkarlaxti, ularning dostanə munasiwiti tehimu küqəydi. 5) Armiyining hɵküməttin aqrinix ixlirimu azaydi, armiyə bilən hɵkümət munasiwitimu yahxilandi. 6) Həlkning kəng kələmlik ixləpqikirix hərkiti aloqa sürüldi. Armiyə ixləpqikirix bilən xuqullanoqandin keyin, idarilərning ixləpqikirix bilən xuqullinixining zərürlügi tehimu oquk kɵründi, qəyriti tehimu axti; pütün həlkning omumyüzlük ixləpqikirixni axurux hərkitining zərürlügi, əlwəttə, tehimu oquk kɵründi, qəyriti tehimu axti.

‹Armiyining Ixləpqikirix Arkilik Ɵz-ɵzini Təminlixi Toqrisida Həm Istil Tüzitix Wə Ixləpqikirixtin Ibarət Ikki Qong Hərkətning Mohimliqi Toqrisida›, 1945- yil 4- ayning 27- küni.

Bəzilər: Kisimlar ixləpqikirix bilən xuqul-

lansa, urux wə hərbi təlim elip baralmay kalidu; idarilər ixləpqikirix bilən xuqullansa, hizmət kilalmay kalidu, diyixidu. Bundak gəp toqra əməs. Yekinki birnəqqə yildin beri bizning qegra rayondiki kisimlirimiz kəng kələmlik ixləpqikirix bilən xuqullinip, kiyim-keqək, ozuk-tülükni mol kildi, xuning bilən billə, həm hərbi təlim elip bardi, həm siyasi üginix wə mədiniyət üginixi elip bardi, bularning həmmisi ilgirikigə karioqanda tehimu zor utukka erixti, armiyining iqki ittipakliqi wə armiyə bilən həlk otturisidiki ittipaklik ilgirikigə karioqanda tehimu yahxi boldi. Aldinki səptə bultur bir yil iqidə kəng kələmlik ixləpqikirix hərkiti elip berildi, xundaktimu xu yili urux kilix jəhəttə nahayiti zor utuk koloqa kəldi, xuningdək hərbi təlim hərkiti omumyüzlük baxlinip kətti. Idarilər ixləpqikirix bilən xuqullanoqanliktin, hadimlarning turmuxi yahxilandi, ular hizməttə tehimu hatirjəm boldi, ularning hizmiti tehimu ünümlük boldi, qegra rayondimu, aldinki səptimu xundak boldi.

‹Igilik Hizmitini Ixləxni Üginiwelix Kerək›, 1945- yil 1- ayning 10- küni.

21. ƟZ KÜQIMIZGƏ TAYINIP IX KƟRÜX, JAPA-MUXƏĶĶƏTKƏ QIDAP KÜRƏX ĶILIX

Bizning fangzhenimiz ķandaķ asasiy nuķta üstigə ķoyuluxi kerək? Ɵz küqimizdin ibarət asasiy nuķta üstigə ķoyuluxi kerək, bu, ɵz küqimizgə tayinip ix kɵrüx, diyilidu. Biz yalƣuz əməs, pütün dunyadiki jaḩan'girlikkə ķarxi barliķ məmlikətlər wə həlķlər — bizning dostimiz. Lekin biz ɵz küqimizgə tayinip ix kɵrüxni təkitləymiz, biz ɵzimiz təxkilligən küqkə tayinip, barliķ iqki, taxķi əksiyətqilərni məƣlup ķilalaymiz.

‹Yapon Basķunqiliriƣa Ķarxi Urux Ƣəlibə Ķazanƣandin Keyinki Wəziyət Wə Bizning Fangzhenimiz›, 1945- yil 8- ayning 13- küni.

Biz ɵz küqimizgə tayinip ix kɵrüxni ķuwwətləymiz. Biz qətning yardimi boluxni ümit ķilimiz, lekin biz uningƣa yɵliniwalsaķ bolmaydu, biz ɵzimizning tirixqanliƣiƣa tayinimiz, pütün armiyə wə pütün həlķning ijadiy küqigə tayinimiz.

‹Igilik Hizmitini Ixləxni Üginiwelix Kerək›, 1945- yil 1- ayning 10- küni.

Məmlikət boyiqə ƣəlibini ķolƣa elix pəķət 10 ming liliķ uzun səpərning birinqi ķədiminila basķanliķ bolidu. ...... Zhongguo inķilawi uluķ, lekin inķilaptin keyinki yol tehimu uzun, hizmət tehimu uluķ, tehimu japa-muxəķķətlik. Bu nuķtini ḩazirla partiyə iqidə qüxəndürüximiz kerəkki, yoldaxlar kəmtər bolux, eḩtiyatqan bolux, məƣrurlanmasliķ, aldiraķsanliķ ķilmasliķ istilini dawamliķ saķlaydiƣan bolsun; yoldaxlar japa-muxəķķətkə qidap kürəx ķilix istilini dawamliķ saķlaydiƣan bolsun.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Nɵwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiƣinida Ķilinƣan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

Kadirlar arisidiki ɵzi japa-muxəķķətkə qidap kürəx ķilmay wə ķan-tər aķķuzmay turup, kütülmigən onguxluķluķķa yɵlinix, tasadipi

ƣələbə ķazinix roh̡iy h̡alitini pak-pakiz süpürüp taxlax kerək.

‹Dongbeyda Mustəh̡kəm Genjüdilər Ķurux Toƣrisida›, 1945-yil 12-ayning 28-küni.

Dunyaning ilgiriləx əh̡walini wə parlaķ istiķbalini həlķķə h̡əmixə təxwiķ kilip, həlķni ƣələbə ķazinix ixənqigə igə ķiliximiz lazim. Xuning bilən billə, həlķķə، yoldaxlarƣa eytiximiz kerəkki, yol əgri-toķay. Inķilap yolida yənə nurƣun tosalƣular bar, yənə nurƣun ķiyinqiliķlar bar. Partiyimizning yəttinqi ķurultiyi nurƣun ķiyinqiliķlarni təsəwwur ķilƣan idi, biz ķiyinqiliķlarni tehimu kəprək kəz aldimizƣa kəltürginimiz tüzük. Bəzi yoldaxlar ķiyinqiliķlarni kəprək oylaxni halimaydu. Lekin ķiyinqiliķlar məwjut, u ķanqə bolsa, xunqini etirap ķilix kerək, "etirap ķilmasliķ *yoli*"ni tutuxķa bolmaydu. Biz ķiyinqiliķlarni etirap ķiliximiz، ķiyinqiliķlarni təh̡lil ķiliximiz، ķiyinqiliķlarƣa ķarxi kürəx ķiliximiz kerək. Dunyada tüz yol yoķ, əgri-toķay yollarda mengixķa təyyar turuximiz، asiniƣa yügürməsligimiz kerək. Ķaysibir küni ətigəndə barliķ əksiyətqilərning h̡əmmisi əzi kelip tiz pükidu, dəp təsəwwur ķilƣili bolmaydu. Ķisķisi, istiķbal parlaķ, yol əgri-toķay. Aldimizda ķiyinqiliķlar tehi kəp, uningƣa etiwarsiz ķaraxķa bolmaydu. Biz pütün həlķ bilən ittipaķlixip birliktə tirixsaķ, qoķum türlük ķiyinqiliķlarni yengip, ƣələbə ķazinix məķsidimizgə yetələymiz.

‹Chongqing Tənpəni Toƣrisida›, 1945-yil 10-ayning 17-küni.

Kimki yoruķ tərəpnila kərüp, ķiyinqiliķ tərəpni kərmisə, u partiyining wəzipilirini orunlax üqün obdan kürəx ķilalmaydu.

‹Birləxmə H̡əkümət H̡əķķidə›, 1945-yil 4-ayning 24-küni.

Jəmiyətning bayliƣini ixqilar، dihanlar wə əmgəkqi ziyalilar əzi yaratķan. Muxu kixilər əz təķdirini əz ķolida tutsa, xundaķla Marksizim-Leninizimliķ luxiən'gə igə bolsa, məsilidin ķaqmastin, bəlki məsilini aktipliķ bilən h̡əl ķilidiƣan bolsila, bu aləmdiki h̡ərķandaķ ķiyinqilikni h̡aman h̡əl ķilip ketələydu.

‹Shuji Ķol Selip Ixləx, Pütün Partiyə Kopeƣratip Ķurux› digən maķaliƣa təh̡rir səzi, 1955-yil.

Pütün partiyidiki yoldaxlar barlik̡ k̡iyinqiliklarni toluk̡ ḩesapk̡a elixi ḩəmdə egilməssunmas oƣəyrət bilən pilanlik̡ ḩalda yengixkə təyyar turuxi lazim. K̡iyinqilik̡ əksiyətqi küqlər aldidimu, bizning aldimizdimu bar. Lekin əksiyətqi küqlərning k̡iyinqiliƣi—yənggili bolmaydiƣan k̡iyinqilik̡, qünki ular ḩalakətkə yek̡inlaxk̡an, istik̡bali yok̡ küq. Bizning k̡iyinqiliƣimiz—yənggili bolidiƣan k̡iyinqilik̡, qünki biz yengidin əsüwatk̡an, parlak̡ istik̡balƣa igə küqmiz.

‹Zhongguo Ink̡ilawining Yengi Dolk̡unini Kütüwelix Toƣrisida›, 1947-yil 2-ayning 1-küni.

Yoldaxlirimiz k̡iyinqilik̡ wak̡itlirida utuk̡larni kərüxi kerək, yoruk̡luk̡ni kərüxi kerək, oƣəyritini axuruxi kerək.

‹Həlk̡ Üqün Hizmət K̡ilayli›, 1944-yil 9-ayning 8-küni.

Ḩərk̡andak̡ yengi xəy'i əzining əsüp yetilixidə müxkül wə əgri-tok̡ay yollardin ətidu. Sotsiyalizim ixlirida müxkül wə əgri-tok̡ay yollarni besip ətməy, naḩayiti zor tirixqanlik̡

kərsətməy, ḩəmixə onguxluk̡ boluxni, asanla muwəppək̡iyət k̡azinixni oylax pək̡ət ham hiyaldinla ibarət.

‹Həlk̡ Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Ḩəl K̡ilix Məsilisi Ḩək̡k̡idə›, 1957-yil 2-ayning 27-küni.

Ink̡ilawiy kürəxtə bəzi wak̡itlarda k̡iyin xarait onguxluk̡ xaraittin exip qüxidu, bundak̡ wak̡itta k̡iyinqilik̡ ziddiyətning asasiy təripi bolidu, onguxluk̡luk̡ bolsa ziddiyətning ikkinqi orundiki təripi bolidu. Əmma ink̡ilapqilarning tirixixi ark̡isida, k̡iyinqilik̡larni pəydin-pəy yengip, onguxluk̡ yengi wəziyətni yaratk̡ili bolidu, k̡iyin wəziyət onguxluk̡ wəziyətkə orun beridu.

‹Ziddiyət Toƣrisida›, 1937-yil 8-ay.

Hizmət digən nimə? Hizmət kürəx dimək̡tur. U yərlərdə k̡iyinqilik̡lar wə məsililər bar, bizning berip ḩəl k̡iliximizƣa toƣra kelidu. Biz k̡iyinqilik̡larni ḩəl k̡ilix üqün berip hizmət k̡ilimiz, kürəx k̡ilimiz. K̡iyinqiliƣi k̡anqiki kəp jaylarƣa berixk̡a xunqə intilix lazim, xundak̡ k̡iloƣanlarla yahxi yoldaxlar.

‹Chongqing Tənpəni Toƣrisida›, 1945-yil 10-ayning 17-küni.

Zhongguoda kədimki zamandin kalqan “Yügongning taqni yətkixi” digən bir məsəl bar. Uningda mundak diyilidu: Kədimki zamanda Huabeyda ximaliy taqlik Yügong digən bir boway ətkən ikən. Uning əyining jənup təripidə ikki qong taq bolup, uning yolini tosup turidikən, biri Təyhangshən, yənə biri Wangwushən dəp atilidikən. Yügong oqullirini baxlap qikip, bu ikki qong taqni jotu bilən qepip eliwetixkə bəl baqlaptu. Zhisou digən yənə bir boway bu əhwalni kərüp külüp ketip: Silərning bu ixinglar tolimu ahmaklik boluptu, silər ata-bala birnəqqə kixining bundak qong ikki taqni eliwetixinglar zadi mümkin əməs, dəptu. Yügong uningqa: Mən əlsəm oqullirim kalidu, oqullirim əlsə nəwrilirim kalidu, uruk-əwladim tügiməydu. Bu ikki taq nahayiti igiz bolsimu, lekin əmdi igizliməydu, qapkansiri pəsləydu, uni nimixka tüzliwətkili bolmaydikən? dəp jawap beriptu. Yügong Zhisouning hata pikrini rət kilqandin keyin, heqbir ikkilənməstin, hər küni taqni qepiweriptu. Bu ix hudani təsirləndürüptu, huda yər yüzigə ikki pərixtə əwətip, bu ikki taqni aldurup ketiptu. Hazir

Zhongguo həlkinimu ikki qong taq besip turuwatidu, uning biri jahan'girlik, yənə biri feodalizim dəp atilidu. Zhongguo Gongchəndangi bu ikki taqni eliwetixkə allikaqan bəl baqliqan. Biz buningda qokum qing turimiz, qokum üzlüksiz ixləwerimiz, bizmu hudani təsirləndürələymiz. Bu huda baxka biri əməs, pütün Zhongguodiki həlk ammisi. Pütün məmlikəttiki həlk ammisi birdək kozqilip, biz bilən billə bu ikki taqni qapsa, uni nimixka tüzliwətkili bolmaydikən?

‹Yügongning Taqni Yətkixi›, 1945- yil 6- ayning 11- küni.

22. PIKIR ĶILIX USULI WƏ HIZMƏT USULI

Insaniyət tarihi — zərüriyət alimidin ərkinlik alimigə üzlüksiz tərəkķi ķilix tarihi. Bu tarih mənggü ayaķlaxmaydu. Sinipiy jəmiyəttə sinipiy kürəx ayaķlaxmaydu. Sinipsiz jəmiyəttə yengi bilən kona, toƣra bilən hata otturisidiki kürəx mənggü ayaķlaxmaydu. Ixləpqiķirix kürixi wə ilmiy təjribə dairisidə insaniyət ḩaman üzlüksiz tərəkķi ķilidu, təbiət dunyasimu ḩaman üzlüksiz tərəkķi ķilidu, mənggü bir səwiyidə tohtap ķalmaydu. Xunga, insaniyət üqün ḩaman təjribilərni üzlüksiz yəkünləp turuxķa toƣra kelidu, kəxp ķilixķa, ihtira ķilixķa, ijat ķilixķa, aloƣa besixķa toƣra kelidu. Tohtap ķelix nuķtiinəziri, ümitsizlik nuķtiinəziri, ḩeq ixni baxķa elip qiķķili bolmaydu dəydiƣan nuķtiinəzər wə məƣrurlinix, ɵz-ɵzidin ķanaətlinix nuķtiinəziri — ḩəmmisi hata.

Bu nuķtiinəzərlər xuning üqün hataki, bular təhminən bir milyon yildin buyanķi insaniyət jəmiyiti tərəķķiyatining tarihiy pakitliriƣa uyƣun kəlməydu, biz bügünki kün'gə ķədər bilgən təbiət dunyasi (Məsilən, asman jisimliri tarihi, yər xari tarihi, janliķ məwjudatlar tarihi wə baxķa ḩər hil təbii pən tarihliri əks əttürgən təbiət dunyasi)ning tarihiy pakitliriƣimu uyƣun kəlməydu.

«Zhou Enləy Zonglining 3-Nəwətlik Məmlikətlik Həlķ Ķurultiyining 1-Yiƣinida Ḩeküm Hizmitidin Bərgən Dokladi»da kəltürülgən nəkil, «Renmin Ribao» Gezitining 1964-yil 12-ayning 31-künidiki sani.

Təbii pənlər — kixilərning ərkinlikni ķolƣa kəltürüxtiki bir hil ķorali. Kixilər jəmiyəttə ərkinlikkə erixix üqün, ijtimai pənlər arķiliķ jəmiyətni üginidu, jəmiyətni ɵzgərtix yolida ijtimai inķilap elip baridu. Kixilər təbiət dunyasida ərkinlikkə erixix üqün, təbii pənlər arķiliķ təbiətni üginidu, təbiətni yengidu wə təbiətni ɵzgərtidu, təbiəttin ərkinlikkə erixidu.

Qegra rayon təbii pənlər yənjiuhuyining kurulux yiƣinida sɵzlən'gən nutuķ, 1940-yil 2-ayning 5-küni.

Marksizimqə pəlsəpə — biənzhenglik̡ weywulun əng roxən ikki ħususiyətkə igə: biri — uning sinipiylioqi, biənzhenglik̡ weywulunning puroletariyat üqün hizmət k̡ilidioqanlioqini oquk̡-axkara jakalioqanlioqi; yənə biri — uning əmiliyətqilligi, nəziriyining əmiliyətkə bek̡indilik̡ munasiwəttə bolidioqanlioqini، nəziriyining asasi əmiliyət ikənligini، nəziriyining yənə əz nəwitidə əmiliyət üqün hizmət k̡ilidioqanlioqini təkitligənligi.

‹Əmiliyət Tooqrisida›, 1937- yil 7- ay.

Marksizimqə pəlsəpining k̡arixiqə, intayin moħim məsilə keguən dunyaning k̡anuniyətlirini biliwelip, xuning bilən dunyani qüxəndürüp berələydioqan boluxta əməs, bəlki keguən k̡anuniyətlər tooqrisidiki bu bilix ark̡ilik̡ dunyani paaliyətqanlik̡ bilən əzgərtixtə.

‹Əmiliyət Tooqrisida›, 1937- yil 7- ay.

Adəmning tooqra ideyisi k̡əyərdin kelidu? Asmandin qüxəmdu? Yak̡. Əzining mengisidə əslidin barmu? Yak̡. Adəmning tooqra ideyisi pək̡ət ijtimai əmiliyəttin kelidu, pək̡ət jəmiyət-

tiki ixləpqik̡irix kürixi، sinipiy kürəx wə ilmiy təjribidin ibarət muxu üq əmiliyəttin kelidu.

‹Adəmning Tooqra Ideyisi K̡əyərdin Kelidu?›, 1963- yil 5- ay.

Adəmlərning ijtimai məwjudiyiti adəmlərning ideyisini bəlgiləydu. Lekin, ilooqar sinipk̡a wəkillik k̡ilidioqan tooqra ideyə amma təripidin igəllən'gən ħaman, jəmiyətni əzgərtidioqan، dunyani əzgərtidioqan maddi küqkə aylinidu.

‹Adəmning Tooqra Ideyisi K̡əyərdin Kelidu?›, 1963- yil 5- ay.

Adəmlər ijtimai əmiliyət dawamida türlük kürəxlər bilən xuoqullinip, mol təjribilərgə igə bolidu, ularning iqidə muwəppək̡iyət təjribilirimu، məoqlubiyət təjribilirimu bolidu. San-sanak̡siz keguən taxk̡i dunya ħadisiliri adəmning kəzi، k̡ulioqi, burni، tili، bədinidin ibarət muxu bəx səzgü əzasi ark̡ilik̡ adəmning mengisidə əks etidu, bu dəsləptə ħessi bilix bolidu. Bundak̡ ħessi bilix materiyalliri yioqilip kəpəygəndə, bir səkrəx pəyda bolup, ək̡liy bilixkə aylinidu, bu ideyidur. Bu — bir bilix jəryani. Bu — pütün bilix jəryanining birinqi bask̡uqi, yəni keguən maddidin zhuguən roħk̡a ətüx bas-

ⱪuqi, mǝwjudiyǝttin ideyigǝ ɵtüx basⱪuqi. Bu qaƣdiki roⱨ. ideyǝ (Jümlidin nǝziriyǝ. siyasǝt. pilan. qarǝ)lǝrning keguǝn taxⱪi dunyaning ⱪanuniyǝtlirini toƣra ǝks ǝttürgǝn-ǝttürmigǝnligi tehi ispatlanmiƣan bolidu, ularning toƣra. toƣra ǝmǝsligini tehi tǝⱨⱪiⱪlǝxtürgili bolmaydu, keyin yǝnǝ bilix jǝryanining ikkinqi basⱪuqi, yǝni roⱨtin maddiƣa ɵtüx basⱪuqi. ideyidin mǝwjudiyǝtkǝ ɵtüx basⱪuqi bolidu, dimǝk, birinqi basⱪuqta ⱨasil ⱪilinƣan bilixni ijtimai ǝmiliyǝtkǝ elip berip, bu nǝziriyǝ. siyasǝt. pilan. qarǝ wǝ xuningƣa oⱨxaxlarning kɵzlǝngǝn muwǝppǝⱪiyǝtkǝ erixǝlǝydiƣan-erixǝlmǝydiƣanliƣiƣa ⱪaraxⱪa toƣra kelidu. Omumǝn eytⱪanda, muwǝppǝⱪiyǝtlik boloƣanliri toƣra boloƣan bolidu, mǝƣlup boloƣanliri hata boloƣan bolidu, bolupmu insanlarning tǝbiǝt dunyasiƣa ⱪarxi kürixi xundaⱪ bolidu. Ijtimai kürǝxlǝrdǝ ilƣar siniplarƣa wǝkillik ⱪilidiƣan küqlǝrning bǝzi qaƣlarda bǝzi mǝƣlubiyǝtlǝrgǝ uqrap kelixi ideyisining natoƣra boloƣanliƣidin ǝmǝs, bǝlki kürixiwatⱪan tǝrǝplǝrning küq selixturmisida ilƣar küqlǝr tǝrǝpning ǝksiyǝtqi küqlǝr tǝrǝpkǝ waⱪtinqǝ tehi yǝtmigǝnligidin bolidu,

xunga u waⱪtinqǝ mǝƣlup bolsimu, lekin, keyin ahir bir kün muwǝppǝⱪiyǝt ⱪazinidu. Adǝmlǝrning bilixi ǝmiliyǝtning siniƣidin ɵtüxi bilǝn yǝnǝ bir sǝkrǝx pǝyda bolidu. Bu ⱪetimⱪi sǝkrǝxning ǝⱨmiyiti aldinⱪi ⱪetimⱪi sǝkrǝxningkigǝ ⱪariƣanda tehimu uluⱪ bolidu. Qünki pǝⱪǝt muxu ⱪetimⱪi sǝkrǝx boloƣandila, bilixning birinqi ⱪetimlik sǝkrixining, yǝni keguǝn taxⱪi dunyaning ǝks etix jǝryanidin ⱨasil ⱪilinƣan ideyǝ. nǝziriyǝ. siyasǝt. pilan. qarǝ wǝ xuningƣa oⱨxaxlarning zadi toƣra yaki hata boloƣanliƣini ispatliƣili bolidu, ⱨǝⱪiⱪǝtni sinaxning buningdin baxⱪa qarisi yoⱪ.

‹Adǝmning Toƣra Ideyisi Ⱪǝyǝrdin Kelidu?›,
1963- yil 5- ay.

Birǝr toƣra bilix, kɵpinqǝ, maddidin roⱨⱪa ɵtüx. roⱨtin maddiƣa ɵtüx, yǝni ǝmiliyǝttin bilixkǝ ɵtüx. bilixtin ǝmiliyǝtkǝ ɵtüxtǝk muxundaⱪ nurƣun ⱪetimlik tǝkrarlinix arⱪiliⱪla wujutⱪa kelidu. Bu — Marksizimning bilix nǝziriyisi, biǝnzhenglik weywulunning bilix nǝziriyisi.

‹Adǝmning Toƣra Ideyisi Ⱪǝyǝrdin Kelidu?›,
1963- yil 5- ay.

Ḩərkandak adəm birər xəy'ini bilməkqi bolidikən, xu xəy'i bilən uqrixixi, yəni xu xəy'ining xaraitida ɵz ḩayatini (əmiliyitini) ɵtküzüxi kerək, uningdin baxka qarə yok. ...... Bilimlik bolay disəng, riyallikni ɵzgərtix yolidiki əmiliyətkə katnixixing kerək. Nəxpütning təmini biləy disəng, nəxpütni ɵzgərtixing — aqzingqa selip yəp bekixing kerək. ...... Inkilapning nəziriyə wə usullirini biləy disəng, inkilapka katnixixing kerək. Ḩəkiki bilimlərning ḩəmmisi biwastə təjribidin baxlinidu.

‹Əmiliyət Toqrisida›, 1937-yil 7-ay.

Bilix əmiliyəttin baxlinidu, əmiliyət arkilik ḩasil kilinqan nəziriyiwi bilix yənə əmiliyətkə kayturuluxi kerək. Bilixning paaliyətqanlik roli ḩessi bilixtin əkliy bilixkə ɵtüxtin ibarət paal səkrəxtila ipadilinix bilən kalmastin, tehimu moḩimi, əkliy bilixtin inkilawiy əmiliyətkə ɵtüxtin ibarət səkrəxtimu ipadilinixi kerək.

‹Əmiliyət Toqrisida›, 1937-yil 7-ay.

Ḩəmmigə ayanki, ḩərkandak ixta xu ixning əḩwalini, uning harakterini, uning baxka ixlar bilən boloqan munasiwitini qüxənməy turup, xu ixning kanuniyitini bilgili bolmaydu, kandak ixləxni bilgili bolmaydu, xu ixni yahxi ixligili bolmaydu.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936-yil 12-ay.

Kixilər hizməttə qəlibə kazanmakqi, yəni kənglidə pükkən nətijigə erixməkqi bolsa, ɵz ideyilirini qokum keguən taxki dunyaning kanuniyətlirigə muwapiklaxturuxi kerək, muwapiklaxturmisa, əmiliyət dawamida məqlup bolidu. Kixilər məqlup boloqandin keyin, məqlubiyəttin sawak alidu, ɵz ideyilirini tüzitip, taxki dunyaning kanuniyətlirigə muwapiklaxturidu, xundak kilip, məqlubiyətni qalibiyətkə aylanduridu, "Məqlubiyət — muwəppəkiyətning anisi", "Bir onguxsizlikka uqrisang, bir əkil tapisən" digən sɵzlər ənə xu daolini kɵrsitidu.

‹Əmiliyət Toqrisida›, 1937-yil 7-ay.

Biz Marksizimqilarmiz, Marksizim bizni məsililərgə karaxta abistirakit təbirlərni kɵzdə tutmastin, keguən ḩalda məwjut bolup turqan pakitlarni kɵzdə tutuxka, muxu pakitlarni təḩlil kilix asasida fangzhen, siyasət wə qari-

lərni tepixka ügitidu.

‹Yən'ən Ədibiyat - sən'ət Səhbət Yiqinida Sezlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Hizmət fangzhenini əmiliy əhwalqa karap bəlgiləx — barlik gongchəndang əzaliri esidə qing tutuxi lazim bolqan əng tüp hizmət usuli. Biz ətküzgən hataliklirimizning yüzberix səwiwini tətkik kilip kərsək, bularning həmmisi ezimizning hizmət fangzhenimizni xu wakit, xu jayning əmiliy əhwalidin qətləp, zhuguənlik bilən bəlgiligənligimizdin bolqan.

‹Sənxi - Suyyüən Kadirliri Yiqinida Sezlən-gən Nutuk›, 1948- yil 4- ayning 1- küni.

Dunyada pəkət weyxinlun wə xing'ershang-xüedila küq sərp kilinmaydu, qünki ularda kixilər karisiqila sezləydu, keguən əmiliyətkə asaslanmaydu, keguən əmiliyətning təkxürüxinimu kobul kilmaydu. Weywulun wə biənzheng-fada bolsa küq sərp kilinidu, bularda keguən əmiliyətkə asaslinixka wə keguən əmiliyətning təkxürüxini kobul kilixka toqra kelidu, küq sərp kilmiqanda, weyxinlun wə xing'ershang-

xüe təripigə teyilip ketix kelip qikidu.

‹Hu Feng Əksil'inkilawiy Guruhiqa Dair Materiyallar›qa təhrir sezi, 1955- yil 5- ay.

Biz ixka karaxta uning mahiyitigə kariximiz, uning hadisilirini bolsa pəkət bosuqidin atlap kirixning baxlamqisi dəpla biliximiz, bosuqidin atlap kirgəndin keyin, uning mahiyitini igəlliximiz kerək, muxula ixənqlik ilmiy təhlil usuli.

‹Uqkundin Yanqin Qikidu›, 1930- yil 1- ayning 5- küni.

Xəy'ilər tərəkkiyatining tüp-asasiy səwiwi xəy'ilərning sirtida əməs, bəlki iqidə, xəy'ilərning iqidiki ziddiyətlərdə. Hərkandak xəy'ining iqidə xundak ziddiyətlər bolidu, ənə xular xəy'ilərning hərkiti wə tərəkkiyatini tuqduridu. Xəy'ilərning iqidiki bundak ziddiyətlər— xəy'ilər tərəkkiyatining tüp-asasiy səwiwi, bir xəy'ining baxka xəy'ilər bilən bolqan ezara baqlinixi wə ezara təsiri bolsa xəy-ilər tərəkkiyatining ikkinqi orundiki səwiwi.

‹Ziddiyət Toqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Weywuluk bianzhengfa, taxki sawap ezgirixning xarti, iqki sawap ezgirixning asasi, taxki sawap iqki sawap arkilik rol oynaydu, dap karaydu. Tuhum muwapik issiklikni elip, qüjiga aylinidu, lekin issiklik taxni qüjiga aylanduralmaydu, qünki bu ikkisining asasi ohxax amas.

«Ziddiyat Toqrisida», 1937- yil 8- ay.

Marksizimqa palsapa, karimu-karxilik birlik kanuni alamning tüp-asasiy kanuni, dap hesaplaydu. Bu kanun, tabiat dunyasida bolsun, insanlar jamiyitida wa kixilarning ideyisida bolsun, omumyüzlük mawjut. Bir-biriga zit boloqan karimu-karxi taraplar otturisida ham birlik. ham küräx bolidu, buning bilan xay'ilarning harkiti wa ezgirixliri aloqa sürülidu. Ziddiyat omumyüzlük mawjut, lekin xay'ilarning harakteri ohxax bolmioqanliktin, ziddiyatlarning harakterimu ohxax bolmaydu. Harkandak bir konkiret xay'idin eytkanda, karimu-karxilikning birligi xartlik, wakitlik wa etkünqi bolidu, xuning üqün u nisbi bolidu, karimu-karxilikning kürixi bolsa mutlak bolidu.

«Halk Iqidiki Ziddiyatni Toqra Hal Kilix Masilisi Hakkida», 1957- yil 2- ayning 27-küni.

Tahlil kilix usuli — bianzhenglik usul. Tahlil kilix diginimiz xay'ilardiki ziddiyatni tahlil kilix dimaktur. Turmuxni puhta bilmay turup, bayan kilinidioqan ziddiyatni hakiki qüxanmay turup, dal jayida tahlil kilix mümkin amas.

«Zhongguo Gongchandangining Mamlikatlik Taxwikat Hizmiti Yioqinida Sezlan'gan Nutuk», 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Lenin: Konkiret ahwalni konkiret tahlil kilix "Marksizimning tüp mahiyiti wa uning jeni" digan idi. Bizning nurqun yoldaxlirimiz tahliliy pikir yürgüzmaydu, ular murakkap xay'ilarni kayta-kayta qongkur tahlil wa tatkik kilixni halimaydu, balki mutlak muayyanlaxtüridioqan yaki mutlak inkar kilidioqan addi hulasilarni qikirixni yahxi keridu. ...... Buningdin keyin bundak ahwalni tüzitix kerak.

«Üginix Wa Weziyat», 1944- yil 4- ayning 12- küni.

Bu yoldaxlarning masiliga karax usuli toqra

əməs. Ular məsilining tüp mahiyətlik təripigə, asasiy ekim təripigə karimastin, bəlki tüp mahiyətlik bolmiqan tərəptiki, asasiy ekim bolmiqan tərəptiki nərsilərni təkitləydu. Xuni kərsitix lazimki, tüp mahiyətlik bolmiqan tərəptiki wə asasiy ekim bolmiqan tərəptiki məsililərgə səl karaxka bolmaydu, ularni bir-birləp həl kilix lazim. Lekin, ularni tüp mahiyət, asasiy ekim dəp karap, əz yənülüximizdin adixip kalmasliqimiz lazim.

«Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Toqrisida», 1955-yil 7-ayning 31-küni.

Dunyadiki ixlar murəkkəp bolidu, hər tərəptiki amillarqa baqlik bolidu. Məsiligə hər tərəptin karax kerək, pəkət bir tərəptinla karaxka bolmaydu.

«Chongqing Tənpəni Toqrisida», 1945-yil 10-ayning 17-küni.

Məsiligə zhuguən, bir tərəplimə wə yüzə karaydiqan kixilərla birər jayqa barqanda, mohitning kandakliqini sürüxtürməy, ixning omumiyitigə (ixning tarihiqa wə hazirki pütün əhwaliqa) karimay, xuningdək ixning tüp mahiyitigə (ixning harakteri wə xu ixning baxka ixlar bilən boləqan iqki baqlinixiqa) berip yətməyla, əzəmqillik bilən buyruk qüxürüp ketidu, bundak kixilərdin domilap qüxməydiqini yok.

«Əmiliyət Toqrisida», 1937-yil 7-ay.

Məsililərni tətkik kilixta zhuguənlik, bir tərəplimilik wə yüzəlikkə hərgiz yol koymaslik kerək. Zhuguənlik məsiligə keguən rəwixtə karaxni bilməslik, yəni məsiligə weywuluk nuktiinəzər bilən karaxni bilməsliktur. Bu toqrilik «Əmiliyət Toqrisida» digən makalamda tohtilip ətkən idim. Bir tərəplimilik məsiligə ətraplik karaxni bilməsliktur. ...... Yaki kismənliknila kərüp, omumiyətni kərməslik, dərəhnila kərüp, ormanni kərməslik, dəp atilidu. Bundak boləqanda, ziddiyətlərni həl kilix usulini tapkili bolmaydu, inkilawiy wəzipilərni orunliqili bolmaydu, tapxuruləqan hizmətlərni bejirip kətkili bolmaydu, partiyə iqidiki ideyiwi kürəxlərni toqra rawajlanduroqili bolmaydu. Sunzi hərbi ixlar həkkidə tohtilip: "Əzginimu, əzəngnimu bilsəng, hərkandak jəngdə yengilməysən" digən idi. U bu yərdə urux kiloquqi

ikki tərəpni kezdə tutidu. Tang Sulalisi dəwridə yaxiqan Wey Zheng: "Ḩər tərəptin anglisang, əḩwal enik bolidu, bir tərəpkə ixənsəng, əḩwal tutuk bolidu" digən idi. Umu bir tərəplimə karaxning natoqriliqini qüxən'gən. Birak bizning yoldaxlirimiz məsiligə, kepinqə, bir tərəplimə karaydu, bundak adəmlər, kepinqə, mikka üsüwalidu. ...... Lenin: "Düyxiangni ḩəkiki bilix üqün, uning ḩəmmə tərəplirini. ḩəmmə baqlinixlirini ḩəm 'wastiqi'lirini igəlləx wə tətkik kilix kerək. Biz buningoqa ḩərgiz toluk erixəlməymiz, lekin ətraplik boluxni tələp kilix bizni ḩataliktin wə katmiliktin saklap kalidu" digən idi. Biz Leninning sezini əstə tutuximiz kerək. Yüzəlik—ziddiyətning omumiy yiqindisiqa wə ziddiyətning ḩərkaysi tərəplirining ḩususiyətlirigə nəzər salmaslik, ziddiyətning ḩususiyətlirini xəy'ining iqigə qongkur kirip, inqikə tətkik kilixning zərürlügini inkar kilix, pəkət yiraktin karap koyup, ziddiyətning kerünüxlirini qala-bula kerüp kelix bilənla, ziddiyətni ḩəl kilix (məsililərgə jawap berix. majralarni ḩəl kilix. hizmətlərni birtərəp kilix. uruxka komandanlik kilix)ka kirixmək bolux.

Bundak usuldin qatak qikmay kalmaydu. ...... Bir tərəplimilik wə yüzəlikmu zhuguənlik, qünki ḩəmmə keguən xəy'ilər əslidə ezara baqlanqan wə iqki kanuniyətlərgə igə tursa, ular bu əḩwallarni əynən əks əttürməstin, bəlki ularqa bir tərəplimə yaki yüzə karaydu, xəyilərning ezara baqlinixlirini. xəy'ilərning iqki kanuniyətlirini bilməydu, xuning üqün bundak usul zhuguənzhuyilik bolup ḩesaplinidu.

«Ziddiyət Toqrisida», 1937-yil 8-ay.

Bir tərəplimilik—pikir kilixtiki mutləkləxtürüp koyux, məsiligə xing'ershangxüeqə karax. Ɵz hizmitimizgə bolqan karaxta ḩəmmini muəyyənləxtürüwetix yaki ḩəmmini inkar kiliwetixning ḩər ikkilisi—bir tərəplimilik. ...... Ḩəmmini muəyyənləxtürüwetix pəkət yahxinila kerüp, yamanni kerməslik, pəkət mahtaxnila yakturup, tənkitni yakturmasliktur. Hizmitimizni goya ḩəmmə jəḩəttin yahxi diyix əmiliyətkə uyqun kəlməydu. Ḩəmmə jəḩəttin yahxi bolup kətkini yok, tehi kəmqilik wə ḩataliklar bar. Lekin ḩəmmə jəḩəttin yaman diyixmu əmiliyətkə uyqun kəlməydu. Təḩlil kilix kerək. Ḩəmmini

inkar ķiliwetix təhlil ķilmastinla, həmmə ix yahxi ixlənmidi, dəp ķaraxtur, sotsiyalistik ķuruluxtək uluķ ixni، nəqqə yüz milyon ahalə elip beriwatķan bu bir uluķ kürəxni goya eƣizƣa aloudək heqbir obdan yeri yoķ, həmmisila qataķ, dəp ķaraxtur. Bundaķ ķaraxtiki nuroun kixilər sotsiyalizim tüzümigə kənglidə düxmənlik saķlap kəlgən kixilərgə ohximisimu, lekin ularning bundaķ ķarixi bəkmu hata, bəkmu ziyanliķ, u pəkət kixini ixənqtin məhrum ķilidu. Bizning hizmitimizgə məyli həmmini muəyyənləxtürüx nuķtiinəziri bilən ķarax bolsun, yaki həmmini inkar ķilix nuķtiinəziri bilən ķarax bolsun, hər ikkilisi hata.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiƣinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Marksizimqilar məsiligə ķaraxta ķismənliknila kərüp ķalmastin, bəlki omumluķnimu kərüxi kerək. Bir paķa ķuduķning iqidə turup: "Asmanning qongluƣi ķuduķning aƣziqilik bar" dəptikən. Bu toƣra əməs, qünki asmanning qongluƣi bir ķuduķning aƣziqilikla əməs. Əgər paķa: "Asmanning məlum bir ķismining qongluƣi ķuduķning aƣziqilik bar" disə, toƣra bolƣan bolatti, qünki bu pakitķa uyƣun.

‹Yapon Jahan'girligigə Ķarxi Turuxning Celüesi Toƣrisida›, 1935- yil 12- ayning 27- küni.

Məsiligə ətrapliķ ķaraxni üginiweliximiz lazim, xəy'ilərning ijabi təripinila kərüx bilən ķalmay, ularning səlbi təripinimu kərüximiz kerək. Muəyyən xaraitta yaman nərsidin yahxi nətijə qiķixi mümkin, yahxi nərsidin yaman nətijə qiķiximu mümkin.

‹Həlķ Iqidiki Ziddiyətni Toƣra Həl Ķilix Məsilisi Həķķidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Biz omumiy tarihiy tərəķķiyat jəryanida maddining rohni bəlgiləydiƣanliƣini، ijtimai məwjudiyətning ijtimai angni bəlgiləydiƣanliƣini etirap ķilimiz; əmma xuning bilən billə rohning əks təsir kərsitidiƣanliƣini، ijtimai angning ijtimai məwjudiyətkə əks təsir kərsitidiƣanliƣini، üstķurulmining iķtisadiy baziska əks təsir kərsitidiƣanliƣinimu etirap ķilimiz, bəlki etirap ķiliximiz lazim. Bu weywulunƣa hilapliķ ķilƣanliķ əməs, bəlki dəl jixielik wey-

wulundin saklanoqanlik, bianzhenglik weywulunda qing turoqanlik.

‹Ziddiyat Tooqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Uruxka yetakqilik kilidioqan kixilar uruxning oqalibisini keguan xart-xarait yar bargan qaktin exip izlisa bolmaydu, amma uruxning oqalibisini keguan xart-xarait yar bargan qak iqida turup, paaliyatqanlik bilan koloqa kaltürüxi mümkin wa lazim. Urux zhihuyyüanlirining paaliyat sahnisi keguan xart-xaraitning yar berixi asasioqa kuruluxi kerak, amma ular muxu sahnida nuroqun janlik, haxamatlik oyunlarni kersitixi mümkin.

‹Uzakka Sozulidioqan Urux Tooqrisida›, 1938- yil 5- ay.

Kixilarning ideyisi ezgargan ahwaloqa maslixixi lazim. Əlwatta, harkandak kixi asassiz hiyallaroqa berilmasligi, ez paaliyitini keguan ahwal yar bargan xaraittin qatka qikkan halda pilanlimaslioqi, amalda kilixka bolmaydioqan ixlarni kiliman dap zorukmaslioqi kerak. Əmma hazir masila xu yardiki, ongqil konilikni saklax ideyisi yana nuroqun jaylarda putlikaxang bolup, nuroqun taraplardiki hizmatlarning keguan ahwalning tarakkiyatioqa maslixixioqa yol koymaywatidu. Hazir masila xu yardiki, tirixsila orunlioqili bolidioqan ixlarni nuroqun adamlar orunlioqili bolmaydu, dap karawatidu.

‹Zhongguo Yeziliridiki Sotsiyalistik Dolkun› oqa kirix sez, 1955- yil 12- ayning 27- küni.

Harkandak ixta menga ixlitip, obdan oylinix kerak. Halk iqida: "Koxumisini bir türüwidi, kengliga akil kaldi" digan makal bar. Bu, kep oylisang, akil tapisan, diganlik. Partiyimizdiki eoqir karoqulukni tügitix üqün, pikir yürgüzüxni taxabbus kilix, xay'ilarni tahlil kilix usulini üginiwelix, tahlil kilixka adatlinix kerak.

‹Üginix Wa Waziyat›, 1944- yil 4- ayning 12- küni.

Harkandak jaryanda agar nuroqun ziddiyat mawjut bolup turidikan, ulardin biri qokum asasiy ziddiyat bolup, yetakqi, hal kiloquq rol oynaydu, kaloqanliri bolsa ikkinqi orunda wa boysunoquqi orunda turidu. Xuning üqün,

ḥərkandak jəryanni tətkik kiloqanda, əgər u ikkidin oxuk ziddiyətni ɵz iqigə aloqan murəkkəp jəryan bolidikən, uningdiki asasiy ziddiyətni pütün küq bilən tepip qikix kerək. Bu asasiy ziddiyət tutuwelinsa, barlik məsililər asanla ḥəl bolup ketidu.

‹Ziddiyət Toqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Bir-birigə zit boloqan ikki tərəpning bir təripi asasiy tərəp, yənə bir təripi ikkinqi orundiki tərəp bolidu. Uning asasiy təripi — ziddiyəttə yetəkqi rol oynaydiqan tərəp. Xəy'ilərning süpiti, asasən, ziddiyətning üstünlük orunni igiligən asasiy təripi bilən bəlgilinidu.

Əmma bundak əḥwal turaklik əḥwal əməs, ziddiyətning asasiy təripi bilən asasiy bolmiqan təripi bir-birigə aylinip turidu, xəy'ilərning süpitimu xu munasiwət bilən ɵzgiridu.

‹Ziddiyət Toqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Biz wəzipilərni otturioqa koyupla kalmastin, bəlki wəzipilərni orunlaxning usuli məsilisinimu ḥəl kiliximiz kerək. Eytayluk, bizning wəzipimiz dəryadin ɵtüx bolsun, lekin kɵwrük yaki kemə bolmisa, ɵtəlməymiz. Kɵwrük yaki

kemə məsilisi ḥəl kilinmisa, dəryadin ɵtüx diginimiz kuruk gəp bolup kalidu. Usul məsilisi ḥəl kilinmisa, wəzipə diginimizmu bikar gəp bolup kalidu.

‹Ammining Turmuxiqa Kɵngül Bɵləyli, Hizmət Usuliqa Dikkət Kilayli›, 1934- yil 1- ayning 27- küni.

Ḥərkandak wəzipini orunlaxta omumiy. kəng qakirik bolmisa, kəng ammini səpərwərlikkə kəltürgili bolmaydu. Lekin omumiy qakirikla bolup, rəḥbiriy hadimlar qakirik kilinoqan hizmətlərni konkiret wə biwastə ḥalda birkanqə təxkilatlarda qongkur qɵküp ixləp, birər nuktida muwəppəkiyət kazinip, təjribə ḥasil kilip, andin muxu təjribilərdin paydilinip, baxka orunlarqa yetəkqilik kilmaydiqan bolsa, ɵzliri otturiqa koyoqan omumiy qakirikning toqra bolqan yaki toqra bolmiqanliqini sinaktin ɵtküzüxkə amalsiz kalidu, omumiy qakirikning məzmunini toluklaxkimu amalsiz kalidu, xuning bilən omumiy qakirikning kuruk sɵz bolup kelix həwpi tuqulidu.

‹Rəḥbərlik Usuliqa Dair Birkanqə Məsilə›, 1943- yil 6- ayning 1- küni.

Ḩərkandaķ rəḩbiriy hadimlardin təwən dərijilik ayrim orunlardiki ayrim hadimlar wə ayrim ixlar üstidə konkiret təjribə ḩasil ķilmioqanliri ḩəmmə tarmaķlaroqa qoķum omumyüzlük yetəkqilik ķilalmaydu. Bu usulni omumyüzlük təxəbbus ķilix kerəkki, ḩər dərijilik rəḩbiriy kadirlarning ḩəmmisi uni ķollinixni üginiwalsun.

«Rəḩbərlik Usulioqa Dair Birķanqə Məsilə», 1943- yil 6- ayning 1- küni.

Ḩərkandaķ bir jayda birla waķitta nuroqun mərkiziy hizmətlərning boluxi mümkin əməs, məlum bir məzgil iqidə birla mərkiziy hizmət bolidu, uningoqa ķoxumqə ikkinqi orunda, üqinqi orunda turidioqan baxķa hizmətlər bolidu. Xuning üqün, bir rayonning bax məs'ul kixisi xu jayning kürəx tarihini wə kürəx xaraitini ḩesapķa elip, ḩər hil hizmətlərni muwapiķ orunoqa ķoyuxi kerək; əzi tamamən pilansiz bolup, pəķət yuķurining yolyoruķliri boyiqə nimə kəlsə xuni ixləwerip, nuroqun "mərkiziy hizmət"lərni wə ķalaymiķan-tərtipsiz ḩalətni xəkilləndürüp ķoymaslioqi kerək. Yuķuri dərijilik idarilərmu təwən dərijilik idarilərgə ixning moḩimliķ wə jiddilik dərijisini pərķ ətmigən ḩalda wə mərkəzsiz ḩalda birla waķitta nuroqun hizmətlərni kərsitip berip, təwən dərijilik idarilərning hizmət tərtiwidə ķalaymiķanqiliķ tuoqdurup, ularni bəlgilən'gən nətijigə erixəlməydioqan ķilip ķoymaslioqi kerək. Rəḩbiriy hadimlar ḩər bir konkiret rayonning tarihiy xaraiti wə moḩit xaraitioqa ķarap, omumluķni nəzərdə tutup, ḩər bir məzgildiki hizmətning eoqirliķ mərkizini wə tərtiwini toqra bəlgilixi ḩəmdə bu bəlgilimini ķət'i ijra ķilip, qoķum bəlgilik nətijigə igə boluxi lazim, bu — bir hil rəḩbərlik sən'iti.

«Rəḩbərlik Usulioqa Dair Birķanqə Məsilə», 1943- yil 6- ayning 1- küni.

Waķti-waķtida hizmətning ketip berixini igəlləp turux, təjribilərni almaxturup turux, hataliķlarni tüzitip turux lazim, birnəqqə ay, yerim yil, ḩətta bir yil ətkəndin keyin, hulasə yioqini aqimən, omumyüzlük ḩesap-kitap ķilimən, yioqip biraķla tüzitimən, dəp kütüp turmasliķ lazim. Undaķ ķiloqanda, ziyan bək kəp

bolidu, waktiwaktida tüzitip turoqanda bolsa ziyan azrak bolidu.

‹Soda-sanaət Siyasiti Toqrisida›, 1948-yil 2-ayning 27-küni.

Məsilə dəwilixip, nuroqun qatak qikkanda andin həl kilixni kütüp turmaslik lazim. Rəhbərlik qokum hərkətning aldida mengixi lazim, hərkətning kəynidə kalmaslioqi kerək.

‹Gungni Pəsil Boyiqə Kətirə Berix› digən makalioqa təhrir səzi, 1955-yil.

Bizgə zərüri — kizoqin, əmma eoqir-besik kəypiyatta bolux, jiddi, əmma tərtiplik ixləx.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936-yil 12-ay.

23. TƏKXÜRÜX-TƏTKIK KILIX

Barlik əmiliy hizmət ixligüqilər təwən'gə nəzər selip, təkxürüx elip berixi lazim. Nəziriyinila bilip, əmiliy əhwalni bilməydioqanlar üqün, bundak təkxürüx hizmiti bolupmu zərür, undak kilmaydikən, ular nəziriyini əmiliyət bilən birləxtürəlməydu. "Təkxürmigənning pikir bayan kilix hokuki yok" digən səzümni bəzilər "tar təjribiqilik" dəp zanglik kilixkan bolsimu, lekin mən bu səzümgə hazirmu puxayman kilmaymən; puxayman kilix u yakta tursun, bəlki təkxürmigənning pikir bayan kilix hokuki boluxi mümkin əməsligidə helimu qing turimən. Nuroqun kixilər "harwidin qüxə-qüxməyla" walaklap səzləp ketidu, pikir beridu, buni tənkitləydu, uni əyipləydu, halbuki, bundak adəmlərdin oni bolsa, oni məoqlup bolidu. Bundak

səz yaki tənkitlər puhta təkxürməy turup kilinoqaqka, nadanlarqə biljiraxtin baxka nərsə əməs. Partiyimizning "qinchəy dachen"lardin tartkan ziyanliri san-sanaksiz. Halbuki, bundak "qinchəy dachen"lar tolup yetiptu, həmmə jayda digüdəkla bar. Stalin toqra eytidu: "Əgər nəziriyə inkilawiy əmiliyət bilən baqlanmisa, düyxiangsiz nəziriyə bolup kalidu." Əlwəttə, uning munu səzimu toqra: "Əmiliyət əzigə inkilawiy nəziriyini kiblinamə kilmisa, karoqu əmiliyət bolup kalidu." Karoqu, istikbalsiz, yirakni kərəlməydiqan əmiliyətqilərdin baxkilarni "tar təjribiqi" digili bolmaydu.

‹‹Yezilarni Təkxürüx›kə Kirix Səz Wə Ahirki Səz›, 1941-yil 3, 4-ay.

Bundak pozitsiyə — həkikətni əmiliyəttin izləx pozitsiyisi. "Əmiliyət" — keguən məwjut bolup turoqan həmmə xəy'ilər, "həkikət" — keguən xəy'ilərning iqki baqlinixi, yəni kanuniyiti, "izləx" — bizning tətkik kiliximiz. Biz məmlikət iqi wə sirtidiki, əlkə iqi wə sirtidiki, nahiyə iqi wə sirtidiki, rayon iqi wə sirtidiki əmiliy əhwallarni kəzdə tutup, ulardin oydurma kanuniyətlərni əməs, əslidə bar kanuniyətlərni, yəni ətrapimizdiki wəkələrning iqki baqlinixini tepip qikip, əz hərkitimizning yolbaxlamqisi kiliximiz kerək. Bundak kilix üqün, zhuguən təsəwwuroqa, birdəmlik kizoqinlikka, əlük kitapka asaslanmay, bəlki keguən məwjut bolup turoqan pakitlaroqa asaslinip, materiyallarni təpsili igəlləp, Marksizim-Leninizimning omumiy kaidilirining yetəkqiligidə, bu materiyallardin toqra hulasə qikiriximiz kerək.

‹Üginiximizni Əzgərtəyli›, 1941-yil 5-ay.

"Kəzni yumuwelip kuxkaq tutux", "karoqudək timiskilap belik tutux", bipərwalik kilix, kuruk gəp setix, yerim-yata bilimgə kanaətlinip kelixtək bundak əng yaman istil, Marksizim-Leninizimning tüp rohioqa tamamən hilap boloqan bundak istil partiyimizdiki nuroqun yoldaxlarda helimu saklinip kəlməktə. Marks, En'gels, Lenin, Stalinlar bizgə əhwalni əstayidil tətkik kilixni, zhuguən arzuni kəzdə tutmay, keguən həkiki əhwalni kəzdə tutuxni ügitidu; bizning nuroqun yoldaxlirimiz bolsa bu həkikətkə toqridin-toqra hilaplik kiliwatidu.

‹Üginiximizni Əzgərtəyli›, 1941-yil 5-ay.

Sən birər məsilini ḩəl ķilalmay ķaldingmu? U ḩalda, xu məsilining ḩazirini wə tarihini təkxür! Toluķ təkxürüp eniķliwalsang, xu məsilini ḩəl ķilixning qarisini tapisən. Ḩərķandaķ hulasə əḩwalni təkxürüxning dəsliwidə əməs, uning ahirida wujutķa kelidu. Pəķət ḩamaķət adəmla təkxürüx elip barmay, ɵzi yalqquz yaki bir top kixini yiqqiwelip, "qarə tepix", "əķil tepix" üqün qongķur hiyalqqa qɵküp ketidu. Bilix lazimki, buning bilən qoķum ḩeqķandaķ yahxi qarə wə ḩeqķandaķ yahxi əķil tapķili bolmaydu.

‹Kitapbazlikķa Ķarxi Turayli›, 1930- yil 5-ay.

Təkxürüx "10 ay ķosaķ kətirix"kə ohxax, məsilini ḩəl ķilix "waķti-saiti kəlgəndə kɵz yorux"ķa ohxax. Təkxürüx məsilini ḩəl ķilix diməktur.

‹Kitapbazlikķa Ķarxi Turayli›, 1930-yil 5-ay.

... Marksizim-Leninizim nəziriyisi wə usulini ķollinip, ətraptiki moḩitni xitongluķ, puhta təkxüridu wə tətķiķ ķilidu. Ular pəķət ɵz ķizqqinliqqiqila yɵlinip ix ķilmay, bəlki Stalin eytķandək: inķilawiy qqəyrət-xijaətni rastqilliķ roḩi bilən birləxtürüp ix kɵridu.

‹Üginiximizni Ɵzgərtəyli›, 1941- yil 5- ay.

Əḩwalni qüxinixning birdin-bir usuli jəmiyətni təkxürüx, jəmiyəttiki siniplarning janliķ əḩwallirini təkxürüxtin ibarət. Yetəkqilik hizmitini ɵtəwatķan kixilər üqün eytķanda, pilanliķ türdə birnəqqə xəḩər wə birnəqqə yezini tutup, Marksizimning tüp nuķtiinəziri, yəni sinipiy təḩlil usulini ķollinip, birnəqqə ķetim puhta təkxürüx elip berix — əḩwalni qüxinixning əng tüp usuli.

‹‹Yezilarni Təkxürüx›kə Kirix Sɵz Wə Ahirķi Sɵz›, 1941- yil 3, 4- ay.

Ḩər ķetimki təkxürüx məjlisidə adəmning kɵp boluxining ḩajiti yoķ, 4-5 yaki 7-8 adəm bolsila kupayə. Məjliskə waķit berilixi, təkxürüx tigangi boluxi lazim, təkxürgüqi yənə ɵz aqqzi bilən sorap, ɵz ķoli bilən yeziwelixi wə məjliskə ķatnaxķanlar bilən muzakirə elip berixi lazim. Xunga, tolup-taxķan ķizqqinliķ bolmisa, tɵwən'gə nəzər selix niyiti bolmisa, bilim elix təxnaliqqi bolmisa, sesiķ kebrini

taxlap, xagirt boluxni halax rohi bolmisa, bu ixni qokum kiloqili bolmaydu, kiloqandimu qokum yahxi kiloqili bolmaydu.

«‹Yezilarni Təkxürüx›kə Kirix Səz Wə Ahirki Səz›, 1941- yil 3、4- ay.

Zhihuyyüənning tooqra orunlaxturuxi tooqra kararoqa kelixidin kelip qikidu, tooqra kararoqa kelixi tooqra həküm kilixidin kelip qikidu, tooqra həküm kilixi ətraplik wə zərür qarlaxlardin, xuningdək qarlaxlardin hasil kilinoqan türlük materiyallarni bir-birigə baoqlap pikir yürgüzüxidin kelip qikidu. Zhihuyyüən mümkin wə zərür boloqan barlik qarlax wastilirini ixka selip, düxmən tərəpning əhwalini qarlaxtin hasil kilinoqan türlük materiyallar üstidə naqirini elip taxlap, yahxisini iloqiwelix, sahtisini elip taxlap, qinini saklap kelix, buningdin uningoqa ətüx, taxkirisidin iqkirisigə kirix asasida pikir yürgüzidu, andin uningoqa əz təripining əhwalini koxup, hər ikki tərəpning küq selixturmisini wə əzara munasiwitini tətkik kilidu, xuning bilən həküm qikiridu, kararoqa kelidu, pilan tüzüp qikidu,— mana bular hərbi

mutəhəssislər üqün hər bir zhənlüe、zhənyi yaki jəng pilanini tüzüp qikixtin ilgiri əhwalni bilixning bir pütün jəryani.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936- yil 12- ay.

24. IDEOLOGIYƏ JƏḤƏTTIN TƏRBIYILINIX

Hizmətlirimiz naḥayiti uluk̡ muwəppək̡iyətlərgə erixkəndimu, məƣrurlinix-kərəngləxkə ərziydiƣan ḥeqk̡andak̡ asas yok̡. Kəmtərlik kixini alƣa basturidu, məƣrurluk̡ kixini ark̡ida k̡alduridu, biz bu ḥək̡ik̡ətni mənggü əstə tutuximiz lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Səkkizinqi K̡urultiyini Eqix Nutk̡i›, 1956-yil 9- ayning 15- küni.

Ƣəlibə k̡azanƣanliƣimiz səwiwidin, partiyə iqidə məƣrurlinix kəypiyati, hizmət kərsəttim, dəp ɵzigə təmənna k̡oyux kəypiyati, tohtap k̡elip alƣa besixni izliməslik kəypiyati, raḥətparaƣətkə berilip, yənə japa-muxək̡k̡ətlik turmux kəqürüxni halimaslik̡ kəypiyati ɵsüp k̡elixi mümkin. Ƣəlibə k̡azanƣanliƣimiz səwiwidin, həlk̡ bizgə rəhmət eytidu, burzuaziyining otturiƣa qik̡ip, hoxamət k̡iliximu mümkin. Düxmənning k̡oral küqi bizni boysunduralmaydu, bu nuk̡ta ispatlanƣan. Burzuaziyining hoxamiti bolsa k̡oxunimizdiki iradisi ajizlarni boysunduruwelixi mümkin. Xundak̡mu kommunistlar boluxi mümkinki, ular k̡orallik̡ düxmənlərgə boysunmiƣan, bu düxmənlər aldida ɵzining k̡əḥrimanlik̡ namiƣa munasip ix k̡ilƣan; lekin ular kixilərning xekər yalitilƣan zəmbirək ok̡i bilən k̡ilƣan ḥujumiƣa bərdaxlik̡ berəlməy, xekər yalitilƣan zəmbirək ok̡i aldida məƣlup bolidu. Bundak̡ əḥwalning aldini eliximiz kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiƣinida K̡ilinƣan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

Nurƣun nərsilər barki, ular aldida k̡araƣuluk̡ ḥalƣa qüxüp k̡alsak̡, anglik̡liƣimiz yetərlik bolmisa, ular bizgə bopa bolup k̡elixi, yük bolup k̡elixi mümkin. Məsilən, hatalixix kixini, bəribir hatalaxtimƣu, digən tuyƣuƣa kəltürüp, roḥsizlandurup k̡oyuxi mümkin; hatalaxmaslik̡mu kixini, hatalaxmidimƣu, digən tuyƣuƣa kəltürüp, təkəbburlaxturup k̡oyuxi mümkin. Hiz-

mətning utukluk bolmasliqi kixini ümitsizlikkə qüxürüp koyuxi mümkin; hizmətning utukluk boluximu kixining dimiqini əstürüp koyuxi mümkin. Kürəx tarihi kiska boloqanlar, kürəx tarihim kiska, dəp məs'uliyətsizlik kilixi mümkin; kürəx tarihi uzun boloqanlar, kürəx tarihim uzun, dəp əziningkinila toqra hesaplixi mümkin. Ixqi. dihanlardin qikkanlar kelip qikixining xərəplikligi bilən ziyalilarqa hakawurluk kilixi mümkin; ziyalilarmu əzining məlum bilimgə igə boloqanliqi bilən ixqi. dihanlardin qikkanlarqa hakawurluk kilixi mümkin. Hər hil kəspiy mutəhəssislik əzini qong tutuxning wə baxkilarni mənsitməslikning kapitaliqa aylinip kelixi mümkin. Hətta yax kurammu təkəbburlukning koraliqa aylinip kelixi mümkin: yaxlar əzining zirəkligi wə kabilliqi bilən yaxanoqanlarni kəzgə ilmasliqi mümkin, yaxanoqanlarmu əzining təjribigə bay boloqanliqi bilən yaxlarni kəzgə ilmasliqi mümkin. Ənə xundak nərsilərgə nisbətən əgər angliklik bolmisa, ular yük yaki bopa bolup kalidu.

‹Üginix Wə Wəziyət›, 1944- yil 4- ayning 12- küni.

Armiyə hizmitidiki bir kisim yoldaxlarda bir türlük təkəbburluk pəyda bolup kaldi, ular əskərlərgə. həlkkə. həkümətkə. partiyigə kopallik-yolsizlik kilidiqan, yərlik hizmətlərni ixləwatkan yoldaxlarnila əyipləp, əzlirini əyipliməydiqan, utuklirinila kərüp, kəmqiliklirini kərməydiqan, mahtap uquruxnila yakturup, tənkitni yakturmaydiqan bolup kaldi. ......Koxunlar bundak illətlərni tügitixkə əhmiyət berixi lazim.

‹Təxkillinəyli›, 1943- yil 11- ayning 29- küni.

Müxkül hizmət huddi yüktək aldimizda turmakta, keni, biz uni kətirixkə jür'ət kilamduk, kilmamduk. Yükning yenigi bolidu, eqiri bolidu. Bəzilər yenigini tallap, eqiridin kaqidu, yükning eqirini baxkilarqa ittirip, yenigini əzi kətiridu. Bu yahxi pozitsiyə əməs. Bəzi yoldaxlar bundak əməs, halawətni baxkilarqa ətünüp beridu, yükning eqirini tallap kətiridu, japa tartixta baxkilarning aldida turidu, halawət kərüxtə baxkilarning kəynidə turidu. Bundak yoldaxlar — yahxi yoldaxlar. Ənə xundak kommunizimqilarning rohini həmmimiz üginixi-

miz kerək.

〈Chongqing Tənpəni Tooqrisida〉, 1945-yil 10-ayning 17-küni.

Birmunqə kixilər hizməttə məs'uliyətsizlik kilidu, ixning yenigini tallap, eoqiridin kaqidu, yükning eoqirini baxkilaroqa ittirip, yenigini ezi kətiridu. Birər ixka duqkəlgəndə, aldi bilən ezini, andin baxkilarni kezdə tutidu. Azoqinə küq qikirip koysila, kaltis ix kildim dəp bilip, mahtinixni yahxi keridu, baxkilar bilməy kalarmikin dəp ənsirəydu. Yoldaxlaroqa wə həlkkə kizoqin muamilə kilmay, sooquk muamilə kilidu, keyünməydu, bipərwalik kilidu. Bundak adəmlər, əmiliyəttə, gongchəndang əzasi əməs, heq bolmioqanda, ularni sap gongchəndang əzasi dəp hesaplioqili bolmaydu.

〈Betyunni Hatiriləymiz〉, 1939-yil 12-ayning 21-küni.

Bundak mustəkillik dəwasini kilidioqan kixilər haman ezlirining xəhs birinqi məsligidin kol üzəlməydu, ular xəhs bilən partiyining munasiwiti məsilisidə kepinqə natooqra pozitsiyə tutidu. Ular aoqzida partiyini hərmət kilimən

disimu, lekin əməldə xəhsni birinqi orunoqa koyidu, partiyini ikkinqi orunoqa koyidu. Yoldax Liu Shaoqi, Bəzi kixilərning koli nahayiti uzun bolidu, ular ezining xəhsiy mənpəəti bilən hesaplixixni nahayiti yahxi bilidu, baxka kixilərning wə pütün partiyining mənpəətigə kəlgəndə anqə kengül bolməydu, digən idi. Ular: "Meningoqu mening, seningmu mening" dəydu (Kattik külkə). Bundak kixilər nimini dəwa kilidu? Nam, orun wə xehrət kazinixni dəwa kilidu. Ular bir kisim ixni baxkuroqan qaoqda, mustəkillik dəwasi kilidu. Buning üqün bəzi kixilərni ez yenioqa tartidu, bəzi kixilərni qətkə kakidu, yoldaxlar arisida mahtanqaklik, hoxamətqilik kilidu, ular bilən apak-qapak boluwalidu, burzua partiyilirining qakina istilinimu gongchəndang iqigə elip kiridu. Bundak kixilər ezlirining səmimiyətsizligidin ziyan tartidu. Meningqə, səmimiyət bilən ixliximiz lazim; dunyada birər ixni baxka qikarmakqi bolsak, səmimi pozitsiyə bolmay zadi mümkin əməs.

〈Partiyə Istilini Tüzitəyli〉, 1942-yil 2-ayning 1-küni.

Gongchəndang əzaliri ķismən eħtiyajni omumiy eħtiyajoqa boysundurux digən daolini qüxinixi kerək. Əgər məlum bir pikir ķismən əħwaldin ķarioqanda aķidioqan bolup, omumiy əħwaldin ķarioqanda aķmaydioqan bolsa, u ħalda, ķismənlikni omumluķķa boysundurux kerək. Buning əksiqə boloqandimu xundaķ, ķismən əħwaldin ķarioqanda aķmaydioqan bolup, omumiy əħwaldin ķarioqanda aķidioqan bolsa, bu ħaldimu ķismənlikni omumluķķa boysundurux lazim. Omumluķni kəzdə tutux nuķtiinəziri ənə xundaķ.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Raħətpərəslik. Xəhsiyətqilikni raħətkə berilix jəħəttə ipadiləwatķan kixilərmu ķizil armiyidə az əməs. Ular ħaman ķoxunlarning qong xəħərlərgə berixini ümit ķilidu. Ularning qong xəħərlərgə berixķa intilixi hizmət ķilix üqün əməs, bəlki raħət kərüx üqün. Ular turmux muxəķķətlik boloqan ķizil rayonlarda ixləxni bəkmu yaķturmaydu.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929-yil 12-ay.

Pəķət əzinila nəzərdə tutup, baxķilarni nəzərdə tutmaydioqan tar məħkimiqilik haħixioqa ķarxi turux kerək. Kimki baxķilarning ķiyinqilikliri bilən kari bolmaydikən, baxķilar əz ķarimioqidiki kadirlardin kixi sorisa, bərməydikən yaki naqarlirini berip, "apətni hoxnisioqa ittirip ķoyux" ixini ķilidikən, baxķa ķisimlar、baxķa jaylar、baxķa kixilər toqrisida zadi oylanmaydikən, bundaķ kixi tar məħkimiqi dəp atilidu, bu — kommunistik roħni pütünləy yoķatķanliķ. Omumiy wəziyətni kəzdə tutmasliķ, baxķa ķisimlaroqa、baxķa jaylaroqa、baxķa kixilərgə pəķət kəngül bəlməslik — muxundaķ tar məħkimiqilərning hususiyiti. Bundaķ kixilərgə tərbiyini küqəytip, buning bir hil məzħəpqilik haħixi ikənligini, əgər u rawajlinip ketiwərsə, naħayiti hətərlik bolidioqanlioqini qüxəndürüx lazim.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942-yil 2-ayning 1-küni.

Ziyouzhuyining ipadiliri ħər hil bolidu.

Tonuxum、yurtdixim、sawaķdixim、sirdax dostum、meħriwanim、kona hizmətdixim、ķol

astimda ixligən adimim dəp, ularning tooqra kilmaywatkanlioqini enik bilip tursimu, ular bilən pirinsiplik munazirə yürgüzməy, boluxioqa koyup berip, teqlik wə yekinlikni izləx yaki tilining uqidila kayip koyup, üzül-kesil həl kilmay, əp bolup yürüx. Nətijidə kollektipka ziyan yətküzüx, xəhskimu ziyan yətküzüx. Bu — birinqi hili.

Məs'uliyətsizlik bilən arkidin tənkit kilix, təxkilgə aktip türdə təklip bərməslik. Aldida diməy, arkidin oqəywət kilix; məjlistə eytmay, məjlistin keyin kalaymikan sezləx. Kollektip turmux pirinsipini nəzərdə tutmay, ez ərkigila berilix. Bu — ikkinqi hili.

Θzəmgə munasiwətsiz ix dəp, uning bilən kari bolmaslik; natoqrilioqini enik bilip tursimu, az gəp kilixni əwzəl kerüx; akil ezini ayaydu dəp, yengilixmasliknila izləx. Bu — üqinqi hili.

Buyrukka boysunmay, xəhs pikrini birinqi orunoqa koyux; təxkilning etiwar berixinila tiləp, təxkiliy intizamni kayrip koyux. Bu — tətinqi hili.

Ittipaklixix, aloqa besix, ixni yahxilax məksididə natoqra pikirlər üstidə kürəx wə munazirə yürgüzüx orniqa xəhskə zərbə berix, keydax, aqqioqini qikiriwelix, eq elix. Bu — bəxinqi hili.

Natoqra gəp-sezlərni anglap tursimu munaziriləxməslik, hətta əksil'inkilapqilarning sezlirini anglisimu məlum kilmay, huddi heqnərsə anglimioqandək beharaman yüriwerix. Bu — altinqi hili.

Amma bilən uqraxkanda, təxwik kilmay, təroqip kilmay, nutuk sezliməy, təkxürüx elip barmay, hal-əhwal sorimay, dərdi-əhwalioqa yətməy, bipərwa yürüx, ezining gongchəndang əzasi ikənligini untup, gongchəndang əzasini addi laobəyxing dərijisigə qüxürüp koyux. Bu — yəttinqi hili.

Ammining mənpəətigə ziyan yətküzidioqan kiliklarni kergəndə, oqəzəplənməy, nəsihət kilmay, tosmay, qüxənqə bərməy, boluxioqa koyup berix. Bu — səkkizinqi hili.

Ix kiloqanda kengül koyup kilmaslik, muəyyən pilan bolmaslik, muəyyən yenülüx bolmaslik, kol uqidila ixləp koyux, kün etküzüxningla koyioqa qüxüx, bir kün heshang bolsa, bir kün

dang urux. Bu — tokkuzinqi hili.

Əziqə, inkilapta hizmət kərsəttim dəp, istazining uzunluoqini pəx kilix, qong ixlar kolidin kəlməslik, kiqik ixlarni yaratmaslik, hizməttə əz məyliqə boluwelix, üginixtə boxanglik kilix. Bu — oninqi hili.

Əzi hatalaxkan wə uni bilgən turukluk tüzitixni halimaslik, əzigə əzi ziyouzhuyilik kilix. Bu — on birinqi hili.

‹Ziyouzhuyioqa Karxi Turayli›, 1937-yil 9-ayning 7-küni.

Inkilawiy kollektip-təxkilatlarda ziyouzhuyi nahayiti ziyanlik. U bir hil qiritküq bolup, ittipaklikni boxaxturidu, munasiwətni xalanglaxturidu, hizmətni suslaxturidu, pikir ihtilapliri tuoqduridu. U inkilawiy koxunni mustəhkəm təxkil wə intizamdin məhrum kalduridu, siyasətni toluk ijra kildurmaydu, partiyə təxkilatliri bilən partiyə rəhbərligidiki ammə otturisida yiraklik pəyda kilidu. Bu — bəkmu kəbih hahix.

‹Ziyouzhuyioqa Karxi Turayli›, 1937-yil 9-ayning 7-küni.

Ziyouzhuyiqilar Marksizim pirinsiplirini abistirakit jiaotiao dəp karaydu. Ular Marksizimni yaklaydu, əmma uni əməlgə axurmakqi əməs yaki toluk əməlgə axurmakqi əməs, əzlirining ziyouzhuyisi ornioqa Marksizimni koymakqi əməs. Bundak adəmlərdə Marksizim bar, ziyouzhuyimu bar: aoqzida Marksizim dəydu, əməldə ziyouzhuyilik kilidu; baxkilaroqa Marksizimni, əzlirigə ziyouzhuyini kollinidu. Ularda bu ikki hil nərsining hər ikkilisi bar, hərkaysisini əz jayida ixlitidu. Bu — bir kisim kixilərning pikir kilix usuli.

‹Ziyouzhuyioqa Karxi Turayli›, 1937-yil 9-ayning 7-küni.

Həlk dəliti həlkni kooqdaydu. Həlk dəliti boloqandila, həlk pütün məmlikət dairisidə wə omumiy kələmdə demokratik usul bilən əzlirini tərbiyiləp wə əzgərtip, əzlirini iqki, taxki əksiyətqilərning təsiridin kutuldurux (Bu təsir hazir tehi nahayiti qong, bəlki uzak muddətkiqə məwjut bolup turidu, uni qapsanla yokatkili bolmaydu), əzlirining kona jəmiyəttin elip kəlgən yaman adət wə yaman ideyilirini əzgər-

tix, əzlirini əksiyətqilər baxliqan hata yoləa kirgüzüp koymaslik wə dawamlik aləa ilgiriləx, sotsiyalistik jəmiyət wə kommunistik jəmiyətkə karap ilgiriləx imkaniyitigə igə bolidu.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949- yil 6- ayning 30- küni.

Bir adəmning anda-sanda yahxi ix kilip koyuxi kiyin əməs, kiyini əmürwayət yahxi ix kilix, yaman ix kilmaslik, kəng ammigə izqil mənpəət yətküzüx, yaxlarəa izqil mənpəət yətküzüx, inkilapka izqil mənpəət yətküzüx, japa-muxəkkətkə qidap kürəx kilip nəqqə on yilni bir kündək ətküzüx, mana bu taza kiyin!

‹Yoldax Wu Yüzhangning 60 Yaxka Kirgənligi Munasiwiti Bilən Təbrik Səz›, 1940- yil 1- ayning 15- küni.

25. ITTIPAKLIK

Məmlikətning birligi, həlkning ittipakliqi, məmlikət iqidiki millətlərning ittipakliqi— iximizning jəzmən qəlibə kazinidiqanliqining tüp kapaliti.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Pəkət gongchəndangning ittipakliqi arkilikla pütün sinipning wə pütün millətning ittipakliqiqa erixkili bolidu, pəkət pütün sinipning wə pütün millətning ittipakliqi arkilikla düxmənni yengip, milli wə demokratik inkilap wəzipisini orunliqili bolidu.

‹Milyonliqan Ammini Yapon Baskunqiliriqa Karxi Milli Birliksəpkə Katnaxturux Üqün Kürixəyli›, 1937- yil 5- ayning 7- küni.

Partiyimizning barlik küqlirini demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümining təxkiliy wə

intizam pirinsipliri asasida mustəhkəm ittipaklaxturuximiz lazim. Məyli kandakla yoldax bolsun, partiyə ganglingi, partiyə nizamnamisi wə partiyə kararlirioqa boysunuxni halaydioqanla bolsa, uning bilən ittipaklixiximiz lazim.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

1942- yili biz həlk iqidiki ziddiyətni həl kilixning bundak demokratik usulini bir gongshi kilip konkiretlaxturup, uni "ittipaklik—tənkit—ittipaklik" dəp atioqan iduk. Təpsilirək kilip eytkanda, bu, ittipaklik arzusini kəzdə tutup, ziddiyətlərni tənkit yaki kürəx arkilik həl kilix, xuning bilən yengi asasta yengi ittipaklikka erixix, diməktur. Bizning təjribilirimiz boyiqə, bu — həlk iqidiki ziddiyətni həl kilixning tooqra usuli.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Tooqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Bu armiyə nahayiti yahxi iqki wə taxki ittipaklikka igə. Iqki jəhəttə — jün'guənlər bilən əskərlər otturisida, yukuri dərijiliklər bilən təwən dərijiliklər otturisida, hərbi hizmət, siyasi hizmət wə arka səp hizmətliri otturisida; taxki jəhəttə — armiyə bilən həlk otturisida, armiyə bilən həkümət otturisida, əz koxunlirimiz bilən dost koxunlar otturisida birlik-ittipaklik məwjut. Ittipaklikka ziyan yətküzidioqan barlik hadisilərni tügitix kerək.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

26. INTIZAM

Həlꞩ iqidə demokratiyə mərkəzləxtürüxkə, ərkinlik intizamoꞑa nisbətən eytiloꞑan. Bular bir pütünlükning bir-birigə zit ikki təripi, bularning otturisida ziddiyət bar, birlikmu bar, biz bir tərəplimə ꞕalda bularning məlum bir təripinila təkitləp, yənə bir təripini inkar ꞩilmasliꞑimiz lazim. Həlꞩ iqidə ərkinlik bolmisa bolmaydu, intizam bolmisimu bolmaydu; demokratiyə bolmisa bolmaydu, mərkəzləxtürüx bolmisimu bolmaydu. Bundaꞩ demokratiyə bilən mərkəzləxtürüxning birligi, ərkinlik bilən intizamning birligi bizning demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümimizdur. Bu tüzümdə həlꞩ kəng demokratiyə wə ərkinliktin bəꞕrimən bolidu; xuning bilən billə yənə sotsiyalistik intizam bilən ɵzini qəkləp turuxi lazim.

‹Həlꞩ Iqidiki Ziddiyətni Toꞑra ꞕəl Ꞩilix Məsilisi ꞕəꞩꞩidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Partiyə intizamini ꞩayta təkitləx zərür: 1) xəhs təxkilatꞩa boysunux; 2) azqiliꞩ kɵpqilikkə boysunux; 3) təwən yuꞩuriꞑa boysunux; 4) pütün partiyə zhongyangꞑa boysunux. Kimki bu intizamni buzsa, u partiyining birligini buzoꞑan bolidu.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Partiyining intizamliridin biri—azqiliꞩ kɵpqilikkə boysunux. Azqiliꞩ ɵz pikri rət ꞩilinꞑandin keyin, kɵpqilik maꞩulliꞑan ꞩararni ꞕimayə ꞩilixi xərt. Zərür tepilꞑanda, ɵz pikrini keyinki yiꞑinda yənə muzakirigə ꞩoyuxꞩa bolidu, lekin ꞕərkəttə ꞕərꞩandaꞩ ꞩarxiliꞩ ipadisini kɵrsitixkə bolmaydu.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toꞑrisida›, 1929- yil 12- ay.

3 qong intizam təwəndikiqə:

1) barliꞩ ꞕərkəttə ꞩomandiꞑa boysunux; 2) ammining yip-yingnisinimu almasliꞩ; 3) barliꞩ ꞑənimətlərni omumning ihtiyariꞑa tapxurux.

8 diꞩꞩət təwəndikiqə:

1) sɵzdə mulayim bolux; 2) aldi-sattida

adil bolux; 3) ətnə alƣan nərsilərni ⱪayturux; 4) buzup ⱪoyƣan nərsilərni tələp berix; 5) kixilərni urmasliⱪ wə tillimasliⱪ; 6) ziraətlərgə ziyan yətküzməslik; 7) ayallarƣa qeⱪilmasliⱪ; 8) əsirlərni harlimasliⱪ.

«Zhongguo Həlⱪ Jiefangjüni Zongbusining 3 Qong Intizam. 8 Diⱪⱪətni Yengiwaxtin Elan Ⱪilƣanliƣi Toƣrisidiki Kərsətmisi», 1947-yil 10-ayning 10-küni.

Intizamqanliⱪni əstürüx, buyruⱪni ⱪət'i ijra ⱪilix, siyasətlərni ijra ⱪilix, 3 qong intizam. 8 diⱪⱪətni ijra ⱪilix, armiyə bilən həlⱪ birligi. armiyə bilən ⱨəkümət birligi. jün'guənlər bilən əskərlər birligi wə pütün armiyə birligini təmin etix lazim, intizamni buzidiƣan ⱨərⱪandaⱪ ⱨadisilərning məwjut bolup turuxiƣa yol ⱪoymasliⱪ lazim.

«Zhongguo Həlⱪ Jiefangjünining Hitapnamisi», 1947-yil 10-ay.

27. TƏNⱩIT WƏ ƟZ-ƟZINI TƏNⱩIT

Gongchəndang tənⱪittin ⱪorⱪmaydu, qünki biz — Marksizimqilarmiz, ⱨəⱪiⱪət biz tərəptə, asasiy ammə boloƣan ixqi-dihanlar biz tərəptə.

«Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiƣinida Səzlən'gən Nutuⱪ», 1957-yil 3-ayning 12-küni.

Üzül-kesil weywuzhuyiqilar ⱨeqnimidin ⱪorⱪmaydu, biz biz bilən birliktə kürəx ⱪiliwatⱪan barliⱪ kixilərning məs'uliyətni baturluⱪ bilən əz üstigə alidiƣan, ⱪiyinqiliⱪlarni yengidiƣan, onguxsizliⱪtin ⱪorⱪmaydiƣan, kixilərning gəp-səzliri wə məs'hirisidin ⱪorⱪmaydiƣan, xuningdək biz kommunistlarƣa tənⱪit wə təklip berixtin ⱪorⱪmaydiƣan boluxini ümit ⱪilimiz. "Ⱪiyma-qiyma ⱪilinixtin ⱪorⱪmiƣan hanni attin qüxürələydu", sotsiyalizim wə

kommunizim üqün kürəx kiliwatkan qaqda, bizdə ənə xundak korkmas roh boluxi kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957- yil 3- ayning 12- küni.

Biz tənkit wə əz-əzini tənkittin ibarət Marksizim-Leninizim koraliqa igə. Biz naqar istilni taxlap, yahxi istilni saklap kalalaymiz.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Nəwətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiqinida Kilinqan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

Əz-əzini əstayidil tənkit kilixning bolux-bolmasliqimu gongchəndang bilən baxka partiyilərni bir-biridin pərklənduridiqan roxən bəlgilərning yənə biri. Biz, əyni daim süpürüp turux lazim, süpürmigəndə qang-tozan besip ketidu; yüzni daim yuyup turux lazim, yumiqanda kirlixip ketidu, dəp eytip ətkən iduk. Yoldaxlirimizning ideyisi wə partiyimizning hizmitigimu qang-tozan konup kalidu, unimu süpürüp wə yuyup turux lazim. "Ekin su sesimaydu, ixik ülgüjigi qirimaydu" digən səz ularning tohtimay hərkətlinip turux jəryanida, mikruplar yaki baxka janlik məwjudatlarning qiritixiqa karxi turidiqanliqini kərsitidu. Biz üqün, hizmətlərni daim təkxürüp turux, təkxürüxtə demokratik istilni kengəytix, tənkit wə əz-əzini tənkittin korkmaslik, Zhongguo həlkining "bilgənni eytmay koymaslik, eytkandimu kaldurmay eytix", "Səzligüqidə əyip yok, angliquqi ibrət alsun", "bar bolsa, tüzitix, yok bolsa, saklinix" digən paydilik boloqan hikmətlik səzlirigə əməl kilix — hər hil siyasi qang-tozanlar wə siyasi mikruplarning yoldaxlirimizning ideyisigə wə partiyimizning tenigə ziyan yətküzüxigə karxi turuxning birdin-bir ünümlük usuli.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24-küni.

Partiyə iqidə ohxax bolmiqan ideyilərning karimu-karxiliqi wə kürixi həmixə pəyda bolup turidu, bu — jəmiyəttiki sinipiy ziddiyətlərning wə yengi xəy'ilər bilən kona xəy'ilər otturisidiki ziddiyətlərning partiyə iqidiki inkasi. Partiyə iqidə əgər ziddiyətlər wə ziddiyətlərni həl kilidiqan ideyiwi kürəxlər bolmaydikən, partiyining hayatimu tohtaydu.

‹Ziddiyət Toqrisida›, 1937- yil 8- ay.

Biz aktip ideyiwi kürəxni ⱪuwwətləymiz, qünki u — partiyini wə inⱪilawiy təxkilatlarni iqki jəⱨəttin ittipaⱪliⱪⱪa erixtürüp, jənggiwar ⱪilidiƣan ⱪoral. Ⱨər bir gongchəndang əzasi wə ⱨər bir inⱪilapqi bu ⱪoralni ⱪolƣa elixi lazim.

Ziyouzhuyi bolsa ideyiwi kürəxni yoⱪⱪa qiⱪirip, pirinsipsiz teqliⱪni ⱪuwwətləydu, nətijidə qiriⱪ、qakina istil pəyda bolup, partiyining bəzi təxkilatlirini、inⱪilawiy təxkilatlarning bəzi tarmaⱪlirini wə bəzi xəhslərni siyasi jəⱨəttin qirikləxtüridu.

‹Ziyouzhuyiƣa Ⱪarxi Turayli›, 1937-yil 9-ayning 7-küni.

Zhuguənzhuyiƣa、məzⱨəpqilikkə wə partiyə bagusiƣa ⱪarxi turuxta munu ikki asasiy məⱪsətni kɵzdə tutuximiz zərür: birinqi, "ɵtmüxtikidin sawaⱪ elip, keyinkigə ibrət ⱪilix", ikkinqi, "kesəlni dawalap, adəmni ⱪutⱪuzux". Keyinki hizmətlərdə eⱨtiyatliⱪraⱪ bolux、yahxiraⱪ ixləx üqün, ilgiriki hataliⱪlarni qoⱪum eqip taxlax、yüz-hatirə ⱪilmasliⱪ、ɵtmüxtiki naqar nərsilərni ilmiy pozitsiyə bilən təⱨlil wə pipən ⱪilix kerək. "Ɵtmüxtikidin sawaⱪ elip, keyinkigə ibrət ⱪilix"ning mənisi ənə xu. Lekin hataliⱪlarni eqip taxliximiz、kəmqiliklərni pipən ⱪiliximizdin məⱪsət adəmni nabut ⱪilix əməs, bəlki dohturning kesəlni dawaliƣinidək, pütünləy adəmni ⱪutⱪuzup ⱪelix. Bir kixi soⱪurüqəy bolup ⱪalsa, dohtur soⱪurüqəyni kesip taxlaydu, xuning bilən u adəm ⱪutⱪuzup ⱪelinidu. Hatalaxⱪan ⱨərⱪandaⱪ kixi aƣriƣini yoxurmay, dawalinixtin ⱪaqmay, hataliƣida qing turuwelip saⱪaytⱪili bolmaydiƣan dərijigə yetip ⱪalmay, səmimi bolup, dawalinixni、tüzilixni ⱨəⱪiⱪi halisila, biz uni ⱪarxi eliximiz, kesilini saⱪaytip, yahxi yoldax ⱪilip qiⱪiximiz lazim. Bu hizmət ⱨərgiz birdəmlik puhadin qiⱪiwelix bilən、ⱪalaymiⱪan zərbə beriwelix bilən ünümlük bolup qiⱪidiƣan hizmət əməs. Ideyə wə siyasi jəⱨətlərdiki kesəllərgə ⱪarita ⱨərgiz ⱪopal pozitsiyə tutuxⱪa bolmaydu, "kesəlni dawalap, adəmni ⱪutⱪuzux" pozitsiyisini tutux kerək, muxu usulla toƣra wə ünümlük usul.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942-yil 2-ayning 1-küni.

Partiyə iqidiki tənkit məsilisidə tohtilip ətüxkə tegixlik yənə bir nukta bar, u bolsimu bəzi yoldaxlarning tənkit kilixta məsilining qong təripigə dikkət kilmay, pəkət uxxak təripigila dikkət kilidiqanliqi. Ular tənkitning asasiy wəzipisi siyasi jəhəttiki hatalik wə təxkiliy jəhəttiki hataliklarni kərsitip berix ikənligini qüxənməydu. Xəhsning kəmqiliklirigə kəlsək, əgər siyasi wə təxkiliy hataliklar bilən munasiwətlik bolmisa, hədəp otturiqa koyiwerip, yoldaxlarni təmtiritip koyuxning hajiti yok. Uning üstigə bundak tənkit rawajlinip ketiwərsə, partiyə iqidiki dikkət-etiwar pütünləy uxxak kəmqiliklər üstigə toplinip kalidu-də, həmmə kixi tolimu ehtiyatqan alijanaplarqa aylinip kelip, partiyining siyasi wəzipisini untup kalidu, bu — nahayiti zor həwp.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929- yil 12- ay.

Partiyə iqidiki tənkittə zhuguən halda karisiqa həküm kilixtin wə tənkitni qakinilaxturup koyuxtin saklinix kerək, kilqan səzning dəlil-ispati bolux. tənkittə siyasiqa dikkət

kilix lazim.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929- yil 12- ay.

Partiyə iqidiki tənkit — partiyə təxkilatini küqəytidiqan. partiyining jənggiwarliqini axuridiqan koral. Lekin kizil armiyidiki partiyə təxkilatliri iqidiki tənkitlərning bəziliri bundak əməs, xəhskə hujum kilixka aylinip kalqan. Nətijidə xəhsnila kardin qikirix bilən kalmay, partiyə təxkilatlirinimu kardin qikardi. Bu — uxxak burzuaziyə xəhsiyətqiligining ipadisi. Tüzitix usuli xuki, partiyə əzaliriqa tənkitning məksidi partiyining jənggiwarliqini axurup, sinipiy kürəxning qəlibisigə erixix ikənligini, tənkittin xəhskə hujum kilix korali süpitidə paydilanmaslik lazimliqini bildürüx kerək.

‹Partiyə Iqidiki Hata Ideyilərni Tüzitix Toqrisida›, 1929- yil 12- ay.

Biz — həlk üqün hizmət kiluqilarmiz, xunga, bizdə əgər kəmqilik bolidikən, baxkilarning tənkit kilip kərsitip berixidin korkmaymiz. Kandak kixi ikənligidin kət'i nəzər, kim kərsitip bərsə boliweridu. Sening eytkining toqra bolsila, biz tüzitimiz. Sən eytkan qarə

həlkkə paydilik bolsila, biz sening eytkiningqə ix kəriniz.

‹Həlk Üqün Hizmət Kilayli›, 1944- yil 9- ayning 8- küni.

Zhongguodiki əng kəng həlk ammisining əng zor mənpəətini qikix nukta kiloqan Zhongguo kommunistliri əz ixining tamamən hək ikənligigə ixinip, əzining həmmə nərsisini kurban kilixtin ayanmay, bizning iximiz üqün əz jenini pida kilixka hərkaqan təyyar turoqan yərdə, kandaktu həlk ehtiyajioqa muwapik kəlməydioqan ideyə、nuktiinəzər、pikir wə qarilərni taxliwetixkə kiymasmu? Biz hərkandak siyasi qang-tozan wə siyasi mikruplarning pakiz yüzimizgə daoq təkküzüxini wə bejirim bədinimizni zedə kilixini karxi alimizmu? San-sanaksiz inkilawiy kurbanlar həlk mənpəəti üqün əz hayatini kurban kildi, hayat yaxawatkan hər bir kixi ularni əsliginimizdə, kənglimiz buzulidu, bizdə kurban kiloqili bolmaydioqan yənə kandak xəhsiy mənpəət bar, wazkəqkili bolmaydioqan yənə kandak hatalik bar?

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Utuklirimizni kərüpla əz-əzimizdin kanaətlinip kelixka zadi bolmaydu. Əz-əzimizdin kanaətlinip kelixtin sakliniximiz、əz kəmqilikliriniizni hər wakit tənkit kilip turuximiz lazim, huddi pakizlik üqün、qang-tozanlarni yokitix üqün hər küni yüzimizni yuyup, hər küni yərni süpürüp turoqinimizoqa ohxax.

‹Təxkillinəyli›, 1943- yil 11- ayning 29- küni.

Tənkit əz waktida bolsun, həmixə ix ətüp kətkəndin keyin tənkit kilixka huxtar boliwərməslik lazim.

‹Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüx Məsilisi Tooqrisida›, 1955- yil 7- ayning 31- küni.

Hataliklar wə onguxsizliklar bizgə sawak bərdi, bizni nisbətən parasətlik kilip koydi, xuning bilən biz ixni obdanrak ixləydioqan bolduk, hərkandak partiyə、hərkandak xəhs hataliktin haman hali bolalmaydu, biz hatalikni azrak sadir kilixni tələp kilimiz. Hatalik sadir boloqan bolsa, tüzitixni tələp kilimiz; kanqə tez、kanqə təltəküs tüzitilsə, xunqə yahxi.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949- yil 6- ayning 30- küni.

28. GONGCHƏNDANG ƏZALIRI

Gongchəndang əzasi sap dil, sadik, aktip boluxi, inkilap mənpəətini jenidinmu əziz kərüxi, xəhsiy mənpəətini inkilap mənpəətigə boysunduruxi lazim; hər wakit, hər jayda toƣra pirinsipta qing turup, barlik natoƣra ideyə wə hərkətlərgə karxi harmay-talmay kürəx elip berip, partiyining kollektip turmuxini mustəhkəmlixi, partiyining ammə bilən bolƣan alakisini qingitixi lazim; partiyə wə ammigə ƣəmhorluk kilixni xəhskə ƣəmhorluk kilixtin əla kərüxi, baxkilarƣa ƣəmhorluk kilixni əzigə ƣəmhorluk kilixtin əla kərüxi lazim. Xundak kilƣandila, gongchəndang əzasi hesaplinidu.

‹Ziyouzhuyiƣa Karxi Turayli›, 1937-yil 9-ayning 7-küni.

Hər bir yoldaxka xuni qüxəndürüx kerəkki, kommunistlarning barlik səz-hərkətliri əng

kəng həlk ammisining əng zor mənpəətigə uyƣun kelixni, əng kəng həlk ammisining himayisigə erixixni əng ali əlqəm kilixi lazim.

‹Birləxmə Həkümət Həkkidə›, 1945-yil 4-ayning 24-küni.

Gongchəndang əzaliri, kandak wakit wə kandak jayda bolsun, xəhsiy mənpəətini birinqi orunda koymasliƣi, bəlki xəhsiy mənpəətini millətning wə həlk ammisining mənpəətigə boysunduruxi kerək. Xuning üqün, xəhsiy mənpəətkə berilix, passiplik-horunluk kilix, hiyanətqilik-qiriklixix, xəhrətpərəslik wə xuningƣa ohxaxlar əng yirginixlik; xəhsiy mənpəətkə berilməy, omumning mənpəətini kəzləx, aktiptirixqan bolux, əz nəpsidin keqip, omum üqün ixləx, əzini kərsətməy japaƣa qidap ixləx rohila hərmətkə layik.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Kommunistlar həkikəttə qing turuxka daim təyyar turuxi lazim, qünki hərkandak həkikət həlk mənpəətigə uyƣun; kommunistlar hatalikni tüzitixkə daim təyyar turuxi lazim, qünki hər-

kandak hatalik həlk mənpəətigə uyoqun əməs.

‹Birləxmə Ḩəkümət Ḩəkkidə›, 1945- yil 4- ay-ning 24- küni.

Gongchəndang əzaliri hərkandak ixka karita nimə üqün digən soalni koyuxi, uni øz kallisida ətraplik muhakimidin ətküzüxi, uning əmiliyətkə uyoqun kelidioqan yaki kəlməydioqanlioqini. həkikətən daolisi bar yaki yokluoqini oylap kørüxi, zadi karoqularqə əgəxməsligi, kulqiliknı zadi təxəbbus kilmaslioqi lazim.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942- yil 2- ay-ning 1- küni.

Omumluknı nəzərdə tutuxni təxəbbus kilix kerək. Ḩər bir partiyə əzasi. hər bir kismən hizmət. hər bir søz yaki hərkət pütün partiyə mənpəətini qikix nukta kilixi lazim, bu pirinsipka hilaplik kilixka hərgiz yol koyulmaydu.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942- yil 2- ay-ning 1- küni.

Gongchəndang əzaliri həkikətni əmiliyəttin izləxtə nəmunə boluxi, xundakla yirakni kørüxtə nəmunə boluxi lazim. Qünki pəkət həkikətni əmiliyəttin izligəndila, bəlgilən'gən wəzipini orunlioqili bolidu; pəkət yirakni kørgəndila, aloqa ilgiriləx nixani yokitip koyulmaydu.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Gongchəndang əzaliri əng yirakni kørıdioqan boluxi, pidakarlik rohioqa əng bay boluxi, əng kət'i boluxi, xundakla yənə əhwalni əng kəmtərlik bilən qüxinidioqan, ammining kepqiligigə tayinidioqan, ammining himayisigə erixidioqan boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Yapon Baskunqilirioqa Karxi Turux Dəwridiki Wəzipiliri›, 1937- yil 5- ayning 3- küni.

Gongchəndang əzaliri üginixtimu nəmunə bolup, hər wakit ammining okutkuqisi boluxi, lekin yənə hər wakit ammining okuoquqisimu boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Gongchəndang əzaliri ammiwi hərkəttə ammining baxlioqi əməs, ammining dosti boluxi, guənliaozhuyiqi siyasətwaz əməs, kixilərgə

harmay-talmay tərbiyə beridioqan okutkuqi boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Gongchəndang əzaliri hərgiz ammining kəpqiligidin ayrilip kalmaslioqi, kəpqilik kixilərning əhwalini nəzərdə tutmay, az sandiki iloqarlar koxunini baxlap, yəkkə halda karoqularqə ilgiriləwərməsligi kerək; iloqarlar bilən kəng ammə otturisida ziq alakə ornitixka dikkət kilixi lazim. Kəpqilikni nəzərdə tutux nuktiinəziri ənə xundak.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Biz kommunistlar—goya uruk, həlk—goya yər. Biz birər yərgə barsak, xu yərdiki həlk bilən birlixip, həlk arisida yiltiz tartiximiz, qeqəkliximiz lazim.

‹Chongqing Tənpəni Tooqrisida›, 1945-yil 10-ayning 17-küni.

Biz gongchəndang əzaliri, məyli kandak məsilidə bolsun, ammə bilən qokum birlixip

ketələydioqan boluximiz kerək. Əgər bizning partiyə əzalirimiz əmürwayət əydin qikmay olturuwalsa, boran-qapkunlarni bexidin kəqürmisə, dunyadin bihəwər bolsa, bundak partiyə əzalirining Zhongguo həlkigə zadi kanqilik paydisi bar? Kilqilikmu paydisi yok, bundak partiyə əzalirining bizgə kerigi yok. Biz gongchəndang əzaliri beximizdin boran-qapkunlarni kəqürüximiz, dunyadin həwərdar boluximiz lazim; bu boran-qapkun—ammiwi küräxning zor boran-qapkuni, bu dunya—ammiwi küräxning kəng dunyasi.

‹Təxkillinəyli›, 1943-yil 11-ayning 29-küni.

Gongchəndang əzalirining xiənfenglik roli wə nəmunilik roli intayin mohim. Gongchəndang əzaliri 8-armiyə wə yengi 4-armiyə iqidə kəhrimananə jəng kilixta nəmunə boluxi, buyrukni ijra kilixta nəmunə boluxi, intizamoqa riayə kilixta nəmunə boluxi, siyasi hizməttə nəmunə boluxi wə iqki birlik-ittipaklikta nəmunə boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Gongchəndang əzaliri əziningkinila rast hesaplaxka, qongqilik kilip baxkilarni pəs kərüxkə, əzlirining həmmə nimisini yahxi, baxkilarning həmmə nimisini yaman dəp karaxka zadi bolmaydu; kiqikkinə əygə bekiniwelip poqilik kilixka, əzi bəg-əzi han boluwelixka zadi bolmaydu.

‹Shənxi-Gənsu-Ningxia Qegra Rayoni Cənyihuyida Səzlən'gən Nutuk›, 1941- yil 11- ayning 21- küni.

Gongchəndang əzaliri partiyə sirtidiki zatlarning pikrigə kulak selixi، baxkilarqa pikir bayan kilix pursiti berixi lazim. Baxkilarning eytkini toqra bolsa, karxi eliximiz həmdə baxkilarning artukqilikllirini üginiximiz kerək; baxkilarning eytkini toqra bolmisimu, ularning səzləp boluxiqa yol koyup, andin asta-asta qüxənqə beriximiz lazim.

‹Shənxi-Gənsu-Ningxia Qegra Rayoni Cənyihuyida Səzlən'gən Nutuk›, 1941- yil 11- ayning 21- küni.

Gongchəndang əzaliri hizməttə hatalaxkan kixilərgə karita, kutkuzuwalqili bolmaydiqanlirini hesapka almiqanda, qətkə kekix pozitsiyisini tutmastin, bəlki nəsihət kilix pozitsiyisini tutup, ularni tez wə toluk əzgiridiqan, konilikni taxlap, yengilikka intilidiqan kilixi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10-ay.

Gongchəndang əzalirining kalak kixilərgə tutidiqan pozitsiyisi ularni kəmsitidiqan، ularni kəzgə ilmaydiqan pozitsiyə bolmastin, bəlki ular bilən yekinlixidiqan، ular bilən ittipaklixidiqan، ularni kayil kilidiqan، ularni alqa karap ilgiriləxkə ilhamlanduridiqan pozitsiyə boluxi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

29. KADIRLAR

Partiyimiz wə dəlitimizning rənggining əzgirip kətməsligigə kapalət berix üqün, bizgə toqra luxiən wə siyasət zərür bolupla ķalmastin, bəlki puroletariyat inķilawiy ixlirining milyonliqan izbasarlirini tərbiyiləx wə yetixtürüxmu zərür.

Puroletariyat inķilawiy ixlirining izbasarlirini tərbiyiləx məsilisi, tüp-asasidin eytķanda, pexķədəm puroletariyat inķilapqiliri baxliqan Marksizim-Leninizimlik inķilawiy ixlarni dawamlaxturidiqan kixilərning bolux-bolmasliqi məsilisi, kəlgüsidə partiyimiz wə dəlitimizning rəhbərligining dawamliķ puroletariyat inķilapqilirining ķolida bolux-bolalmasliqi məsilisi, bizning əwlatlirimizning Marksizim-Leninizimliķ toqra yol bilən dawamliķ aləa ilgiriləx yaki ilgiriliyəlməsligi məsilisi, yəni Hruxxev

xiuzhengzhuyisining Zhongguoda təkrarlinip ķelixidin qəlibilik türdə saķlinix yaki saķlinalmasliqimiz məsilisi. Ķisķisi, bu — partiyimiz wə dəlitimizning təķdirigə, ḩayat-mamatiqa munasiwətlik intayin zor məsilə. Bu — puroletariyat inķilawiy ixlirining yüz yilliķ, ming yilliķ wə tümən yilliķ uluķ pilani. Jaḩan'girlikning ḩəkümaliri Sovet Ittipaķida yüzbərgən əzgirixlərgə ķarap, "teq əzgərtip berix" ümidini Zhongguo partiyisining üqinqi yaki tətinqi əwladiqa baqlimaķta. Biz qoķum jaḩan'girlikning bundaķ aldin ķilqan ḩəkümlirini təltəküs tarmar ķiliximiz kerək. Biz inķilawiy ixlarning izbasarlirini tərbiyiləx wə yetixtürüxkə qoķum yuķuridin təwən'giqə, omumyüzlük, üzlüksiz dikķət ķiliximiz lazim.

Ķandaķ xərtlərni ḩazirliqanlar puroletariyat inķilawiy ixlirining izbasarliri bolalaydu?

Ular Hruxxevķa ohxax Marksizim-Leninizim wiweskisini esiwalqan xiuzhengzhuyiqi bolmastin, ḩəķiķi Marksizim-Leninizimqi boluxi xərt.

Ular Hruxxevķa ohxax məmlikət iqidə bir oqum burzuaziyə imtiyazliķ təbiķisining mən-

pəəti üqün, həlkarada jahan'girlik wə əksiyətqilərning mənpəəti üqün hizmət kilojuqi bolmastin, Zhongguodiki wə dunyadiki mutlək kəp sandiki kixilər üqün jan-dili bilən hizmət kilidiojan inkilapqi boluxi xərt.

Ular mutlək kəp sandiki kixilər bilən ittipaklixip, billə hizmət kilalaydiojan puroletariyat siyasətqisi boluxi xərt. Əzi bilən bir pikirdə boloqan kixilər bilənla ittipaklixip kalmastin, bəlki əzi bilən bir pikirdə bolmioqan kixilər bilənmu ittipaklixixka mahir boluxi, bəlki əzigə karxi turoqan həmdə hatalaxkanliqini əmiliyət ispatlioqan kixilər bilənmu ittipaklixixka mahir boluxi kerək. Lekin, Hruxxevka ohxax xəhsiy kara niyət adəm wə süikəstqilərgə karita alahidə huxyar bolup, bundak buzuklarning partiyə wə dələtning hər dərijilik rəhbərligini tartiwelixidin saklinix kerək.

Ular partiyining demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümining nəmunilik ijraqisi boluxi, "ammidin elip, ammigə kayturux"tin ibarət rəhbərlik usulini üginiwelixi, ammining pikirlirini anglaxka mahir boluxtək demokratik istilni əzləxtürüxi xərt. Hruxxevka ohxax partiyining demokratiyə-mərkəzləxtürüx tüzümini buzidiojan, zorluk-zombuluk kilidiojan, yoldaxlaroqa karita uxtumtut hujum yürgüzidiojan, yolsizlik kilidiojan, xəhsiy hakim mutləklik yürgüzidiojan bolmasliqi kerək.

Ular kəmtər, ehtiyatqan boluxi, məqrurluk, aldiraksanliktin saklinixi, əz-əzini tənkit kilix rohioqa bay boluxi, əzining hizməttiki kəmqilik wə hataliklirini tüzitixkə jür'ətlik boluxi xərt. Hərgiz Hruxxevka ohxax əz hataliklirini yoxurup, həmmə utuklarni əzining kiliwelip, barlik hataliklarni baxkilaroqa dənggəp koyidiojan bolmasliqi kerək.

Puroletariyat inkilawiy ixlirining izbasarliri ammiwi kürəxlərdə wujutka kelidu, inkilap boran-qapkunlirining qenikturuxida əsüp yetixidu. Uzak muddətlik ammiwi kürəxlərdə kadirlarni təkxürüx wə qüxinix, iz basarlarni tallax wə tərbiyiləx lazim.

‹Hruxxevning Ja Kommunizimi Wə Uning Dunya Tarihidiki Sawakliri Toqrisida›da kəltürülgən nəkil. ‹Renmin Ribao› Gezitining 1964-yil 7-ayning 14-künidiki sani.

Partiyimizning təxkilatliri pütün məmlikətkə kengiyixi kerək, anglik türdə tümənligən kadir

yetixtürüxi kerək, birnəqqə yüz əng yahxi ammə rəhbərlirigə igə boluxi kerək. Bu kadirlar wə rəhbərlər Marksizim-Leninizimni bilixi, siyasi jəhəttin yirakni kəridiqan boluxi, hizmət kabiliyitigə igə boluxi, pidakarlik rohiqa bay boluxi, məsililərni mustəkil həl kilalaydiqan boluxi, kiyinqiliklar dawamida təwrənməsligi, millət üqün, sinip üqün, partiyə üqün sadakətlik bilən ixlixi kerək. Partiyimiz bu kixilərgə tayinip, partiyə əzaliri bilən wə ammə bilən munasiwət baqlaydu, muxu kixilərning ammigə bolqan mustəhkəm rəhbərligigə tayinip, düxmənni yokitix məksidigə yetidu. Bu kixilər xəhsiy mənpəətni kəzliməsligi, xəhsiy kəhrimanlik wə xəhrətpərəslik kilmasliqi, horunluk-passiplik kilmasliqi, əzini qong tutuxtək məzhəpqiliktin hali boluxi kerək, ular xəhsiy mənpəətkə berilməy, omumning mənpəətini kəzləydiqan milli wə sinipiy kəhrimanlardin boluxi kerək, bular gongchəndang əzalirida, partiyining kadirlirida, partiyining rəhbərliridə boluxka tegixlik hislət wə istil.

‹Milyonliqan Ammini Yapon Baskunqiliriqa Karxi Milli Birliksəpkə Katnaxturux Üqün Kürixəyli›, 1937-yil 5-ayning 7-küni.

Siyasi luxiən enik bəlgilən'gəndin keyin, kadir həl kiluquq amil bolidu. Xunga, pilanlik rəwixtə nurqun yengi kadir yetixtürüx—bizning jənggiwar wəzipimiz.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Gongchəndangning kadirlar siyasiti partiyə luxiənini kət'i ijra kilix, partiyə intizamiqa boysunux, ammə bilən ziq munasiwəttə bolux, mustəkil hizmət kilix kabiliyiti bolux, aktip berilip ixləx wə husus mənpəətni kəzliməslikni əlqəm kilixi lazim, bu—"yahxilarnila ixka koyux" luxiəni.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Kadirlar kollektip ixləpqikirix əmgigigə katnixix tüzümini kət'i dawamlaxturux lazim. Partiyimiz wə dəlitimizning kadirliri həlkning xillisigə miniwalidiqan loyilar əməs, bəlki addi əmgəkqilər. Kadirlar kollektip ixləpqikirix əmgigigə katnixix arkilik əmgəkqi həlk bilən əng kəng, daimlik, ziq alakini saklaydu. Bu—sotsiyalizim xaraitida tüp harakterlik zor ix, u

guənliaozhuyini tügitixkə, xiuzhengzhuyining wə jiaotiaozhuyining aldini elixka yardəm beridu.

‹Hruxxevning Ja Kommunizimi Wə Uning Dunya Tarihidiki Sawakliri Tooqrisida›da kəltürülgən nəkil, ‹Renmin Ribao› Gezitining 1964- yil 7- ayning 14- künidiki sani.

Kadirlarni qüxinixkə mahir bolux kerək. Kadirlarning birər wakit, birər ixtiki ipadisigila karimastin, bəlki uning pütün tarihioqa wə pütün hizmitigə karax kerək, bu—kadirlarni qüxinixning asasiy usuli.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Kadirlarni ixka selixka mahir bolux kerək. Rəhbərlərning məs'uliyiti, yiooip eytkanda, asasən ikki ixtin: əkil kərsitix wə kadirlarni ixka selixtin ibarət. Barlik pilan, karar, buyruk, yolyoruk wə baxkilar "əkil kərsitix"kə kiridu. Ənə xu kərsitilgən həmmə əkillərni əməlgə axurux üqün, kadirlarni ittipaklaxturux wə ularning ixlixigə türtkə bolux lazim, bular "kadirlarni ixka selix"ka kiridu.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Kadirlarni asraxka mahir bolux kerək. Asraxning qarisi: Birinqi, ularoqa yetəkqilik kilix. Yəni ularni dadil ixləxkə koyup berip, məsuliyətni üstigə alalaydiooan kilix; xuning bilən billə, yənə əz waktida yolyoruk berip, ularni partiyining siyasi luxiənining yetəkqiligidə əz ijatqanliooini jari kilalaydiooan kilix. Ikkinqi, ularni əstürüx. Yəni ularoqa üginix pursiti berip, ularni tərbiyiləp, nəziriyə wə hizmət kabiliyiti jəhəttə bir baldak əstürüx. Üqinqi, ularning hizmitini təkxürüp turux, ularning əz təjribilirini yəkünlixigə, utuklirini kengəytixigə wə hataliklirini tüzitixigə yardəm berix. Hizmət tapxurupla koyup, təkxürüp turmaslik, eooir hatalik sadir bolooanda, andin dikkət kilix kadirlarni asrax qarisi əməs. Tətinqi, hatalik ətküzgən kadirlaroqa karita omumən kayil kilix usulini kollinip, ularning hataliklirini tüzitiwelixiooa yardəm berix. Pəkət eooir hatalik ətküzgən, uning üstigə yetəkqilikni kobul kilmaydiooan kixilərgila kürəx kilix usulini kollinix kerək. Bu yərdə səwriqanlik zərür; kixilərgə yeniklik bilən "jihuyzhuyi" kalpiooini kiydürüx, yeniklik bilən "kürəxni kanat yaydurux" usulini

kollinix toƣra əməs. Bəxinqi, ularning kiyinqilikliriƣa etiwar berix. Kadirlardin kesili, turmux wə ailə kiyinqilikliri barliriƣa, imkaniyət yar bərgən dairidə, kəngül koyup etiwar berix kerək. Bular kadirlarni asrax usuli.

«Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni», 1938-yil 10-ay.

Həkiki birdək ittipaklaxkan, ammə bilən munasiwət baƣliƣan rəhbiriy tayanqlar ammiwi kürəxtin ayrilƣan halda əməs, ammiwi kürəx dawamida pəydin-pəy wujutka qikkan boluxi kerək. Bir uluk kürəx jəryanida uning dəsləpki baskuqi, ottura baskuqi wə ahirki baskuqidiki rəhbiriy tayanqlar kəp hallarda tamamən ohxax bolmaydu wə boluximu mümkin əməs; kürəx dawamida otturiƣa qikkan aktiplarni üzlüksiz əstürüp, ilgiriki tayanqlar arisidiki qenip kalƣanlar yaki qirikləxkənlərning orniƣa koyux kerək.

«Rəhbərlik Usuliƣa Dair Birkanqə Məsilə», 1943-yil 6-ayning 1-küni.

Partiyimizdə əgər kəng yengi kadirlar bilən kona kadirlarning birdək həmkarliƣi bolmisa, bizning iximiz otturida üzülüp kalidu. Xuning üqün barlik kona kadirlar nahayiti zor kizƣinlik bilən yengi kadirlarni karxi elixi, yengi kadirlarƣa ƣəmhorluk kilixi kerək. Durus, yengi kadirlarda kəmqilik bar, ularning inkilapka katnaxkiniƣa tehi uzak bolmidi, təjribisi tehi kəm, ularning bəziliri kona jəmiyətning naqar ideyisining kuyruƣini, yəni uxxak burzua xəhsiyətqiligi ideyisining kaldukliri̇ni əzi bilən billə sərəp kelixtin hali bolalmaydu. Lekin bu kəmqiliklərni tərbiyə wə inkilapta qenikix dawamida pəydin-pəy tügətkili bolidu. Ularning artukqiliƣi xuki, huddi Stalin eytkandək, ularning yengi xəy'ilərgə karita sezimqanliƣi ətkür bolidu, xuning üqün ularda yüksək kizƣinlik wə aktiplik bar, bəzi kona kadirlarda bolsa bular kəm. Yengi wə kona kadirlar birdək ittipak bolup, ortak ixlarni elip berix həmdə məzhəpqilik hahixidin saklinix üqün, bir-birini hərmət kilixi, bir-biridin üginixi, bir-birining artukqiliƣini kobul kilip, yetixsizligini tügitixi lazim.

«Partiyə Istilini Tüzitəyli», 1942-yil 2-ayning 1-küni.

Partiyilik kadirlarqila kəngül bəlüp kalmastin, partiyisiz kadirlarqimu kəngül bəlüx kerək. Partiyə sirtida nurqun ihtisaslik kixilər bar, gongchəndang ularni dikkət-etiwarining sirtida kaldursa bolmaydu. Hakawurluk aditini taxlap, partiyisiz kadirlar bilən billə ixləxkə mahir bolux, ularqa qin kəngül-səmimi niyət bilən yardəm berix, ularqa kizqin wə yoldaxlarqə pozitsiyə bilən muamilə kilix, ularning aktipliqini Yapon baskunqiliriqa karxi turux həm wətənni gülləndürüxtin ibarət uluk ixka karitix — hər bir gongchəndang əzasining məs'uliyiti.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

30. YAXLAR

Dunya silərning, xundakla bizning, lekin tegi-təktidin alqanda, silərning. Silər yaxlar kətirənggü rohluk kelisilər, taza gülləwatkan waktinglar, huddi ətigən saət 8-9 lardiki kündək. Ümit silərdə.

....

Dunya silərning. Zhongguoning istikbali silərning.

Moskvada Sovet Ittipakida okuwatkan okuqiqilirimiz wə shixishenglirimiz bilən kərüxkən qaqdiki səhbət, 1957- yil 11- ayning 17- küni.

Pütün yaxlarqa qüxəndürüx kerəkki, məmlikitimiz—hazir yənila nahayiti kəmbəqəl bir məmlikət, uning üstigə bu əhwalni kiska wakit iqidə tüp-asasidin əzgərtip ketix mümkin əməs, məmlikitimizni bay wə küqlük bir məmlikət kilip kurup qikix tamamən yaxlarning wə

pütün həlkning birkanqə on yiloqiqə ittipaklixip kürəx kilixioqa، əz koli bilən ixlixigə baoqlik. Sotsiyalizim tüzümining ornitilixi oqayiwi mənzilgə yetip berixning yolini eqip bərdi, bu oqayiwi mənzilgə yetip berix bolsa bizning japalik əmgigimizgə baoqlik.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Nuroqun yaxlar, siyasi təjribisi wə ijtimai turmux təjribisi kəm boloqanliktin, kona Zhongguo bilən yengi Zhongguoni selixturup kərüxni bilməydu, həlkimizning kandak kilip kürming japalik kürəxlərni baxtin kəqürüp, jahan'girlarning wə guomindang əksiyətqilirining zulmidin kutuloqanlioqini, güzəl sotsiyalistik jəmiyət kurux üqün bolsa kandak uzak muddətlik japamuxəkkətlik əmgəklərni baxtin kəqürüxkə toqra kelidioqanlioqini ongaylikqə qongkur qüxinip ketəlməydu. Xuning üqün, ammə iqidə hər daim janlik wə əmiliyətkə uyoqun siyasi tərbiyə elip berix lazim həmdə tuoquloqan kiyinqiliklarni hər daim ularoqa rasti bilən qüxəndürüx، bu kiyinqiliklarni kandak həl kilixning qarilirini ular

bilən birliktə muzakirə kilix lazim.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Yaxlar—pütün ijtimai küqlər iqidə bir kisim əng aktip wə əng janlik küq. Ular üginixkə taza berilidu, ularda konilikni saklax ideyisi əng az bolidu, sotsiyalizim dəwridə bolupmu xundak bolidu, jaylardiki partiyə təxkilatlirining yaxlar ittipaki təxkilatliri bilən birliktə yaxlarning küqini kandak kiloqanda alahidə jari kilduroqili bolidioqanlioqini tətkik kilixka əhmiyət berixini، yaxlaroqa adəttikiqə karimaslioqini، ularning alahidiliklirigə kəz yummaslioqini ümit kilimiz. Əlwəttə, yaxlar yaxanoqanlar bilən ottura yaxliklardin üginixi، türlük paydilik paaliyətlərni elip berixta imkaniyətning beriqə yaxanoqanlar bilən ottura yaxliklarning razilioqini elixi kerək.

‹Zhongshən Nahiyisi Xinping Yezisidiki 9- Yeza Igilik Ixləpqikirix Koperatiwining Yax Zərbidarlar Düyi› digən makalioqa təhrir sezi, 1955- yil.

Bir yaxning inkilapqi ikənligi yaki inkilapqi əməsligini küzitixtə nimini əlqəm kilix

kerək? Uni nimə bilən ayrix kerək? Buning pəkət birla əlqimi bar, u bolsimu xu yaxning kəng ixqi-dihanlar ammisi bilən birlixip ketixni halaydiqan-halimaydiqanliqi wə əməldə birləxkən-birləxmigənligidin ibarət. Ixqi-dihanlar ammisi bilən birlixixni haliqanlar wə əməldə birləxkənlər inkilapqi, undak kilmiqanlar inkilapqi əməs yaki əksil'inkilapqi. U bügün ixqi-dihanlar ammisi bilən birlixidikən, bügün inkilapqi; lekin ətə birləxməydikən yaki birlixixning əksiqə, laobəyxinglarni ezidikən, inkilapqi əməs yaki əksil'inkilapqi bolup kalidu.

‹Yaxlar Hərkitining Yənülüxi›, 1939- yil 5- ayning 4- küni.

Ziyalilar ammining inkilawiy kürixigə koyuk arilaxmiqan, ammining mənpəəti üqün hizmət kilixka wə ammə bilən birlixixkə kət'i bəl baqlimiqan qaqlarda, kəpinqə, zhuguənzhuyilik wə xəhsiyətqilik hahixida bolidu, ularning ideyiliri, kəpinqə, kuruk bolidu, ularning hərkətliri, kəpinqə, turaksiz bolidu. Xuning üqün, Zhongguoning kəng inkilawiy ziyaliliri gərqə xiənfenglik wə kəwrüklük roloqa igə bolsimu, lekin bu ziyalilarning həmmisila ahiroqiqə inkilap kilalaydiqanlardin boliwərməydu. Ularning bir kismi inkilapning jiddi pəytigə kəlgəndə, inkilap koxunidin ayrilip, passip pozitsiyə tutidu; ularning az sandikiliri inkilapning düxminigə aylinip kalidu. Ziyalilarning bu kəmqiligini pəkət uzak muddətlik ammiwi kürəxlər dawamidila tügətkili bolidu.

‹Zhongguo Inkilawi Wə Zhongguo Gongchəndangi›, 1939- yil 12- ay.

Yaxlar ittipaki partiyining mərkiziy hizmətlirigə dawamlik maslaxkandin baxka yənə yaxlarning hususiyətlirigə muwapik kelidiqan əzigə has hizmətlərnimu ixlixi kerək. Yengi Zhongguo yaxlarning qemidə boluxi, yax əwlatlarning əsüp yetilixigə qəmhorluk kilixi kerək. Yaxlar üginixi wə hizmət kilixi kerək, lekin yaxlik dəwri—jismani jəhəttin yetilix dəwri. Xuning üqün, yaxlarning hizmət kilix, üginix ixliri bilən kəngül eqix, tənhərkət kilix, dəm elix ixliridin ibarət ikki tərəpkə təng etiwar berix kerək.

Yaxlar ittipaki məmlikətlik ikkinqi kurultiyining zhuxituənini kobul kilqan qaqda berilgən yolyoruk, 1953- yil 6- ayning 30- küni.

31. AYALLAR

Zhongguoda ərlər, adəttə, xitongluk üq hil hakimiyət (Siyasi hakimiyət, urukdaxlik hakimiyiti, ilahiy hakimiyət kəzdə tutulidu—tüzgüqidin) ning həkümranliqida bolidu. ...... Ayallarqa kəlsək, ular yukurida eytilqan üq hil hakimiyətning həkümranliqida boluxtin taxkiri, ərlər həkümranliqi (ərlər hakimiyiti)dimu bolidu. Bu tət hil hakimiyət — siyasi hakimiyət, urukdaxlik hakimiyiti, ilahiy hakimiyət wə ərlər hakimiyiti pütün feodal urukdaxlik ideyisi wə tüzümigə wəkillik kilip, Zhongguo həlkini, hususən dihanlarni qirmiwalqan intayin qong tət aqamqa idi. Dihanlarning yezilarda pomixxiklar hakimiyitini kandak aqdurqanliqi yukurida eytkinimizdək boldi. Pomixxiklar hakimiyiti — barlik hakimiyətlərning qoli. Pomixxiklar hakimiyitining aqduruluxi bilənla urukdaxlik hakimiyiti, ilahiy hakimiyət wə ərlər hakimiyiti birakla təwrinixkə baxliqan. ...... Ərlər hakimiyiti digən bu nərsə kəmbəqəl dihanlar arisida əzəldin ajizrak, qünki iktisadiy jəhəttə kəmbəqəl dihan ayallar baylar sinipining ayalliriqa kariqanda əmgəkkə kəprək katnaxmisa bolmiqanliktin, ularning ailə ixlirida koloqa kəltürgən pikir bayan kilix, hətta həl kilix hokukliri birkədər kəprək. Yekinki yillardin buyan yeza iktisadi barqansiri wəyran boluwatkanliktin, ərlər ayallarni əzigə boysunduridiqan tüp xərtmu buzulup kətkən. Yekindin buyan dihanlar hərkitining kətirilixi bilənla, nurqun jaylarda ayallar yeza-kənt ayallar birləxmilirini təxkil kilqan, ayallarning bax kətirix pursiti kelixi bilən ərlər hakimiyiti kündin-kün'gə təwrinip kalqan. Kiskisi, barlik feodal urukdaxlik ideyisi wə tüzümi dihanlar hakimiyitining əsüxigə əgixip təwrinip kalqan.

‹Hunən Dihanlar Hərkitini Təkxürüxtin Doklat›, 1927-yil 3-ay.

Ittipaklixip, ixləpqikirixka wə siyasi paaliyətlərgə katnixip, ayallarning iktisadiy orni

wə siyasi ornini yahxilanglar.

‹Yengi Zhongguo Ayalliri› Ƶorniliƣa beƣixlima səz, 1949- yil 7- ayning 20- küni nəxrdin qikⱪan ‹Yengi Zhongguo Ayalliri›ning 1- sani.

Yaxlar، ayallar wə balilarning mənpəətini ⱪoƣdax, okuxsiz ⱪalƣan yaxlarƣa ijtimai yardəm berix, xuningdək yaxlar wə ayallarni təxkilləp, Yapon Basⱪunqiliriƣa Ⱪarxi Uruxⱪa wə jəmiyətning alƣa besixiƣa paydiliⱪ ⱨər hil hizmətlərgə barawərlik asasida ⱪatnaxturux, neka ərkinligi، ər-ayallar barawərligini əməlgə axurux, yaxlar wə balilarni paydiliⱪ üginixlərgə igə ⱪilixni tələp ⱪilix;……

‹Birləxmə Ⱨɵkümət Ⱨəⱪⱪidə›, 1945- yil 4- ayning 24- küni.

Təxkillik türdə əmgək küqlirini təngxəx wə ayallarni ixləpqiⱪirixⱪa ⱪatnixixⱪa ⱨərkətləndürüx—bizning yeza igilik ixləpqiⱪirixi jəⱨəttiki əng tüp wəzipimiz.

‹Bizning Iⱪtisadiy Siyasitimiz›, 1934- yil 1- ayning 23- küni.

Uluⱪ sotsiyalistik jəmiyət ⱪurux üqün, kəng ayallar ammisini ixləpqiⱪirix paaliyitigə ⱪatnixixⱪa ⱨərkətləndürüx intayin zor əⱨmiyətkə igə. Ixləpqiⱪirixta ər، ayal diməy ohxax ixⱪa ohxax ⱨəⱪ berixni əməlgə axurux lazim. Ⱨəⱪiⱪi ər-ayallar barawərligini pəⱪət pütün jəmiyətni sotsiyalistik ɵzgərtix jəryanidila əməlgə axurƣili bolidu.

‹Ayallar Əmgək Sepigə Atlandi› digən maⱪaliƣa təⱨrir səzi, 1955- yil.

Koperatsiyiləxkəndin keyin, nurƣun koperatiplar əmgək küqi yetixməywatⱪanliƣini، ɵtmüxtə etiz-eriⱪ ixliriƣa ⱪatnaxmaydiƣan kəng ayallar ammisini əmgək sepigə ⱪatnixixⱪa ⱨərkətləndürüx zərürlügini ⱨes ⱪilixti.…… Zhongguoda ayallar adəm küqi jəⱨəttin uluⱪ bir bayliⱪ. Məmlikitimizni uluⱪ sotsiyalistik məmlikət ⱪilip ⱪurup qiⱪix yolida kürəx ⱪilix üqün, bu bayliⱪni eqix kerək.

‹Ayallar Ixləpqiⱪirixⱪa Ⱨərkətləndürülüp, Əmgək Küqi Yetixməslik Ⱪiyinqiliƣi Ⱨəl Ⱪilindi› digən maⱪaliƣa təⱨrir səzi, 1955-yil.

Barliⱪ ayal əmgək küqlirini ohxax ixⱪa ohxax ⱨəⱪ berix pirinsipi astida əmgək sepigə birdək ⱪatnaxturux lazim, bu tələpni mümkin

ķədər ķisķa waķit iqidə əməlgə axurux lazim.

«Xingtəy Naḩiyilik Demokratik Ayallar Birləxmisining Yeza Igiligini Koperatsiyiləxtürüxni Rawajlandurux Ḩərkitidə Ayallar Hizmiti Toqrisidiki Guyhuasi» digən maķaliqa təḩrir səzi, 1955- yil.

32. MƏDINIYƏT WƏ SƏN'ƏT

Ḩazirķi dunyada barliķ mədiniyət yaki ədibiyat-sən'ət məlum sinipķa mənsup, məlum siyasi luxiən'gə mənsup. Sən'ət üqün sən'ət, siniptin hali sən'ət, siyasi bilən bir ķatarda turidiqan yaki uningdin mustəķil turidiqan sən'ət əmiliyəttə məwjut əməs. Puroletariyat ədibiyat-sən'iti—puroletariyatning pütün inķilawiy ixining bir ķismi, Lenin eytķandək, pütün inķilap maxinisining "qixliķ qaķi həm wentisi".

«Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səḩbət Yiqinida Səzlən'gən Nutuķ», 1942- yil 5- ay.

Inķilawiy mədiniyət, həlķ ammisi üqün, inķilapning küqlük ķorali. Inķilawiy mədiniyət, inķilaptin ilgiri, inķilapning ideyiwi təyyarliqi; inķilap dawamida, omumiy inķilap sepining zərür wə moḩim bir sepi.

«Yengi Demoķratizim Ḩəķķidə», 1940- yil 1- ay.

Bizning ədibiyat-sən'itimiz həlk ammisi üqün, aldi bilən, ixqi. dihan. əskərlər üqün hizmət kilidu, ixqi. dihan. əskərlər üqün yaritilidu, ixqi. dihan. əskərlərning paydilinixi üqün berilidu.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Bizning ədibiyat-sən'ət hadimlirimiz bu wəzipini qokum orunlixi, məwkəsini qokum yətkixi, ixqi-dihan-əskərlər ammisi iqigə. əmiliy kürəxlərgə qongkur qəküx jəryanida, Marksizimni wə jəmiyətni üginix jəryanida qokum pəydin-pəy yətkixi, ixqi. dihan. əskərlər təripigə yətkixi, puroletariyat təripigə yətkixi kerək. Pəkət xundak kilqandila, biz ixqi. dihan. əskərlər üqün həkiki hizmət kilidiqan ədibiyat-sən'ətkə, həkiki puroletariyat ədibiyat-sən'itigə igə bolalaymiz.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Ədibiyat-sən'ətni həkiki türdə pütün inkilap maxinisining bir tərkiwiy kismiqa aylandurup, uni həlkni ittipaklaxturux. həlkni tərbiyiləx,

düxmən'gə zərbə berix. düxmənni yokitixning küqlük korali süpitidə həlkning düxmən'gə karxi bir niyət-bir məksəttə kürəx kilixiqa yardəm beridiqan kilix kerək.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Ədibiy tənkitning ikki əlqimi bar, biri — siyasi əlqəm, biri — bədii əlqəm. ......

Həm siyasi əlqəm. həm bədii əlqəm bar ikən, bu ikkisining munasiwiti kandak? Siyasi sən'ətning əzi əməs, adəttiki dunyakaraxmu ədibiy ijadiyət wə ədibiy tənkit usulining əzi əməs. Biz abistirakit. mutlək əzgərməydiqan siyasi əlqəmni inkar kilipla kalmastin, abistirakit. mutlək əzgərməydiqan bədii əlqəmnimu inkar kilimiz, hər bir sinipiy jəmiyəttə hər bir sinipning ohxax bolmiqan siyasi əlqimi wə ohxax bolmiqan bədii əlqimi bolidu. Lekin hərkandak sinipiy jəmiyəttə hərkandak sinip hərkaqan siyasi əlqəmni birinqi orunqa. bədii əlqəmni ikkinqi orunqa koyidu. ...... Bizning təliwimiz bolsa siyasi bilən sən'ətning birligi, məzmun bilən xəkilning birligi, inkilawiy siyasi

məzmun bilən mümkin kədər mukəmməl boloqan bədii xəkilning birligi. Bədiiligi kəm bədii əsərlər siyasi jəhəttə kanqə iloqar boloqan bilənmu küqsiz bolidu. Xuning üqün, biz siyasi nuktiinəziri hata bədii əsərlərgimu karxi turimiz, toqra siyasi nuktiinəzirila bolup, bədii küqi bolmioqan "xoarwazlik" hahixioqimu karxi turimiz. Biz ədibiyat-sən'ət məsilisidə ikki səp boyiqə kürəx elip beriximiz lazim.

‹Yən'ən Ədibiyat-sən'ət Səhbət Yioqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1942- yil 5- ay.

Barqə güllər təkxi eqilix, həmmə ekimlar bəs-bəstə sayrax fangzheni — sən'ətning rawajlinixini wə pənning tərəkkiyatini aloqa süridioqan fangzhen, məmlikitimizning sotsiyalistik mədiniyitining güllinixini aloqa süridioqan fangzhen. Sən'əttə türlük xəkil wə usluplar ərkin rawajlinixi, pəndə türlük ekimlar ərkin munazirilixixi mümkin. Məmuri küqtin paydilinip, bir hil uslup wə bir hil ekimni məjburiy aloqa sürüp, ikkinqi bir hil uslup wə ikkinqi bir hil ekimni mən'i kilix, bizqə, sən'ət wə pənning rawajlinixioqa ziyanlik. Sən'ət wə pəndiki həknahək məsilisini addi usullar bilən həl kilmastin, bəlki sən'ət sahəsidikilərning, pən sahəsidikilərning ərkin muhakimisi arkilik, sən'ət wə pən əmiliyiti arkilik həl kilix lazim.

‹Həlk Iqidiki Ziddiyətni Toqra Həl Kilix Məsilisi Həkkidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Mədiniyətsiz armiyə — nadan armiyə, nadan armiyə bolsa düxmənni yengəlməydu.

‹Mədiniyət Hizmitidiki Birliksəp›, 1944- yil 10- ayning 30- küni.

33. ÜGINIX

Ķalaķ, yeza igilik asasidiki Zhongguoni iloqar, sanaətləxkən Zhongguoqa aylanduruxta, bizning aldimizda turoqan hizmətlər naḩayiti müxkül, bizning təjribilirimiz bəkmu yetərsiz. Xunga, üginixkə maḩir boluximiz kerək.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Səkkizinqi Ķurultiyini Eqix Nutķi›, 1956-yil 9- ayning 15- küni.

Əḩwal üzlüksiz ɵzgirip turidu, kixi ɵzining ideyisini yengi əḩwaloqa muwapiķlaxturimən disə, üginixi kerək. Marksizimni kɵprək qüxən'gən kixilər, puroletariyat məydani mustəḩkəmrək kixilərmu yənə dawamliķ üginixi, yengi xəy'ilərni ķobul ķilixi, yengi məsililərni tətķiķ ķilixi lazim.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Təxwiķat Hizmiti Yiqinida Sɵzlən'gən Nutuķ›, 1957- yil 3- ayning 12- küni,

Biz burun bilməydiqan nərsilərni üginiwalalaymiz. Biz kona dunyani buzup taxlaxķa maḩir bolupla ķalmay, yengi dunya ķuruxķimu maḩir bolimiz.

‹Zhongguo Gongchəndangi 7- Newətlik Mərkiziy Weyyüənhuyining 2- Omumyiqinida Ķilinqan Doklat›, 1949- yil 3- ayning 5- küni.

Üginixtə ikki hil pozitsiyə bar. Biri — məmlikitimizning əḩwali bilən ḩesaplaxmay, ķollinixķa bolidiqan-bolmaydiqanliqiqa ķarimay, ḩəmmisini kɵqürüp kelidiqan jiaotiaozhuyiliķ pozitsiyə. Bundaķ pozitsiyə yahxi əməs. Yənə biri — ügən'gən waķitta bax ķaturup obdan oylinip, məmlikitimizning əḩwaliqa muwapiķ kelidiqan nərsilərni üginix, yəni bizgə paydiliķ təjribilərni ķobul ķilix pozitsiyisi, bizgə dəl muxundaķ pozitsiyə lazim.

‹Həlķ Iqidiki Ziddiyətni Toqra Ḩəl Ķilix Məsilisi Ḩəķķidə›, 1957- yil 2- ayning 27- küni.

Marks, En'gels, Lenin, Stalinlarning nəziriyisi — "dunyaning ḩəmmila yerigə bap kelidiqan" nəziriyə. Ularning nəziriyisini jiaotiao dəp ķarimay, ḩərkətning ķiblinamisi dəp ķarax ke-

rək. Marksizim-Leninizimni üginixtə sez-ibarilər bilən qəklənməslik lazim, uni inkilawiy pən dəp üginix kerək. Marks, En'gels, Lenin, Stalinlarning kəng riyal turmux wə inkilawiy təjribilərni tətkik kilip qikarqan omumiy kanuniyətlər toqrisidiki hulasilirinila qüxinip kalmay, bəlki ularning məsililərni küzitix wə məsililərni həl kilixtiki məydani həm usulinimu üginix kerək.

‹Zhongguo Gongchəndangining Milli Uruxtiki Orni›, 1938- yil 10- ay.

Əgər toqra nəziriyə boloqandimu, pəkət kuruktin-kuruk sezləp koyup, əməlgə axurmay, tahtiwexiqa elip koyulsa, u halda, bundak nəziriyə hərkanqə yahxi boloqan bilənmu əhmiyətsiz bolidu.

‹Əmiliyət Toqrisida›, 1937- yil 7- ay.

Marksizim nəziriyisini puhta bilix, tətbik kilix lazim, puhta bilixtin məksət — tətbik kilixtila. Əgər sən Marksizim-Leninizim nuktiinəzirini tətbik kilip, bir-ikki əmiliy məsilini qüxəndürüp berəlisəng, u qaqda mahtaxka sazawər bolisən wə məlum utukka igə boloqan bolisən,

Sən qüxəndürgən nərsilər kanqiki nuroqun, kanqiki omumiy wə kanqiki qongkur bolsa, sening utuoqung xunqə qong bolidu.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942- yil 2- ayning 1- küni.

Marksizim-Leninizim nəziriyisini Zhongguo inkilawining əmiliyiti bilən kandak birləxtürüx kerək? Ammibap səz bilən eytkanda, bu — "nixanlik ok etix". Okni nixanoqa tooqrilap etix kerək. Marksizim-Leninizim bilən Zhongguo inkilawining munasiwiti ok bilən nixanning munasiwitigə ohxaydu. Bəzi yoldaxlar "nixansiz ok atidu", kalaymikan etiweridu, bundak kixilər inkilapni asanla buzup koyidu.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942- yil 2- ayning 1- küni.

Hizmət təjribisi bar kixilər nəziriyə üginixi, ihlas bilən kitap okuxi lazim, xuningdin keyinla ez təjribisini rətkə selip, omumlaxturup, nəziriyə dərijisigə kətirixi mümkin, xuningdin keyinla kismən təjribisini hata halda omumiy həkikət dəp karimaydiqan boluxi,

təjribiqilik hataliqidin saklinixi mümkin.

‹Partiyə Istilini Tüzitəyli›, 1942- yil 2- ayning 1- küni.

Kitap okux — üginix, ügən'gənni ixlitixmu üginix, bəlki tehimu mohim üginix. Uruxni uruxtin üginix — bizning asasiy usulimiz. Məktəpkə kirix pursitigə igə bolmiqan kixilərmu uruxni üginələydu, yəni urux dawamida üginələydu. Inkilawiy urux — ammining ixi, buningda, kəpinqə, awal üginiwelip, andin urux kilimən digili bolmaydu. Awal urux kilip turup, andin üginixkə toqra kelidu, urux kilixning əzi üginix bolidu.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936- yil 12- ay.

"Laobəyxing"liktin hərbi boloqanoqa kədər bir arilik bar, lekin bu arilik Wənli Changchengdək uzun əməs, bəlki uni tezdin tügitixkə bolidu, inkilap kilix, urux kilix — muxu ariliknI tügitixning usuli. Üginix wə ixlitix asan əməs digənlik təltəküs üginix wə pixxik ixlitix asan əməs digənliktur. Laobəyxing tezdin hərbi bolalaydu digənlik bu ixka kirixix anqə kiyin əməs digənliktur. Bu ikkisini omumlaxturoqanda, u Zhongguoning: "Kiyin ix yok aləmdə, kəngül koyoqan adəmgə" digən kədimiy səzigə toqra kelidu. Ixka kirixix kiyin əməs ikən, kamalətkə yetixmu mümkin, əmma gəp kəngül koyuxta, üginixkə mahir boluxta.

‹Zhongguo Inkilawiy Uruxining Zhənlüe Məsilisi›, 1936- yil 12- ay.

Biz igilik ixlirini xu ixlarning əhli boloqan barlik kixilərdin (Kandak kixi boluxidin kət'i nəzər) üginiweliximiz lazim. Ularni ustaz kiliximiz, ulardin hərmət bilən üginiximiz, ihlas bilən üginiximiz lazim. Bilmigənni bilməymən diyix, bilməy turup bilimən diməslik lazim.

‹Həlk Demokratiyisi Diktaturisi Həkkidə›, 1949- yil 6- ayning 30- küni.

Bilim məsilisi — pən məsilisi, u kilqilikmu sahtipəzlikni wə məqrurlukni kətərməydu, bəlki uning əksini——səmimilik wə kəmtərlikni kət'i tələp kilidu.

‹Əmiliyət Toqrisida›, 1937- yil 7- ay.

Üginixning düxmini — əz-əzidin kanaətlinix, birər nərsini əstayidil üginix üqün, uni əz-əzi-

din kanaətlənməsliktin baxlax kerək. Biz əzimizgə karita "zerikməy üginix" pozitsiyisini, baxkilarqa karita "harmay ügitix" pozitsiyisini tutuximiz kerək.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Milli Uruxtiki Orni›, 1938-yil 10-ay.

Bəzilər bəzibir Marksizim kitaplirini okup koyupla əzini bilimlik hesaplaydu, lekin ular okuqanlirini əzləxtürgini yok, mengisidə yiltiz tartkuzqini yok, ixlitixni bilməydu, sinipiy hessiyati tehi kona petiqə. Yənə bəzi kixilər bəkmu təkəbbur, kitaptin birnəqqə jümlə okux bilənla əzini kaltis qaqlap, kuyruqini asman pələk dinggaytiwalidu, əmma birər boran-qapkunqa duqkəlgəndə, ularning məydani ixqilar wə zor kəpqilik əmgəkqi dihanlarningkidin nahayiti kəp pərklik ikənligi oquk kərünüp kalidu. Aldinkilarningki turaksiz, keyinkilərningki kət'i, aldinkilarningki tutuk, keyinkilərningki oquk bolidu.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957-yil 3-ayning 12-küni.

Marksizimni kitaptinla üginip kalmay, asasən, sinipiy kürəx, hizmət əmiliyiti arkilik wə ixqi-dihanlar ammisigə yekinlixix arkilik üginix kerək, xundak kilqandila, həkiki üginiwalqili bolidu. Əgər bizning ziyalilirimiz bəzibir Marksizim kitaplirini okusa, yənə ixqi-dihanlar ammisigə yekinlixix dawamida wə əzlirining hizmət əmiliyiti dawamida birkədər qüxənqə hasil kilsa, u halda, həmmimiz ortak tilqa igə bolalaymiz, yalquz wətənpərwərlik jəhəttə wə sotsiyalizim tüzümi jəhəttila ortak tilqa igə bolup kalmay, bəlki kommunistik dunyakarax jəhəttimu ortak tilqa igə bolalaymiz. Əgər muxundak bolidiqan bolsa, həmməylən hizmitimizni qokum tehimu yahxi ixliyələymiz.

‹Zhongguo Gongchəndanginining Məmlikətlik Təxwikat Hizmiti Yiqinida Səzlən'gən Nutuk›, 1957-yil 3-ayning 12-küni.

Bu kitap Zhongguo Həlk̡ Jiefangjüni Bax Zhengzhibusi təripidin 1965-yil 8-ayda tüzülgən nəxridin tərjimə k̡ilindi.

本书是根据中国人民解放军总政治部1965年8月编印的版本翻译的。

MAO ZHUXI
SƏZLIRIDIN ÜZÜNDƏ

*

Millətlər Nəxriyati təripidin nəxr k̡ilindi
Zhongguo Sanaət Nəxriyati 4-Basma
Zawudida besildi

*

1966-yil 8-ayda Beyjingda 1-ketim nəxr k̡ilindi
1966-yil 8-ayda Beyjingda 1-ketim besildi
(Iqki k̡isimda tark̡itilidu)

毛主席语录

(维吾尔文)

*

民族出版社出版

北京市书刊出版业营业许可证出字第047号

中国工业出版社第四印刷厂印刷

*

850×1168毫米 1/64 印张：4 5/8 插页：8

1966年8月北京第一版

1966年8月北京第一次印刷

(内部发行)